

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(తొమ్మిదవ సమావేశము : ఇరవయ్యవ రోజు)

ఆదివారము, 14 మార్చి, 1993.

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ప్రశ్నలు - వాగ్కూప సమాధానములు

సిద్ధాంతం, నరసాహుర్ల మధ్యగల వశిష్ట గోదావరి కట్ట
అధ్యాన్న సిగ్గి

23-

*5784- సర్వశ్రీ డి. రాజగోపాల్ (ఆచంట), ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కేకల్), పి. రామయ్య (నీడుమోలు), బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) సిద్ధాంతం, నరసాహుర్ల మధ్య గల వశిష్ట గోదావరి నది గట్టు అధ్యాన్న సిగ్గిలో ఉన్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) వశిష్ట నది యొక్క గట్టుకు గండ్లు పడకుండా నివారించేందుకు తీసుకున్న చర్యలేవీ;

(ఇ) సిద్ధాంతం, నరసాహుర్ల మధ్య వశిష్ట గోదావరి నది గట్టుపై రోడ్డు వేయడానికి ఏదైనా ప్రతిపాదన కలదా?

వాణిజ్య శాఖా మంత్రి (శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు):- (అ), (ఆ) వశిష్ట కుడి వరద గట్టుకు 33.600 కి.మీ., 76.000 కి.మీ.ల వద్ద సిద్ధాంతం, నరసాపురం పట్టణాలు

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

ఉన్నాయి. ఈ రెండు పట్టణాల మధ్యగల 11.225 కి.మీ.ల దూరంలో 12 దెబ్బతినగల రేపల్లెలను గుర్తించడం జరిగింది. వాటిని 1991వ సంవత్సరంలో రూ. 48.49 లక్షల అంచనా ఖర్చుతో పటిష్ఠపరచడమయింది.

(ఇ) సిద్ధాంతం, నర్సాపురంల మధ్య వశిష్ట గోదావరి గట్టుపై రోడ్డును వేసే ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు.

శ్రీ పి. రామయ్య:- గౌరవనీయ మంత్రిగారు 1990-91కి ముందు సంగతి చెబుతున్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితి గురించి ప్రశ్న వేస్తే, 2-3 సంవత్సరాల క్రిందటి సమాచారము చెబితే ఎట్లా? ప్రస్తుతం అక్కడ గట్టు ఇంకా ఎక్కువ అధ్వాన్నమైన పరిస్థితిలో వుంది. ఎక్కువ వొట్ల దెబ్బతినే కదలడానికి కూడా వేలులేకుండా వుంది. దాని సంగతి గుర్తిస్తారా అని అడుగుతున్నాము. దాన్ని మరమ్మత్తు చేసి, ఇంకా ఇంకా బాగా ఇంఫ్రావ్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా? అక్కడ రోడ్డు చాలా అవసరమంది. ఆ రోడ్డు చాలా ప్రయోజనకరము. ఎందుకు ప్రభుత్వము తక్కువ అంచనా వేస్తున్నదో తెలియదు. దాన్ని పునరాలోచన చేసి రోడ్డు వేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ఏటి గట్టు అయితే ఇంకా చాలా పొడవుంది. వున్న దానిలో సుమారుగా కొన్ని కిలోమీటర్ల పొడవు బాగా వల్నరబుల్ గా పాడైపోయినవి వున్నాయి. అంతా బాగుందని చెప్పడం లేదు. పాడైపోయిన దానిలో, బొత్తిగా పాడైపోయిన వాటిలో 12 రేపల్లెల ఐడెంటిఫయి చేశాము. వాటిలో ఒక్కటి తప్ప, మిగతా వాటిని టాకిట్ చేయడం జరిగింది. వాటిని 1953 నాటి స్టాండర్డ్స్ కు తేసుకొని వస్తున్నాము. అందువల్ల ఒక రేపల్లె మినహా మిగతా 11 రేపల్లెలలో కూడా 1953 స్టాండర్డ్స్ కు తేసుకొని రావడం జరిగింది. మిగతా ఒకటి ఇప్పుడు చేయడం జరుగుతుంది. ఫాసిటీ ఆఫ్ ఫండువల్ల కొంత ఇబ్బంది వుంది. 1986లో 36 క్యూసెక్కుల నేరు వచ్చింది. 1953 స్టాండర్డ్స్ కు ఏవయితే ఫ్లడ్ బ్యాంకున్నాయో, ఆ ప్లాట్ తేసుకొని రావడానికి, ఎక్కడయితే బాగా డ్యామేజి అయ్యాయో, వాటిని ఐడెంటిఫయి చేశాము. తమరు చెప్పిన ఫ్లడ్ బ్యాంకు పైన గావెల్ చేయడం కోసము ఆర్థిక పరిస్థితి సరిగ్గా లేనందువల్ల, వీలులేకుండా వుంది. నేను కూడా డెల్టా ప్రాంతానికి చెందిన వాణ్ణి. మేకన్నా మోస్టో వల్నరబుల్ ప్రాంతములో వుండేవాణ్ణి. నేను ఇన్ స్పెక్ట్ డెల్టాలో వుండేవాణ్ణి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- వారి బ్యాంకును మరమ్మత్తు చేసుకొన్నారు. గత ప్రభుత్వము.....

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- గతములో వుండి వారేమైనా అటువంటి స్వార్థముతో చేశారేమో కానీ మేము మాత్రం చేయలేదు.

శ్రీ కె. సుబ్బరాయుడు (నర్సాపురం):- మంత్రిగారు చెబుతూనే 1953 వరదలను దుబ్బిలో పెట్టుకొని మేము బండీస్సు సెయింగ్స్ చేయడం జరిగిందని అన్నారు. 1986లో వచ్చిన వరదల లెవెల్, 1953లో వచ్చిన వరదల లెవెల్ చూస్తే, 1986లో వచ్చిన వరదల చాలా

ఉద్ధృతంగా ఎక్కువగా వచ్చింది. ఇప్పుడు కూడా ప్రభుత్వము 1953 నాటి వరదల తెవేర్లకు చేస్తే, ఏవిధంగా మరి అది ఉపయోగపడుతుంది? దొంగరేవుపాలెం దగ్గర పడిన ప్రాజెక్టును సంపూర్ణంగా పూర్తి చేయలేదు. దీనికి సంబంధించిన ల్యాండు అక్విజిషన్ కూడా, బ్రిటిష్ సత్వరం పూర్తి చేయాలి; అదేవిధంగా, నర్సాపురం నుండి వేములదీవి వరకు పోయే గట్టు ఇప్పుడు చాలా వేక్ గా వుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇప్పుడు దర్భరేవు దగ్గర ఏటిగట్టు, కాలువ గట్టు ఒకటి వుండి చాలా సన్నంగా వుంది. అది చిన్న వరద వచ్చినప్పుడు కూడా దెబ్బతినే ప్రమాదం వుంది. దానిపై తక్షణమే చర్యలు తీసుకొంటారా? అదేవిధంగా సిద్ధాంతం నుండి నర్సాపూర్ వరకు కూడా ఏటి గట్టును బాగా ఎత్తు చేయడానికి తక్షణమే ప్రభుత్వము చర్యలు తీసుకుంటుందా?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- మొత్తం 13 వల్నరబుల్ రీచెస్ ఐడెంటిఫై చేశాము. అవి 12.2 కి.మీ. దూరం వుంటుంది. తమరు చెప్పినట్లుగా 1986 స్టాండర్డ్స్ తేడానికి డబ్బు సరిపోదు. కనీసం 1953 స్టాండర్డ్స్ తీసుకొని పోవాలనే ఉద్దేశముతో ఈ 13 స్ట్రెయివ్ లో సుమారుగా 12 కి.మీ. ప్రాంతానికి 53 స్టాండర్డ్స్ కి మనము రెయిజ్ చేయడం జరిగింది. ఒకే రేప్ చేయవలసి వుంది. తమరి దొంగరేవుపాలెం వరకు కంప్లీట్ అయింది. కెనాల్ ను కూడా మనము ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ సలహా ప్రకారం చేయడం జరిగింది. ఆ వరకు కంప్లీట్ అయింది. ఎక్కడయితే మెయిన్ ప్రాజెక్టు వుందో అక్కడ గోదావరి నేరు వచ్చి డ్రైరెక్టుగా రైట్ ఫ్లడ్ బ్యాంక్ ను కొడుతున్నది. దానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారిని సలహా ఇమ్మని అడిగాము. అక్కడ మీ యొక్క సహకారము కూడా అవసరముంటుంది. అక్కడండే పట్టా ల్యాండును అక్వయర్ చేసి, దానికి కొంత కట్ చేస్తే, ప్రవాహము వెళ్లి ఏటి గట్టును కొట్టడం తప్పవుతుంది. అప్పుడే ప్రమాదం తగ్గుతుంది. సి.డబ్ల్యు.సి. రికమెండేషన్స్ వచ్చిన తరువాత అది కూడా బేకప్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. రామచంద్రరాజు (ఉండి):- అధ్యక్షా, దొంగరావుపాలెం గురించి చెప్పారు. ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ చెప్పిన పనులుచేయలేదు. ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ ఏమీ చెప్పిందంటే, సిద్ధాంతం బ్రిడ్జి అటు ఈస్ట్ గోదావరి వైపు, రెండు కెనాల్స్ లోని మట్టిని పూర్తిగా తీసి, (బదులుగా వైపు) అక్కడ లంకలో ఒక పైలెట్ ఛానెల్ ను త్రవ్వాలని అన్నారు. అది చేయ కుండా, మంత్రీగారు మొత్తం పని పూర్తి అయిందని, తరువాత సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ చెప్పడం కాదు. ఎక్స్ పర్ట్ రిపోర్టు కమిటీ ప్రకారం, పైలెట్ ఛానెల్ త్రవ్వ, ఈస్ట్ గోదావరి వైపు 2 సెలెక్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ వారు ఇచ్చిన సలహాలను తమరికి చెబుతున్నాను. ఒక పట్టా ల్యాండు వుంది. రివర్ ఫ్లో డ్రైరెక్టుగా వచ్చి బ్యాంక్ ను కొడు తున్నది. అక్కడ సాయిల్ కు ఫ్యాన్టిక్ నేచర్ వుంది. గత సంవత్సరములో దొంగరావుపాలెంలో

1991లో సడన్ గా సింక్ అవడం జరిగింది. ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ సలహా మేరకు సి.డబ్ల్యు.సి. వారు పూనే లాబొరేటరీస్ లో ఎక్స్ పరిమెంట్ కండక్ట్ చేసిన తరువాత, పట్టా ల్యాండు నుండి కొంత కట్ చేస్తే డైరెక్ట్ ఫోన్ డైరెక్ట్ తీర్పుడం వల్ల ఫోన్ పవర్ కొంత తక్కువయ్యే అవకాశముంది. తమరు చెప్పిన ఐడియా నాకు కూడా వుంది. పైలెట్ థానల్ లంకలో త్వస్తితే కొంత డైవర్షన్ ఆఫ్ ఫోన్ కి అవకాశం వుంటుందనే అభిప్రాయం వుంది. ఇవన్నీ పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. శివరామరాజు (అత్తిలి):- 1959 నుండి దఫ దఫాలుగా వరదలు రావడం జరిగింది. అసలు 59; ; ; ;

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- రాజుగారు గోదావరి నదిబొడ్డులో పుట్టి; ; ; ;

(ఇంటర్వ్యూస్)

8 40 శ్రీ డి. శివరామరాజు:- మే మంతులు 1953వ సంవత్సరములో వచ్చిన వరద ఉ. నుండి అనేక దఫాలు వరదలు వచ్చాయి. ఈ ప్రభుత్వము అప్పటి నుండి, నర్సాపురం, సిద్దాంతం మధ్యన ప్లాడ్యాలజికల్ వివరాలను సేకరించడం జరిగిందా? అయితే ఎంత ఎత్తు గట్టు వేయవలసి ఉంది. దీనికి ఫండ్స్ స్కేర్ సిటీ అంటున్నారు. మరి స్కెక్చ్ లో రీకన్ స్ట్రక్చర్స్ ప్రోగ్రాములో న్యాయంగా ఈ గట్టు టేకప్ చేయవలసి ఉంది. ఇది వరకు సాంక్ష్ షన్ చేసినవి అనేకం కాన్సిల్ చేశారు. ఆ డబ్బు వేరే వేరే వాటికి వెళ్లింది. అసలు ఈ గోదావరి రీకన్ స్ట్రక్చర్స్ ప్రోగ్రాముకి ఉపయోగించబడలేదు. దీనికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అసలు వారి ప్రశ్న అర్థం కాలేదు. వారుచెప్పేది అసలైన గోదావరి రీకన్ స్ట్రక్చర్స్ అంటే సి.ఆర్.పి. వర్కా?

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- సి.ఆర్. వర్క్స్ ఈ గట్టుకు ఉపయోగించకపోవడానికి గల కారణం ఏమిటి?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ఇప్పుడు, ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ వారు ఏదయితే ప్రపోజ్ చేశారో ఆ వర్క్స్ అన్నీ టేకప్ చేయడం జరిగింది. మన స్టేట్ గవర్నమెంటు ఈ వర్క్స్ టేకప్ చేయడం - ఎమర్జెన్సీ ఇన్ నేచర్ - ఎప్పుడయితే సింగిల్ అయిపోయింది అన్నారో రాత్రీకి రాత్రీ అంతా పరుగెత్తుకు వెళ్ళడం జరిగింది. ఇమ్మీడియట్ గా పని ప్రారంభించడం జరిగింది. ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీని తీసుకువచ్చారు. సర్వేన్ స్టడీ చేశారు. టెక్నికల్ స్టడీ చేసిన తరువాత వారు ఇచ్చినటువంటి సలహా మేరకు వెంటనే క్రేన్స్ తో రాళ్లు దింపడం చేయడం, ఇవన్నీ, కార్యక్రమం జరిగింది. మేకు తెలుసును అవి అన్నీ కూడా. తరువాత ఓల్డ్ ఎల్వేన్ మెంటు కాకుండా ఎక్స్ పర్ట్ ఇచ్చిన సజెషన్ Because the nature of the soil is plastic సడన్ గా సింగిల్ అయిపోయి అగాధంగా పాతాళంలోకి దిగిపోయినట్లుగా దిగి పోతోంది. కాబట్టి దానిని డీటూర్ చేసి ఎగ్జిస్టింగ్ ఇరిగేషన్ కెనాల్ కూడా ఎక్వయర్ చేసేసి, ఇళ్లు అన్నీ కూడా ఎక్వయర్ చేసేసి, డీటూర్ చేసి కాలువను మళ్లించడం జరిగింది. అదే

విధంగా, Because of the Experts Committee's suggestions, all these things have been done అని తమకు సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. రామచంద్రారావు (తాళ్లరేవు):- సిద్ధాంతము - నర్సాపురం (పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా) గట్ట కాకుండా, వశిష్ట గోదావరి గట్ట కాకుండా గొతమి గోదావరి గట్టు కూడా తెగిపోయిన మాట వాస్తవమేనా? 1986లో వచ్చిన వరదలను దృష్టిలో పెట్టుకొని - అప్పుడు రమారమి 22 అడుగుల ఎత్తు వరకు అనేకమైన బ్రేకెస్ పడ్డాయి గోదావరి గట్లకు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ గోదావరి గట్ల రెయిజ్ చేయడానికి గవర్నమెంట్ ఇక్కడ ఇరిగేషన్ శాఖ మంత్రి ఇన్చార్జిగా ఉన్న రోశయ్యగారు రూ. 120 కోట్ల పథకం తయారు చేస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపిస్తాము. త్వరలో ఇస్తామని చెప్పి 1991లో ఈ సభలోనే ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఇచ్చారు. మరి ఆ రూ. 120 కోట్ల పథకం గోదావరి గట్ల రెయిజ్ చేయడానికి - ఆ పథకం ఏమైంది, దాని వివరాలు ఏమిటని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- వారు అడిగిన దానికి ఈ ప్రశ్నకు సంబంధము లేదు.

శ్రీ సి. రామచంద్రారావు:- తమరు గోదావరి తీర ప్రాంతములో ఉన్న మంత్రిగారు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- నేను తీరవాసినే, కరెక్ట్ కాని తమరు అడిగినది గొతమి గురించి. వశిష్ట గోదావరికి దూరంగా ఉంది. తమరు గొతమి గురించి అడుగుతున్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మిత్రులు రామచంద్రారావుగారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం దాటవేశారు. మళ్లీ నేను రిపీట్ చేస్తున్నాను. దయచేసి చెప్పాలని కోరుతున్నాను. (1) ఎక్స్ పర్ట్స్ కమిటీ ఈ గట్టు బలపరచడం కోసం To prevent the Dongarao-palem bund from slipping సిద్ధాంతము క్రింద గోపాలపురం వేపున స్పాన్స్ సాండ్ రిమూవ్ చేయమన్న మాట వాస్తవమా? (2) దొంగరావుపాలెం దగ్గర గట్టు, మీరు ఎన్ని లాల్ లోడ్ నోట్స్ వేసి బండ్ స్ట్రెంగ్త్ చేయాలని చేసినా, It has been continuously slipping. What is the cause of it? Has it been investigated? Is it the state of affairs all along the Godavari from Polavaram to Narsapur. What are the causes for slipping at Dongarao-palem?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- గౌరవ ప్రతిపక్ష ఉపనాయకులు నేను ఏదో దాట వేస్తున్నాను అన్నారు. ఇది దాటవేసే వయస్సు కాదు. 20 సంవత్సరాలు అసెంబ్లీలో ఉన్న తరువాత దాటవేసే ప్రసక్తి ఉండదు, ఆ ప్రసక్తి రాదు. ఎమర్జెన్సీ, ఈ తరుణములో వచ్చినట్లుంటే స్పెషల్ కమిటీ వారు ఏమీ చెప్పారు అంటున్నారు. వారు ఇచ్చిన సలహాలు ఏమిటంటే... The T.M.C. visited the damaged section on 2-8-1992 and suggested the following protective measures:

1. Strengthening the bank by providing spurs and pitching the river side bank.

2. spreading of Geo-fabric netlon and laying of sand bag apron over it.

3. Sand filling in between pile boxes 1 and 2.

4. Providing one more pile box in between piles boxes 1 and 2 already formed.

5. Raising temporary flood bank to plus 11.60 M.

6. Diversion of bank canal on a permanent basis from Km. 35.95 to Km. 36.35 duly allowing margin to form a new permanent flood bank.

7. To retire the existing flood bank in the reach from Km. 31.230 to Km. 31.420. ఇవన్నీ ఆల్మోస్ట్ అడ్జిస్ట్ వేశామని చెప్పి తమకు మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్స్‌పర్ట్ల కమిటీ సాండ్ రిమూవల్ అనే మాట చెప్పలేదు. మీరు గోపాలపురం స్టేజ్ సాండ్ సోన్ ఏదో రిమూవ్ చేయమన్నారని చెప్పారు. That has not been suggested.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (పింతలపూడి):- దొంగరావుపాలెం దగ్గర స్లిప్ అవుతు పోయింది బండీ. What is the cause of slipping at Dongaraopalem? Has it been the phenomina all along the Godavari Bank? Has it been examined?

Sri K. Prabhakara Rao:- As I have already stated, one of the causes for such slipping is, the nature of the soil is plastic in nature, it slips. It is a geographical phenomina.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు:- నర్సాపురం నుండి వేములదేవి పోయే బండీ దర్భరేవు దగ్గర కేవలం 200, 300 మీటర్స్ చాలా వేక్ గా ఉంది. ఒక స్టేజ్ పంట కాలవ, ఒక స్టేజ్ గోదావరి ఉంది కాబట్టి, ఆ 200 మీటర్స్ తక్కువమే స్ట్రెంగ్త్ వేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- గౌరవనీయుల సలహా తప్పకుండా పరిశీలన చేస్తాము.

**B.Ed. COLLEGES IN NIZAMABAD, ADILABAD, KAREEMNAGAR AND
MEDAK DISTRICTS**

26-

*7740-Q.- Sarvasri M. Venkateswara Rao (Ditchpalli), S. Venugopalachari (Nirmal), K.Sai Reddy (Huzurabad), M.Narasaiiah (Mydaram), N. Ramkishan Rao (Choppadandi), M. Damodar Reddy (Kamalapur) and K. Chandrasekhar Rao (Siddipet):- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there are no B.Ed. Colleges in Nizamabad, Adilabad, Kareemnagar and Medak Districts?

(b) the number of applications received for establishing colleges in the said districts and the number of colleges permitted; and

(c) whether there is any proposal to open Government B.Ed. Colleges in the said districts?

Minister for Secondary Education (Dr. P.V. Ranga Rao):-

(a) Yes, Sir.

<u>(b) District</u>	<u>Number of Applications</u>
Nizamabad ..	6
Adilabad ..	2
Medak ..	4
Kareemnagar ..	9
Total:	<u>21</u>

But no college was permitted so far.

(c) No, Sir.

శ్రీ కె. గంగాధర్ (భాన్స్వాడ):- నిజామాబాదులో ప్రభుత్వపరంగా బి.ఇడి. కళాశాలలు ఏర్పాటు చేస్తే ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా? ఉంటే ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? లేకపోతే ప్రైవేటువారు దరఖాస్తులు పెట్టుకున్న ఆరుగురిలో ఎవరికైనా ఇస్తారా? ప్రభుత్వం ద్వారా ఇస్తారా. లేక ప్రైవేటు వారు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ద్వారా అనుమతిస్తారా?

డా. పి.వి. రంగారావు:- మొదటి దానికి అలాంటి ప్రతిపాదన లేదు. రెండవ దానికి అలాంటి ఆలోచన కూడా లేదు.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):- ఈ ప్రైవేటువారు గానీ, ప్రభుత్వం గానీ బి.ఇడి కాలేజీలకు మెరిట్ ప్రకారంగా నోట్స్ వస్తున్నాయి కాబట్టి ఇప్పుడు ప్రైవేటు, ప్రభుత్వం అనే తేడా లేదు. కాబట్టి, రాష్ట్రములో ప్రైవేటువి గానీ, ప్రభుత్వ పరంగా గానీ ఎన్ని బి.ఇడి కళాశాలలు ఉన్నాయి? ఎన్ని జిల్లాలలో లేవు. లేని జిల్లాలలో పెట్టడానికి మేరు తీసుకోబోయే చర్యలు ఏమిటి? ఐదర్ ప్రైవేటు ఆర్ గవర్నమెంట్లు, ఎందుకంటే ప్రైవేటు అంటే మేనేజ్మెంట్లు కోటా లేదు కాబట్టి ప్రైవేటు పెట్టినా ప్రభుత్వం పెట్టినట్లే లేకపోతే ప్రైవేటు కానీ, ప్రభుత్వానివి కానీ లేనటువంటి జిల్లాలు ఎన్ని? ఎన్ని సంవత్సరాలలో ఆ జిల్లాలలో బి.ఇడి కాలేజీలు పెడతారు?

డా. పి.వి. రంగారావు:- బి.ఇడి. కళాశాలలు రాష్ట్రములో 49 ఉన్నాయి. ఆంధ్రలో 19, తెలంగాణలో 19, రాయలసీమలో 11 ఉన్నాయి. దాదాపు అన్ని జిల్లాలలో డెప్యూట్ ఉన్నాయి, బి.ఇడి కాలేజీలు ఉన్నాయి. అయితే ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయములో 2 కళాశాలలు, గవర్నమెంట్లు 7 కళాశాలలు, ఎయిడెడ్ 8 కళాశాలలు, అనెయిడెడ్ 30 కళాశాలలు - మొత్తం 49 బి.ఇడి కళాశాలలు ఉన్నాయి. అయితే మొత్తం విద్యార్థుల సంఖ్య ఇంటేక్ - The intake in these 7 Government Colleges, 8 aided colleges and 30 unaided colleges is 7,800 students. కొత్తగా కళాశాలలు పెట్టవద్దని మంత్రివరగం నిర్ణయించింది. ఆగస్టు 6, 1990న 714వ కేబినెట్ మీటింగ్లో కొత్త బి.ఇడి. కళాశాలల్ని ఏర్పాటు చేయవద్దని నిర్ణయించడం జరిగింది. దానికి కారణం 31-5-1992 నాటికి ఎంపాయిమెంట్ ఎక్స్ప్లొజీలలో 46,997 మంది బి.ఇడి. అభ్యర్థులు నిరుద్యోగులుగా నమోదై ఉన్నారు. ఇలా ఎక్కువ మంది విద్యార్థులు పోడ్డుస్టై నిరుద్యోగ సమస్య పెరుగుతుందన్న ఉద్దేశంతో ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అంతేకాక...

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎర్రన్నాయుడుగారూ, మేరు వేసిన ప్రశ్నతో ప్రధాన ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. మొత్తం కళాశాలలు ఎన్ని? అందులో మైనారిటీస్కు చెందిన కళాశాలలు ఎన్ని? మైనారిటీస్కు చెందిన కళాశాలలు ఎన్ని? ఏ కళాశాలలో అయినా మేనేజ్మెంట్ కోటా అనేది ఉందా లేదా?

డా. పి.వి. రంగారావు:- శాజాన్ కాలేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, సెయింట్ అల్పనా కాలేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, సుల్తాన్ ఉల్-ఉలాం కాలేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, అన్వర్ ఉలాం కాలేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, సెయింట్ మేరీ సెంటినరీ కాలేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, ఫాతిమా కాలేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ - వీరు అప్పికేషన్స్ ఇచ్చారు. అందులో శాజాన్ కాలేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, అల్పంజా కాలేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ మరియు సుల్తాన్ ఉల్ ఉలాం కాలేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ మాత్రం పనిచేస్తున్నాయి.

SHIFTING OF URDU TEACHERS TRAINING SECTION

27-

*7459(S)-Q.- Sri Mohd. Amanullah Khan (Chandrayangutta):- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Hon'ble Minister for Education has given an assurance in the House regarding the shifting of Urdu Teachers Training Section from DIET, Neredmet, Secunderabad to the premises of Government Junior College, Chanchalguda, Hyderabad;

(b) if so, why the School has not been shifted so far to the said premises; and

(c) when the Government are going to shift the said School?

Dr. P.V. Ranga Rao:- (a) Yes, Sir.

(b) The Urdu Medium parallel classes functioning at DIET Neredmet, have been shifted to Government Junior College, Chandhalguda, Hyderabad on 3.9.1992.

(c) Does not arise.

..... شری محمد امان اللہ خان :- اردو میڈیم ٹی ٹی آئی سکیشن کو آپ نے منتقل کر دیا ہے ۔
شری پی وی رانگا راؤ :- امان اللہ خان صاحب آپ اردو میں لبر کیے ۔

(అ) సెకండరీ మరియు కళాశాల స్థాయిలో ప్రభుత్వ సహాయం పొందుతున్న అనేక విద్యా సంస్థలు ప్రతిభవై నేతల్లను కల్పించు నియమాలను పాటించని విషయం వాస్తవమేనా?

(ఆ) అయినచో, ప్రస్తుతం ఎన్ని కళాశాలలు, ఉన్నత పాఠశాలలు సహాయాన్ని పొందుతున్నవి; 1991-1992లో ఎంత సహాయాన్ని అందించారు;

(ఇ) ప్రతిభవై నేతల్లను యిచ్చుటకు సహాయం పొందే విద్యా సంస్థలవై ప్రభుత్వం వత్తిడి చేయునా?

డా॥ పి.వి. రంగారావు:- (అ) కాదండీ. అయితే, సెకండరీ పాఠశాలలో, అడ్మిషన్లు ప్రతిభ ఆధారంగా చేయటం లేదు.

(ఆ)

విద్యా సంస్థల రకం	సహాయం కొరకు అనుమతించిన వాటి సంఖ్య	1991-92లో విడుదల చేసిన గ్రాంటు
		రూ. కోట్లలో
ప్రైవేటు ఎయిడెడు సెకండరీ పాఠశాలలు	684	58.30
స్థానిక సంస్థలు (మున్సిపల్లు, డిల్లీ ప్రజాపరిషత్తులు రెండు)	4305	14.29 191.20
ప్రైవేటు ఎయిడెడు జూనియరు కళాశాలలు	192	16.46
ప్రైవేటు ఎయిడెడు డిగ్రీ కళాశాలలు	196	55.95

(ఇ) అవునండీ.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం యీ విద్యా సంస్థలన్నీ బాగా 9.00 పనిచేయాలని విద్యార్థులకు ఉపయోగపడాలని ప్రభుత్వం గాంధీ యిన్ ఏజ్ ఇన్స్ట్రుక్సిన్లు ఉ. ప్రభుత్వ గ్రాంటు ఇన్ ఏజ్ పొందుతున్న యీ కళాశాలలుగాని, ఇన్స్టిట్యూషన్లుగాని ప్రభుత్వ కళాశాలలో వున్న నిబంధనలు, అడ్మిషన్లు, రిజర్వేషన్లు, ఉద్యోగాలు యిచ్చి నప్పుడు యివన్నీ పాటించడం లేదు. ప్రభుత్వం యిచ్చిన ఉత్తర్వులను కూడా కొన్ని

కళాశాలలు ఇంతకు ముందు పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలేజీ సర్వీసు కమిషన్ యిచ్చిన ఉత్తర్వులను కూడా కొన్ని ప్రైవేటు యాజమాన్యం నెగ్గెక్టు చేసి ప్రభుత్వాన్ని ఖాతరు చేయడం లేదు. ప్రభుత్వం తాలూకు గౌడ్లెన్ను పాటించకపోయి నట్లు మీ దృష్టికి వచ్చిందా? మీరు ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు? ఇంతకు ముందు మీ దృష్టికి వచ్చిందా? గాంతు యిన్ ఏడ్ అడ్జిట్ అయిన తరువాత ప్రభుత్వ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ కింద చెక్క. మన నారమ్స్ను పాటించాలి. అవి పాటించనప్పుడు ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటుందని మీ ద్వారా - అడుగుతున్నాను.

డా. పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం యొక్క ఆదేశాలనుగాని, అదేశిక సూత్రాలను గాని మేము జారీచేసినప్పుడు పాఠశాలగాని, కళాశాలగాని విద్యార్థుల ప్రవేశం విషయంలోగాని, ఉపాధ్యాయుల ఎంపికలోగాని ఎక్కడ అయినా అవకతవకలు జరుగుతూ ప్రభుత్వ దృష్టికి వస్తే వచ్చిన తక్షణమే తగిన చర్య ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అధ్యక్షా, ప్రైవేటు సెకండరీ పాఠశాలలు సహాయం కొరకు అనుమతించిన సంఖ్య 684 అన్నారు రాష్ట్రంలో. కానీ, సహాయం వొందని అనే ఏడెడ పాఠశాలలు ఎన్ని? ఏ కారణం చేత వాటికి ఏడ్ యివ్వడం లేదు. స్పెసిఫిక్ గా చెప్పండి చాలు.

డా. పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, 5 సంవత్సరాలు పాఠశాల పనిచేస్తే, దాని ఎలిజిబిలిటీని బట్టి గాంతు యిన్ ఏడ్ యివ్వబడుతుంది. Those schools which have completed working for a period of five years, before 1985 according to the decision taken by the previous Government, are eligible to get grant-in-aid. ప్రతి సంవత్సరం కొన్ని వందల పాఠశాలలు ప్రభుత్వ అనుమతి కోసం వస్తాయి. వాటి లిస్టు - ఫిగర్సు నా దగ్గర లేదు; రాజుగారికి ఆ సమాచారం తరువాత అందచేస్తాను.

Mr. Speaker:- Question 81 postponed at the request of the Minister.

శ్రీ కె. రాములు (ఇబ్రహీంపట్నం):- అధ్యక్షా, ఐ.సి.టి. మొదటి సెట్టు కింద ఆరు ప్రాకెటీలను, రెండవ సెట్టు కింద రెండు ప్రాకెటీలను షెడ్యూలు ప్రకారం చేపట్టడం జరిగిందని గౌరవ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. వీటికి కేటాయించిన డబ్బు ఎంత? రెండవ ప్రశ్న - ప్రపంచ బ్యాంకు అనుమతి యివ్వకపోవడానికి గల కారణాలు ఏమిటి? శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవ దశ ఎప్పటిలోగా ప్రారంభించి ఎప్పుడు హూర్ని చేస్తారు?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, ఫస్టు సెట్ కు టోటల్ కాస్టు ఆఫ్ డి వర్కు మనకు 48 కోట్ల రూపాయల పనులు ఎంజ్యూస్టు చేయడం జరిగింది. కానీ కాంట్రాక్టర్లు చేసిన పని 16 కోట్ల 30 లక్షలు మాత్రమే. 1 నుండి 6 ప్రాకెజెస్ మాత్రమే చేయడం

జరిగింది. అలాగే బ్యాంకులను వర్కు చేయవలసి వున్నది. 52 కోట్ల 2 లక్షల రూపాయలు వున్నాయి. ఈ వర్కు ఎప్పుడు జరుగుతుంది అన్నారు. 7వ ప్యాకేజీకి సంబంధించి ఒక కాంట్రాక్టరు కోర్టుకు వెళ్లారు. కోర్టు రిజ్ ను జూన్ నెలలో కొట్టి వేయడం జరిగింది. ఈ లోపల ప్రపంచ బ్యాంకు వారు కొన్ని కండీషన్స్ పెట్టారు. అవి ఏమిటంటే, యీ వాడంత ఏవిధంగా మీరు సరిపెట్టగలుగుతారని మరియు కొన్ని కొన్ని టెక్నికల్ విషయాల గురించి అడిగారు. ఆ వివరాలన్నీ కూడా వారికి పంపించడం జరుగుతుంది. వారి దగ్గర నుంచి క్లియరెన్సు వచ్చిన తరువాత మిగతా వర్కును కూడా సమగ్రంగా టేకప్ చేయడం జరుగుతుంది.

EXECUTION OF SRIRAMSAGAR PROJECT PHASE - I

87-

*7457-(X)-Q.- Sarvasri B. Venkateswara Rao, N. Raghava Reddy, K. Ramulu, K. Bojji (Bhadrachalam) and P. Ramaiah:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the World Bank funded works of Sreeramsagar Project - I Phase has been executed as per the schedule and if not, the reasons therefor;

(b) what steps have been taken by the Government to ensure the works as per the schedule; and

(c) what is the progress made to execute the II Phase of Sreeramsagar Project and when the Project is likely to be grounded?

Sri K. Prabhakara Rao:- (a) (i) Six packages under first set of I.C.B. packages and two packages under second set are taken up as per schedule.

(ii) Package No. W2-07 programmed under first set could not be taken up due to stay obtained from the Court by one of the Contractors.

(iii) The package No. W5-08 could not be grounded as there was no response to tender.

(iv) Now these two packages (i.e. W2-07 & W5-08) under new areas requiring clearance from the World Bank could not be taken up, as the Bank is not giving clearance to new areas until demonstration of availability of water for the new areas is shown.

(v) Seven L.C.B. packages for remodelling of distributory system upto Manair Dam scheduled to be taken up during 1992-93, is now to be taken up during 1993-94, due to abnormally high bids quoted by the lowest bidders for 3 out of 7 packages tendered, for which the Government have sought World Bank consent, for taking up these works under post qualification criteria. Bank's reply is awaited.

(b) In respect of first set of packages contractors were expelled, due to non-completion of works, as per scheduled programme. The balance works have to be taken up separately with new agencies, subject to clearance from the Bank. The Second set of packages are in progress.

(c) The works could not be taken up in Second Phase of Sriramsagar Project for want of clearance by Government of India. Central Water Commission has recently finalised the hydrology and wanted the Project to be planned accordingly. Clearance on other aspects is being pursued. On receipt of overall clearance, the works on the project can be taken up.

9-10 ప్ర. వి. రామయ్య:- ఈ ప్రాజెక్ట్ బహుళ ప్రయోజనాలు కలిగిన ప్రాజెక్టు. ఇది ప్రభుత్వం గుర్తించింది. కానీ సమాధానం చూసినట్లయితే ఈ ప్రాజెక్టు త్వరలో పూర్తి కావాలనే తీవ్ర కానీ, లక్ష్యం కానీ ఏ మాత్రం ప్రభుత్వానికి వున్నట్లు కనిపించడం లేదు. ఎందువలనంటే స్టే తెచ్చుకున్నారు. ఆ స్టే ఎప్పుడు తెచ్చుకున్నారు? ఎప్పుడు వెకేట్ రేయింకగలరు? ఈ మధ్య కాలంలో ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? ప్రపంచ బ్యాంక్ కొంత రుణ సహాయం వేస్తామన్న దానిని కూడా సకాలంలో సర్వినీయోగం చేసుకోలేని దుర్మతలో ప్రభుత్వం వున్నది. మొదటి దశలో మిగిలిన పనులన్నీ పూర్తి చేయడానికి ఎంత మొత్తం కావాలని వున్నది? అందులో కొంత ఖర్చు చేశామని చెబుతున్నారు. మరి మిగతా డబ్బుతో మీరు అనుకున్న అంపాల ప్రకారం ఆ పనులు పూర్తి అవుతాయా? పూర్తి కానప్పుడు మిగతా డబ్బును ఏ రూపంలో సమకూర్చుతారు? ఈ మొదటి దశ పనులు పూర్తి కావడానికి ఎంత కాలం పడుతుంది? రెండవ దశ మొత్తం సమగ్రమైన ఆమోదం పొందడానికి ఎంత కాలం పడుతుంది? తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించలేదనే మాట వాస్తవం కాదు. ఇది ఒక కంటిన్యూయస్ ప్యాసెస్. గతంలో కూడా ఎన్నో ప్రభుత్వాలు మారాయి. ఎన్ని ప్రభుత్వాలు మారినప్పటికీ కూడా వాస్తవ పరిస్థితులు అందరికీ తెలుసు. మనకు వున్న బడ్జెట్ రిసోర్సెస్ తక్కువ. బడ్జెట్ ఈజ్ ఎ ఓపన్ సెక్యూటీ. ఏ పద్దులో కట్ చేసి ఈ పద్దులోకి తీసుకువచ్చి పెటాలో వారు సెలవెస్తే బాగుంటుంది. ఏ పరిస్థితులలోనూ మనం ఇగ్నోర్ చేస్తున్నామనే మాట వాస్తవం కాదు. తరువాత ఏదో స్టేకు వెళ్లి స్టే సెంట్స్ తీసుకున్నామన్నారు. ఆయన రిట్ విటోషన్ వేసి హైకోర్టు నుంచి స్టే తెచ్చుకున్నారు. రిట్ విటోషన్ 1992వ సంవత్సరం జూన్ మాసంలో డిసేపోజ్ అయింది. డిసేపోజ్ అయిన తదుపరి మనం చెప్పే లోపలే డ్యూటీ పే చేయడం లేదని ప్రపంచ బ్యాంక్ ఆఫ్ చేయడం జరిగింది. సమయానికి మన ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుని ప్రధానమంత్రి దృష్టికి తీసుకురావడంతో ప్రధానమంత్రిగారు ఇంటర్వేన్ అయి మొన్న డిసెంబర్ సెలవో దానిని పునరుద్ధరించడానికి ప్రపంచ బ్యాంక్ ఒప్పుకున్నది. ఒప్పుకున్న తరువాత మరల కొన్ని కండీషన్స్ పెట్టండి. మనకు పున్న వాబర్ రిసోర్సెస్ ఎంతని, ఎంతవరకు ఉపయోగిస్తున్నామని, ఆక్రెడి డెవలప్ అయిన ఆయకట్టుకు ఏ విధంగా నేరు సప్లయ్ చేయగలుగుతున్నామనే వివరాలన్నీ ప్రపంచ బ్యాంక్ కు తెలియజేస్తే తప్ప ఫర్దర్ కోర్స్ ఆఫ్ లోన్ రిలేజ్ చేయడం జరగదని చెప్పిన మేదలి ప్రపంచ బ్యాంక్ కు మొత్తం సమాచారం పంపించడం జరిగింది. వారి దగ్గర నుంచి మరల గ్రేన్ సిగ్నల్ వచ్చిన వెంటనే మిగతా వాటికి బండర్స్ కార్ఫర్ చేయడం, ఇక మిగతా వ్యవహారం అంతా టేకప్ చేయడం జరుగుతుందని మనపి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య:- ప్రపంచ బ్యాంక్ కొన్ని మొత్తాలను రీ ఎంబర్స్ చేయడానికి సిరాకరించేందని చెప్పారు. దానికి కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ఆ వర్క్ కు వాళ్లు తప్పి చెందలేదు. సాధారణంగా 1992వ సంవత్సరం డిసెంబర్ నాటికి పనులన్నీ ఫూర్తి చేయవలసి వున్నది. కానీ కేవలం 30 శాతం పనులు మాత్రమే ఫూర్తి చేశారు. వారికి మొబలైజేషన్ గ్లాండ్స్ అని మనం ఇచ్చాము. వాళ్లు స్పెషల్ టైప్ ఆఫ్ మిషన్స్ పెటాబి. వాళ్లకు మొబలైజేషన్ అడ్వాన్స్ ఇచ్చాం. కానీ వాళ్లు యావరేజీ 30 శాతం కన్నా పని చేయలేదు. దానిపైన ప్రపంచ బ్యాంక్ వారు అసంతృప్తి వ్యక్తం చేసిన తరువాత మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆ కంట్రాక్టు అన్నీ కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. అందుచేత మరల ఫర్దర్ గా స్టెప్పి తీసుకుని కొత్తగా కాంట్రాక్టర్స్ ను పిలవడమో, ఏమీ చేయాలనే సమయంలో ప్రపంచ బ్యాంక్ వారు మరల కొన్ని కొత్త కండీషన్స్ ను కోట్ చేయడం జరిగింది. ఈ కండీషన్స్ కు మేరు శాటిస్ఫైడ్ కాకపోతే మేము మేకు సహకారం చేయలేమని చెప్పడం జరిగింది. అందుచేత వారు అడిగిన ప్రశ్నలన్నీకీ కూడ మనం సమాధానం పంపించడం జరిగింది. మొట్టమొదటి ప్రపంచ బ్యాంక్ వారు మనకు అగ్రిమెంట్ ఇస్తామని ముందుకు వచ్చేసరికే 1986వ సంవత్సరం అయిపోయింది. దాదాపు మూడు సంవత్సరాలు గ్యాప్ వచ్చింది. మన ఒక్కరిదే ఆలస్యం కాదు. ప్రపంచ బ్యాంక్ వారిది కూడా కొంత వరకు ఆలస్యం వున్నది.

శ్రీ పి. రామయ్య:- ఎస్ఐమేషన్ అంచనాలు కూడా మారుతాయి. మరి ఇప్పుడు ఆ ఎస్ఐమేషన్ కు వాళ్లు అంగీకరించారా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ఎస్ఐమేషన్ అంచనాలు మారినప్పటికీ కూడా వారు ఇస్తారు. ఎస్కలేషన్ వారు భరిస్తారు.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఆమోదం లభించవలసి వున్నందున శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవ దశ పనులను చేపట్టడం జరగలేదు అన్నారు. అన్ని విషయాలకు సమగ్ర ఆమోదం లభించిన పిదప ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన పనులన్నీ చేపట్టడానికి వీలవుతుందని సెలవేచ్చారు. ఎన్ని పనులకు ఆమోదం వచ్చిన తరువాత మొదలు పెట్టారు మహాశయా? మనం చేపట్టిన ప్రాజెక్టులన్నీ ఆమోదం వొందిన తరువాతనే మొదలుపెట్టి చేస్తున్నామా? చిత్తశుద్ధి గల జవాబు చెప్పాలి. ఒక దానికి డబ్బు లేదంటారు, మరొక దానికి ఆమోదం లేదంటారు; ఈ రెండు విధాలుగా జవాబు చెప్పి తప్పించుకోడానికి ప్రయత్నం చేయవద్దు. రెండవ దశ కూడా ఎప్పుడు మొదలుపెడతారు? ఆమోదం లేకుండా చాలా ప్రాజెక్టులు మొదలుపెట్టాము. కొనసాగుతున్నాయి; ఆమోదాలు రావు; ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయదు. అసలు విషయం ఏమిటో తెల్పి చెప్పాలి.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- మిస్టర్ రాజుగారు చిత్తశుద్ధి అని అన్నారు. అందు గురించే నన్ను రోశయ్యగారు ఒక మాట చెప్పారు. 'నువ్వు ఎదుటి వారిని చూపుడు వేలుతో చూపెట్టి, మూడు వేళ్లు నీ వెళ్లు చూపెట్టుకుని నువ్వు ఏమీ చేశావు నాయనా' అని అన్నారు. అందువేత ఆ మాటే విడమర్చి మరల అనడం లేదు. ఎందుకంటే వారు చాలా సంవత్సరాల నుంచే అసెంబ్లీ సభ్యులుగా వున్నారు; కాబట్టి విడమర్చి ఆ విషయం గురించి చెప్పదలచుకోలేదు; మేము ఏమీ ప్రయత్నం చేస్తున్నామనేది చెప్పదలచుకోలేదు. కానీ వారు అడిగారు కాబట్టి వివరాలు చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు ప్రాజెక్టును మన స్కెచ్ నుంచి కాదు, ప్రపంచ బ్యాంక్ వారు కండీషన్స్ ఇంపోజ్ చేశారు. మేము ప్రాజెక్టును అర్థం చేసుకున్నాం. ప్రపంచ బ్యాంక్ వారు 1983వ సంవత్సరం జూన్ నెలలో - Letter from the World Bank threatening suspension of disbursement failing to furnishing of certain information for SRBC and SRSP works is received. In SRSP it required about likely frame work for diversion of water, revised water plans and revised project scope. On 4.8.1992 C.M's meeting with public representatives regarding the conversion from Wet to ID. ప్రపంచ బ్యాంక్ వారు అడిగిన కండీషన్స్ సాటిస్ఫై అవడం కోసం, On 4.8.92 C.M's meeting with public representatives. The A.P. Government addressed a letter to the Secretary, Ministry of Water Resources regarding SRSP about its willingness for conversion of Wet to ID in respect of 5,000 hectares in three years. తరువాత ప్రధానమంత్రిని మనం రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. The Prime Minister wrote a letter to the

President of the World Bank on November 12th. On December 16th, letter from the World Bank to continue their full support to the Delhi Office. ఢిల్లీ ఆఫీసు వారికి వెళ్లి ఇంటిమెట్ చేయడం జరిగింది. అలాగే ప్రపంచ బ్యాంక్ వారు పెట్టిన కండిషన్స్ On December 30th the World Bank has laid down the following conditions. Technical studies is a pre-condition for future disbursement. SRSP finalising the system with conjective use. Demonstration of water savings. Re-finalising of command size. The Government of Andhra Pradesh on February 24th furnished the report to the World Bank. On March first and second discussion with the World Bank Officials. Discussions with the World Bank Officials at Delhi by the Government of Andhra Pradesh Officers awaiting response and visit of the World Bank Officials to Hyderabad. This is the chronological order of events that took place, Sir.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తబ్):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు జవాబు చెబుతూ, 'The Package No. W5-08 could not be grounded as there was no response to tender' అని అన్నారు. రెస్పాన్స్ లేకపోవడానికి గల కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- కారణాలు ఏమిటో వారికి తెలుసు. రెస్పాన్స్ లేదు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఎందుకు లేదు?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ఎందుకు లేదంటే నా రగ్గర సమాధానం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్వల్లి):- శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు మొదటి దశ మరియు రివైజ్డ్ ఫస్ట్ ఫేజ్ ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తి చేయడానికి సిద్ధంగా లేదనే సమాధానాన్ని తీర్చి, తీర్చి మంత్రిగారు సభ ముందు వుంచారు. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయడానికి ప్రపంచ బ్యాంక్తో అగ్రిమెంట్ ఎంటర్ అయినప్పుడు ఈ బడ్జెట్ విషయం అందరికీ తెలుసు. డబ్బులు లేవని మాట్లాడారు. ఇది వాస్తవం వీరుద్ధం. ప్రపంచ బ్యాంక్తో ఎంటర్ అయినప్పుడు ఇంత డబ్బు ఖర్చు పెడతామని ఒప్పుకున్న మాట వాస్తవమేనా? నిర్దిష్ట సమయంలో ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి కావాలని ప్రపంచ బ్యాంక్తో ప్రభుత్వం అగ్రిమెంట్ అయిన విషయం వాస్తవమేనా? కేవలం ప్రతి సంవత్సరం చేయవలసిన ఎలకేషన్ చేయకపోవడం వలన ప్రభుత్వం కేటాయించిన డబ్బులు కేవలం జీత భత్యాలకే సరిపోతున్నవి. కాబట్టి ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయడంలో విఫలం అయిన మాట వాస్తవమేనా? ప్రపంచ బ్యాంక్తో అగ్రిమెంట్లో చూపించినట్లు రాష్ట్రంలోని ఇతర

ప్రాజెక్టులకు కేటాయించిన డబ్బుకు భిన్నంగా ప్రభుత్వం కేటాయిస్తున్న మాట వాస్తవమేనా?

- 1.20 శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, అగ్రిమెంట్ ప్రకారం 1996వ సంవత్సరం లోపల ఈ పనులు పూర్తి చేయవలసిన మాట వాస్తవం. బడ్జెట్ ఎలకేషన్ అంటే రీనోర్సెస్ అవేలబులిటీని బట్టి అని నేను వదే, వదే చెబుతున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- రీనోర్సెస్ అవేలబులిటీ అని ప్రపంచ బ్యాంక్ అగ్రిమెంట్ లో ఇచ్చిందా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, విద్యాసాగరరావుగారు ఉద్యోగపడితే నేను ఏమీ చెప్పలేను. వున్న విషయం చెప్పాను. కంటిన్యూయస్ ప్రాసెస్ ఇది. ఇవాళ ఈ గవర్నమెంట్ వచ్చిందని కాదు. గతంలో 1985వ సంవత్సరం నుంచీ వారు కూడా శాసనసభ్యులుగా వున్నారు. అనాటి నుంచీ కంటిన్యూయస్ గా జరుగుతున్నది. 1989వ సంవత్సరంలో జరిగింది. 1990-91వ సంవత్సరంలో జరిగింది. నేను ఒక్కరినే విమర్శ చేయాలని కాదు. వారు వున్నా, ఎవరు వున్నా కూడా అందరికీ ఒకే ప్రాబ్లమ్స్ వుంటాయి. ఎవ్వరయినా సరే ప్రయారిటీ ఫిక్స్ చేసుకోవాలి. ఇప్పుడు ఏదయినా ఎమర్జెన్సీ వచ్చి డబ్బులు అవసరం అయితే ఇంకో డిపార్ట్ మెంట్ నుంచి తేసుకుని ఖర్చు పెడుతున్నాం. మరల ఏదో రీ ఎంబర్స్ మెంట్ చేసుకుని తంటాలు పడుతున్నాం. వారు చిత్తశుద్ధి లేదని విమర్శ చేసినంత మాత్రాన ప్రతిసారీ సమాధానం ఏమీ చెప్పాలి? చిత్తశుద్ధి లేక కాదు.

(Interruptions)

Please hear me. I always stand for constructive criticism. I am never for distinctive criticism. Mr. Vidyasagara Rao, I have narrated the chronological events.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారు నా రెసూక్యకు రావాలి సర్. మంత్రిగారు ప్రశ్నను అర్థం చేసుకోలేకపోతున్నారు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అర్థం చేసుకోలేకపోవడం కాదు. Sir, I am also on par with Vidyasagara Rao. I am also an advocate. I got my Degree much earlier than him. It is not a question of understanding Mr. Vidyasagara Rao. I have narrated the sequence of events.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారితో సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇద్దరము అడ్వకేట్స్ ము అయినా కూడా ఒక అంశం మీద మేము రాజీ కాము. That is the tendency of an advocate. అడ్వకేట్స్ గా కాక ప్రజా ప్రతినిధులుగా వాస్తవం

మాట్లాడుతున్నాం. ప్రపంచ బ్యాంక్తో అగ్రిమెంట్ అయినప్పుడు నిధులను అనుసరించి, మన ఆర్థిక అవసరాలను బట్టి కేటాయిస్తామని అగ్రిమెంట్ అవుతాము కానీ కంట్రీస్యూరుస్ అగ్రిమెంట్ కాదు. ఇది స్పెసిఫిక్ అగ్రిమెంట్. లిమిటెడ్ పీరియడ్ అని స్పెసిఫిక్గా ప్రపంచ బ్యాంక్తో అగ్రిమెంట్ చేసుకుని ఈ పీరియడ్ లోపల డబ్బు ఖర్చు పెట్టినట్లయితే రే ఎంబర్స్ చేస్తామన్న మంత్రీగారి సమాధానం మేము ఒప్పుకున్నాం. డబ్బులు లేవన్న సంగతి మనందరికీ తెలుసు. లిమిటెడ్ పీరియడ్ లోపు ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసుకుందామని, అంత లోపును పూర్తి చేస్తే ఇంత డబ్బు రే ఎంబర్స్ చేస్తామని కానీ, అవసరాలను బట్టి, రాష్ట్ర పరిస్థితులను బట్టి కేటాయిస్తామని అగ్రిమెంట్లో వున్నదా? ప్రాజెక్టులు సర్వ నాశనం చేస్తామనే వాస్తవ విరుద్ధం అయిన సమాధానం మంత్రీగారు చెబుతూ వుంటే ఇది జవాబు ఎలా అవుతుంది? నిర్దిష్టమైన సమయంలో పూర్తి చేస్తారా? చేయకపోతే దానికి గల కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- విద్యాసాగరరావుగారికి మనవిచేస్తున్నాను. కోనలూజికల్ 9.3. ఈవెంట్స్ను మనవిచేశాను. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఫాల్స్ కాదు. కాంట్రాక్టర్లకు ఉ. ఇచ్చాము. వారు చెయ్యవలసిన వర్క్లో కేవలం 30 శాతం మాత్రమే చేశారు. వాస్తవానికి 1992 నాటికి ప్రాజెక్టు పూర్తి కావాలి. 1992కు చేయవలసిన 6 ప్యాకేజీలను చెయ్య కుండా, 30 శాతం మాత్రమే చేశారు. దాంతో ప్రపంచ బ్యాంకు అసంతృప్తి చెందారు. దాంతో ఆ కాంట్రాక్టును రద్దు చేశాము. ఫర్మర్ సెల్ఫ్స్ తీసుకునేలోగా ప్రపంచ బ్యాంకు స్పింజెట్గా కొన్ని క్వారంటైన్లను అడిగారు. వాటినిబట్టి ఇప్పుడు సమాధానం ఇచ్చాము. ప్రస్తుతం ఇప్పుడు ఒక స్టేజీకి వచ్చింది. వర్క్ టేకప్ చేస్తాము. ప్రభుత్వానికి అశ్రద్ధ లేదు. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో ప్రాజెక్టును 1996కు పూర్తి చేసే అవకాశం ఉంది. ప్రపంచ బ్యాంకు 3 సంవత్సరాలకు ఎక్స్టెండ్ చెయ్యడానికి అంగీకరిస్తుంది.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు (అలేరు):- ప్రభుత్వము కాంట్రాక్టర్ల నిర్లక్ష్యం వల్ల పనులు జరగలేదంటే అయిపోతుందా? కాంట్రాక్టర్లను పని చేసేటట్లు చూసి, పూర్తి చేస్తే, ప్రభుత్వం తన విధిని నిర్వహించినట్లు అవుతుంది. మంత్రీగారు ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చెబు తున్నారు. సంతోషమే. కానీ ఎవరి మీద బాధ్యత పెట్టాలి అన్నది కూడా ఆలోచించాలి. ప్యాకేజీ నెం. 7కు ప్రపంచ బ్యాంకు, ప్రభుత్వమే టెండర్ పిలిచి, ఫైనల్ డిక్రీ చెయ్యమన్న రూ. 66 లక్షలతో చెయ్యవలసిన పనికి టెండర్ పిలిచి ఆనాడు రిజెక్ట్ చేశారు. ఆ తరువాత మళ్ళీ టెండర్ పిలిస్తే ఎస్టిమేటెడ్ కాస్ట్ రూ. 88 లక్షలు అయింది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి ఎంత నష్టం వస్తుంది? ఎందుకు ఒకసారి రిజెక్ట్ చేశారు? రిజెక్ట్ చెయ్యడం వల్ల రూ. 88 లక్షలు అయింది. దీనిపైన ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ఆయన కోర్టుకు వెళ్లారు. హైకోర్టులో రిట్ ఫైల్ చేశారు.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:- ప్యాకేజీ నెం. 7కు సంబంధించి ప్రపంచ బ్యాంకు ప్రభు త్వమే టెండర్ పిలిచానికి అనుమతించింది. మొదటి రూ. 66 లక్షలకు పిలిచింది, రిజెక్ట్

చేసి, తరువాత తిరిగి బెండర్ పిలవడంవల్ల రూ. 88 లక్షలు అయింది. ప్రజలసొమ్ము ఎందుకు ఈవిధంగా వధా చెయ్యబడింది? మంత్రీగారు చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్యాకేజీ నెం. 7 రు. 66 లక్షలకు ఎస్టిమేట్ అయింది. బెండర్ రు. 64 లక్షలు. దానిని రిజెక్ట్ చేశారు. ప్రపంచ బ్యాంకుకు వోతే డిఫార్మిమెంట్ తేసుకోవచ్చని వ్యాఖ్యలు. తిరిగి మళ్ళీ బెండర్ పిలిస్తే రు. 88 లక్షలయింది. ఒక్క సంవత్సరం లోనే 144 శాతం ఎక్కువయింది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టం వచ్చినట్లు, కాదా? మొదటే ఎందుకు ఒప్పుకోలేదు?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ఒరిజినల్ కాస్టు రు. 9 లక్షలు, పెజెంట్ ఎస్.ఎస్.ఆర్. ప్రకారం రు. 16లక్షలు అవుతుంది.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:- నేను అడిగింది. ప్రపంచ బ్యాంకు ప్రభుత్వానికి బెండర్ పిలిచేందుకు అనుమతిచ్చింది. అప్పుడున్న ఎస్టిమేషన్ ప్రకారం రు. 66 లక్షలు అయితే దానికి పిలిచింది రిజెక్ట్ చేశారు. తిరిగి బెండర్ పిలవడం వల్ల రు. 88 లక్షలు అయింది. దీనివల్ల, ప్రభుత్వ అనాలోచిత చర్యవల్ల ప్రజల సొమ్ము ఏవిధంగా దుర్వినియోగం అయిందనేది తెలుస్తోంది.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, వారు లక్షలలో చెబుతున్నారు. కోర్స్ మేద ఉంటుంది. లక్షలంతే ఆ ఫీరియా ఆయకట్ రోడ్స్ కు కావచ్చు.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:- మొదట ఎస్టిమేటెడ్ కాస్ట్ కంటే రెండవసారి బెండర్ పిలవడంవల్ల ఎస్టిమేటెడ్ కాస్ట్ పెరిగిన మాట వాస్తవం అవునా, కాదా? ఒకసారి రిజెక్ట్ చేసి, తిరిగి పిలిచారా, లేదా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అతను కోర్సుకు వెళ్లారు. రిట్ ఫైల్ చేశారు. డిస్పోజ్ అయింది. రోడ్స్ కు సంబంధించిన సమాచారం నా వద్ద లేదు.

శ్రీ సిపావ్: విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, నరసింహులుగారు అడిగింది, రోడ్స్ కు సంబంధించి కాదు, ప్యాకేజీది.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:- నాకున్న సమాచారం ప్రకారం మొదట ప్రపంచ బ్యాంకు గవర్నమెంటునే బెండర్ పిలవమని చెప్పింది. ఆ ప్రకారంగా ఎస్టిమేటెడ్ కాస్ట్ కొంత మంది. అప్పుడు రిజెక్ట్ చేశారు. తిరిగి బెండర్ పిలవడం వల్ల కాస్ట్ మొదటి అంచనా కంటే పెరిగింది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టం కాదా? ఎందుకు మొదటి బెండర్ రిజెక్ట్ చేశారు? ఎందుకు మళ్ళీ పిలిచారు?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- సమాచారం నావద్ద లేదు. నేను వారికి సమాచారం అందిస్తాను.

విద్యాసంస్థలకు సహాయము మానివేయుట

88-

*7259-సర్వశ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వరంగల్), జి. ముకుందరెడ్డి(పెద్దపల్లి), జె. రత్నాకరరావు (బుగ్గారం):- ప్రాథమిక, సెకండరీ విద్యాశాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) విద్యను ప్రయివేటికరించుటకు దోహదపడు విధముగా విద్యాసంస్థలకు సహాయమును మానివేయుటకై ఏదైనా ప్రతిపాదన కలదా;

(ఆ) ప్రభుత్వం ప్రాథమిక విద్యపై కంటే ఉన్నతవిద్యపై చాలా ఎక్కువ ఖర్చు చేస్తూ, నిరక్షరాస్యతను కొనసాగించుచూ, ఆద్యోగ నియామకమునకు వేలుకాని పట్టభద్రులను తయారుచేయుచున్న విషయం కూడ వాస్తవమేనా?

(ఇ) అయినచో, తన కృషిని వృత్తి విద్యపై కేంద్రీరించి తక్కిన దానిని ప్రయివేటు కృషికి వదిలివేయుటకు ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించుచున్నదా?

డా. పి.వి. రంగారావు:- (అ) (ఆ) (ఇ) లేదండీ.

శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవదశకు ఋణ సహాయాన్ని నిలిపివేయుట.

*7417-సర్వశ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమయత్నగర్) బద్వం బాల్ రెడ్డి (కార్యాన్) సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు, టి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర) ఎన్. రాఘవరెడ్డి, పి. రామయ్య డి. రాజగోపాల్:- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ప్రపంచబ్యాంకు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవదశకు తదుపరి ఋణసహాయాన్ని నిలిపివేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఇందుకు సంబంధించి ప్రపంచబ్యాంకు నుండి నిర్దిష్టమైన లేఖ ఏదైనా అందినదా?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున (శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు):- (అ) (ఆ):- శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు, 2వ దశను సహాయంకోసం ప్రపంచబ్యాంకుకు పంపలేదు. కాబట్టి, శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు, 2వ దశకు రుణసహాయాన్ని నిలిపివేసే ప్రశ్నకు తావులేదు.

అయితే మనదేశంలోని ప్రపంచబ్యాంకు రెసిడెంట్ మిషను నుంచి 18-6-1992 తేదీనాటి ఒక లేఖ అందింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ సాగునీటి ప్రాజెక్టులో శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు 1వ దశ చేరింది. ఈ సాగునీటి ప్రాజెక్టు క్రింద ప్రాజెక్టు పనులకోసం

రెజంబరుమెంటుకు క్రెయిములను సమర్పించరాదని రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని ప్రపంచబ్యాంకు ఆ లేఖలో కోరింది. అయితే, కేటాయింపు సూత్రాలు జలాలపంపిణీ కోసం సహ సంబంధమైన న్యాయవిధానం, సవరించిన నీటినిల్వ, సహకరించిన ప్రాజెక్టు అవకాశం, డిజైను, నిర్మాణ కార్యక్రమం వంటి అంశాలపై శ్రీరాంసాగరు ప్రాజెక్టు ప్రియంతో తీసుకున్న నిర్ణయాలు, చర్యలపై ప్రపంచబ్యాంకు సలహా ఇచ్చేంతవరకు ఈ క్రెయిములు చేయరాదని బ్యాంకు కోరింది. ప్రపంచబ్యాంకు ప్రస్తావించిన అంశాలను గురించి కొత్త ఢిల్లీ కేంద్ర ప్రభుత్వంలోని కేంద్ర జల వనరుల మంత్రిత్వ శాఖతోను, ప్రపంచబ్యాంకు అధికారంతోను 11.12.1992 తేదీన జరిపిన సమావేశాలలో చర్చించడమయింది. పై చర్యల ఆధారంగా, ప్రస్తుతమున్న నీటి కేటాయింపుల క్రింద నీటి లభ్యత, ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద పొందదల ప్రాంతాల పరిమితుల లోపల జలాల పంపిణీ విధానాన్ని పరిశీలించడంతో సహా ఆంధ్రప్రదేశ్ 2వ సాగునీటి ప్రాజెక్టును కొనసాగించడానికి తమ హార్మి మద్దతును ప్రపంచబ్యాంకు 17.12.1992 తేదీనాటి తమ లేఖలో తెలియపరచింది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు కొన్ని వివరాలు ఇచ్చారు. ప్రపంచబ్యాంకుతో జరిపిన చర్చల గురించి చెప్పారు. ఈ విషయాలు మంత్రిగారికి అర్థం అయి ఉంటాయి కానీ నాకు మాత్రం ఈ వివరణ అర్థంకాలేదు. మంత్రిగారికి ఒకటి మనవి. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టును రివైజ్ చేశారు. రెండవ దశలో కొంత భాగాన్ని రివైజ్ చేసి ఆ నీటిని వర్షాన్నిపేట - వరంగల్ జిల్లానుండి ఆలేరు ప్రాంతానికి తీసుకుని వెళ్లాలి. ఒకదవ ఫేజ్ లో రెండవ ఫేజ్ కూడా అంతకు ముందు కలసి ఉండేది. రెండవ ఫేజ్ క్రింద, రివైజ్డ్ ఫస్ట్ ఫేజ్ గురించి కొంత కనీఫ్యూజ్ ఉంది. ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయంతో ఆలేరు వరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అయితే నిధులు కేటాయించని కారణంగా ప్రపంచ బ్యాంకు అభ్యంతరం చెబుతున్నది. శ్రీరాంసాగర్ నీటిని నల్గొండ జిల్లాకు తీసుకువెళ్లిన, మూసీలో కలిపే ప్రతిపాదన ఉందా; ఉంటే ఏ ఫేజ్ లో తీసుకుంటారు? దీని గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమయినా ఆలోచించిందా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- Sir, the Sriram Sagar Project Stage-II consists of the following components; i.e., Kakatiya Canal from 284 K.M. to 344 K.M. to irrigate an area of 4,90,000 acres with 36.80 TMC Second is Kadam Canal from 00 to 77 KM. to stabilise an ayacut of 27.50 i.e., 68,000 acres with 9.991 TMC. Third point is Saraswathi Canal. It will reach from 77 Km. to 144 Km. to irrigate an area of 32, i.e., 79,000 acres with 6.382 T.M.C. Sir, The Sriram Sagar Project Stage-II is with estimated cost of Rs.450 crores.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నా ప్రశ్న చాలా సింపుల్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారిని హార్మిచెయ్యనివ్వండి.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Whether this Government is planning to take water to Nalgonda District or not?

Sri K. Prabhakara Rao:- Water can be taken to Musi during II stage.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఈ రోజుకి, ప్రభుత్వం వద్ద శ్రీరాంసాగర్ నీటిని నల్గొండజిల్లాకు తీసుకుపోయే ప్రతిపాదన ఉందా, లేదా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- సెకండ్ స్టేజికి రీకాస్ట్ ఎస్టిమేట్స్ను సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్కు పంపాము. ప్రస్తుతం ఉన్న దశ అది.

(ఇంటర్వ్యూస్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- కోఆపరేట్ చెయ్యండి. చెప్పనివ్వండి వారినీ. కూర్చోండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- సమాధానం రాకపోతే ఎట్లా? సమాధానం ఇప్పించమంటే మీరు మమ్మల్ని దబాయించి, కూర్చోబెడితే ఎట్లా? సింపుల్ ప్రశ్న అడిగాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇంకా వారు సమాధానం పూర్తి చెయ్యలేదు కదా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- సెకండ్ స్టేజిలో మూసీకి తీసుకోబోతున్నాము. రీకాస్ట్ ఎస్టిమేట్స్ సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్కు ఫర్మిషన్ వేశాము. ప్రస్తుతం ఉన్న దశ ఇది.

గుంటూరు ఇ.ఇ. (ఆర్. అండ్ బి.) ప్లె ఎ.సి.బి. దాడి.

70-

*8066-శ్రీ అంబటి రాంబాబు(రేపల్లె):- రోడ్లు, భవనముల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గుంటూరులో, రోడ్లు, భవనములశాఖ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు శ్రీ డి.వి. రాఘవరెడ్డిపై వచ్చిన అవినీతి ఆరోపణల ఆధారంగా, ఎ.సి.బి. మరియు సిఘా అధికారులు అతని యింటిపై దాడిచేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అతనిపై విచారణ జరుగుతున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అతను కేలకస్థానంలో పనిచేస్తున్నందువలన విచారణ సకరమంగా జరగదనే ఉద్దేశ్యంతో అతనిని గుంటూరు నుండి బదిలీ చేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీచేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(శ్రీ డి.సి. దివాకరరెడ్డి) రోడ్లు, భవనాల శాఖమంత్రి:- (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు డివిజనల్ అకౌంట్స్ అధికారిపైన శాఖీయ విచారణకు ఉత్తరువు చేయడం జరిగింది.

(ఇ), (ఈ) ఆరోపణలను ఆధారంగా చేసుకొని ఆయనను బదిలీ చేయలేదు. అయితే, పరిపాలనాపరమైన కారణాలవేత ఆయన బదిలీ ఉత్తరువులను రద్దుచేయడమైంది.

شرعی جے سی دیو لاکر ریٹھی ہے۔ پہلے آپ کو اس سال اتوار کے دن اسمبلی چلائے کیلئے مبارکباد پیش کرتا ہوں۔
 اس اجلاس میں اس سوال کا جواب ایک میٹھی زبان میں دینے کیلئے آپ کی اجازت چاہتا ہوں۔
 مسٹر اسپیکر :- آپ صدر البرلمان کہتے ہیں یا اور کہہ رہے ہیں۔
 شرعی جے سی دیو لاکر ریٹھی ہے۔ (الف) نہیں صاحب، ایک نیکٹو انجیر اور ٹیڈی شیل اکونٹ آفیسر کے خلاف انکوائری کیلئے احکامات جاری کیے گئے ہیں۔ (سی ڈی) اس کا جواب

3.40 శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన సభ్యులకూ, మంత్రులకూ
 3. వివేకమైన కోరికలు కలుగుతున్నాయి. ఈ మంత్రిగారికి ఉర్దూలో మాట్లాడాలనే కోరిక
 కలిగింది. ఈ విధంగా వారు తీర్పుకున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఉర్దూలో మాట్లాడడం సరదా వారికి. ఉర్దూను ప్రోత్సహించాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కోరికలు పుట్టడం అన్నది ఒక వయస్సువరకు ఉంటాయి. అరవయ్యోపడి వరకు కాదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- కోరికలు రంగారావులో మంటాయని నేననుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మొత్తానికి ఈ రోజు సభలో కొంత హ్యూమర్ నడిపారు.

శ్రీ ఎ. రాంబాబు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఉర్దూలో చెప్పారు. మాకు అర్థం కాలేదు. తెలుగులో చెప్పమనండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, దీనికి మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానం లేదండీ. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు ఎక్సాంట్స్ అధికారియైన శాఖ్ య వివారణకు ఉత్తర్వు చేయడం జరిగింది. అయితే వారిని ఆరోపణల ఆధారంగా బదిలీ చేయలేదు. కొన్ని పరిపాలనా పరమైన కారణాలవేత ట్రాన్స్ఫర్ను రద్దుచేయడం జరిగింది. యిక్కడ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుకు, అక్సాంట్స్ ఆఫీసరుకూ ఎంక్వైరీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. రాంబాబు:- అధ్యక్షా, దేంట్లో డిపార్ట్మెంటల్ ఎంక్వైరీ అన్నారు. అయితే ఈ ఎంక్వైరీ జరుగుతున్నప్పుడు కొన్ని ఆరోపణలమీద అతనిని ట్రాన్స్ఫర్చేయడం సమంజసమేనా? అలాచేస్తే డిపార్ట్మెంటల్ ఎంక్వైరీలో అన్యాయం జరిగే అవకాశం వుదా? అందుకని ఆ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరును బదిలీ చేసే అవకాశం వుందా?

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుకు, డివిజినల్ అక్సాంట్స్ అధికారికే మధ్య బేధాభిప్రాయాలు వచ్చినందువల్ల వారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు.

అంతేకాకుండా కొన్ని ఆరోపణలపైన ఇ.ఇ.గారు అక్కోంటీ ఆఫీసరుపై చార్జీలు చేశారు అందులో క్లియర్ గా వ్యాఖ్యానం చేసి తప్పిందని చెప్పి ప్రభుత్వానికి తెలియ చేశారు. అందువల్ల ఆ విషయంలో ట్రాన్స్పారెన్సీ జరగలేదు. అందరూ అతను వర్కు డాగా బెస్టాడని చెప్పారు. అందువల్ల యిది పూర్తిగా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ చూటర్. కనుక అతని బదిలీని ఆపువేయడం జరిగింది.

ఆర్కూరు - నందిపేట మధ్య రోడ్డును అభివృద్ధిపరచుట

141-

*7889-శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి (బాలకొండ):- రోడ్డు, భవనముల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఆర్కూరు నుండి నందిపేట వరకు గల రోడ్డు, సిజామాబాద్, కలెంనగర్ లను మహారాష్ట్రతో కలుపు ప్రధానమైన అంతరాష్ట్ర రోడ్డు అను విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ముఖ్యమైన ఈ రోడ్డుపై పక్కాకాలంలో హెటారు వాహనములను నడుపుటకు వేలుకాదను విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ముఖ్యమైన ఈ అనుసంధాన రోడ్డును అభివృద్ధిపరచుటకు మరియు నిర్వహణకు తీసుకున్న చర్యలేవి?

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- (అ) అవునండీ.

(ఆ) ఆర్కూరు నుండి నందిపేట వరకు గల ఈ రోడ్డు మొత్తం పొడవు 29.5 కిలోమీటర్లు. అందులో 0/0 కిలోమీటర్లు నుండి 15/0 కిలోమీటర్లు వరకు గల రోడ్డు భాగాన్ని రోడ్డు, భవనాల శాఖ నియంత్రణ క్రిందకి తీసుకురావడమయ్యింది. ఈ భాగం పక్కాకాలంలో కూడా పాపనాలు నడపడానికి అనువుగా ఉంది. మిగిలిన రోడ్డు భాగం డిల్యాపరీషత్తు నియంత్రణ క్రింద ఉంది.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు శావురేదు.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Speaker, Sir, The Hon'ble Minister has agreed to the fact that this road is a major and important inter-state road. I am sure that the Hon'ble Minister also is aware of the fact that daily there are about 75 to 100 R.T.C. buses plying on this Road. From all sides, it is connected to National Highways and State High Ways. What I would like to know through you from The Hon'ble Minister is, what is the quantum of funds being spent on this road as on today and the remaining part of the balance road of 15 Kms. which is with the Zilla Praja Parishad. Proposals have been sent to the Government to take over this missing link. Is the Government considering to take over this missing link of 15 Kms. also?

Sri J.C. Divakara Reddy:- 0/0 to 2/2 B.T. road was done in 1991-92. 2/2 to 7/6 metalling of B.T. Surface dressing work is in progress. From 7/6 to 8/6 B.T. renewal is in progress. From 8/6 to 15/2 two layers of W.B.C. was done and

black topping also will be done in 1993-94 and as the Hon'ble Member says this is an important inter-state road. Definitely he will consider to take over this road, Sir.

నక్షత్రపు గుర్తులేని పశ్చిమ - వ్యాతపూర్వక
సమాధానములు.

NON-FUNCTIONING OF MOBILE LIBRARY, ELURU.

128-

3268-Q-Sri Mohd. Virasat Rasool Khan:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government Mobile Library, Eluru in West Godavari District which was serving 120 villages has not been functioning for the past four years, if so, the reasons therefor;

(b) whether it is also a fact that an amount of Rs.4.00 lakhs was spent during the last 4 years towards staff salaries without any work; and

(c) if so, the action taken so far to get the library functioned?

A-(a) Yes, Sir. It was not functioning due to major repairs required to the van attached to the Government Mobile Library, Eluru.

(b) Though the vehicle was under repairs and the post of van driver was vacant due to his retirement and ban on fresh recruitment for the last 4 years the existing staff attended to their duties regularly and catered to the Library Services of the people of surrounding villages of Eluru who visited the Library.

(c) The vehicle was repaired and Government Mobile Library, Eluru is functioning regularly with effect from 19.1.1991 i.e., from the date of appointment of a Driver for the Mobile van. It is now serving 120 villages in the District.

INCLUSION OF CERTAIN COMMUNITIES IN S.T. LIST

129-

8121-Q-Sri M. Raghuma Reddy:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to include Balasanthu/ Bahurupi Communities in the list of Scheduled Tribes; and

(b) if so the action proposed to be taken in this regard?

A-(a) The issue relating to the inclusion of Balasanthu/ Bahurupi in the list of Scheduled Tribes has already been examined among others and this community has not been recommended to Government of India for inclusion in the list of Scheduled Tribes as it does not possess the criteria prescribed by Government of India.

(b) Does not arise.

**EXPENDITURE BY ROADS AND BUILDINGS DEPARTMENT
TOWARDS CONGRESS PLENARY SESSION**

130-

6950(C)-Q-Sarvasri B. Venkateswara Rao, N. Raghava Reddy, P. Ramaiah and D. Rajayopal:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) the expenditure incurred by Roads and Buildings Department in connection with the Congress-I Plenary Sessions held at Tirupathi in April, 1992; and

(b) whether any payments were made by the organisers in this regard, if so the details thereof?

6950(C)-A-(a) No expenditure was incurred by Roads and Buildings Department.

(b) No, Sir.

TRAVELLORS BUNGALOW AT PODALAKURU

131-

8125-Q-Sri N. Venkata Ratnam Naidu:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether any representation has been received from the Rapur M.L.A., to reconstruct the Travellers Bungalow belonging to the Roads and Buildings Department at Podalakuru; and

(b) if so, the action taken thereon?

A-(a) Yes, Sir.

(b) The proposal was not cleared by P and PAC during 1992-93. It is proposed to place the proposal before P and PAC during 1993-94 for consideration.

GENERATOR TO E.S.I. HOSPITAL, KAGAZNAGAR

132-

8155-Q-Sri P. Purushotham Rao:- Will the Minister for Labour, Employment and Housing be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to provide a generator for the Employees State Insurance Hospital at Kagaznagar; and

(b) if so when?

A-(a) Yes, Sir.

(b) The estimates for sanction of two 50 KVA Diesel Generator sets were submitted to the Employees' State Insurance Corporation, New Delhi by Regional Director, Employees State Insurance Corporation, Hyderabad. But, the Employees' State Insurance Corporation, New Delhi has opined that Single Generator set of 62.5 KVA Diesel generator is enough for the bed strength of the hospital and requested to send the revised proposals. The Executive Engineer (R and B), Mancherial has sent the estimates for 63 KVA Diesel Generator set costing about Rs. 6.50 lakhs. The Regional Director Employees' State Insurance Corporation, Hyderabad has forwarded the estimate to Employees' State Insurance Corporation Headquarters, New Delhi on 9.9.1992 and the matter is being pursued by the Regional Director, Employees' State Insurance Corporation, Hyderabad.

DEMOLITION OF BHULAXMI TEMPLE

133-

6740-Q-Sri Baddam Bal Reddy:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Bhulaxmi Temple near ram-bhadra Junior College in Himayatnagar Division was demolished on 15.2.1992; and

(b) if so, the reasons therefor?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

RAILWAY OVERBRIDGES AT KUKATPALLY AND KHAIRATABAD

134-

7464(M)-Q-Sri M. Omkar:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is fact that two prestigious Railway over Bridges at Kukatpally and Khairatabad in Hyderabad City are looking very ugly with full of rags and corners covered with sand bins;

(b) if so, the Agency that is responsible for keeping them neat and tidy; and

(c) whether the Government issue suitable instructions to the concerned to keep the said bridges clean?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

INCREASE OF LAND TAX

135-

7834-Q-Sarvasri Chikkala Ramchandra Rao, N. Chandrababu Naidu, S. Venkateswara Rao, M. V. Krishna Rao and G. Appala Suryanarayana:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to increase the land tax; and

(b) if so, the details thereof?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

FLOODS IN SOME DISTRICTS

136-

7901-Q-Sri K.R. Suresh Reddy:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that some Districts are severely affected by floods in the month of November, 1992; and

(b) if so, the details of the flood relief operations taken up to rescue the people?

A-(a) Yes, Sir.

(b) In the flood affected districts the respective District Administrations took all precautionary measures to rescue people from marooned villages by deploying vehicles, army boats and Helicopters. Medical and para medical teams were pressed into service with required medicines to prevent outbreak of epidemics in the flood affected Districts. Government has also sanctioned Rs. 531.54 lakhs for undertaking immediate repairs and restoration of public utilities damaged during the flood.

FAILURE OF SINGLE PHASE TRANSFORMERS IN ADILABAD

137-

7727-Q-Sri P. Purushothama Rao:-Will the Minister for Finance and Power be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the single phase transformers are burntout immediately after they are installed in Adilabad District; and

(b) the steps taken to provide electricity through three phase transformers instead of single phase transformer?

A-(a) Out of 270 Single phase transformers installed in Adilabad District, sixty four have failed.

(b) It is not financially feasible to replace the Single Phase Transformers by Three Phase Transformers as it involves investment of an amount of Rs.2.5 Crores. It is also very difficult for the Agriculturists, who are beneficiaries of Integrated Tribal Development Agency and Community Irrigated Wells to replace their Single Phase Motors by Three Phase Motors. In addition, the benefit of changeover from Three Phase to single phase contemplated earlier will be defeated.

DRINKING WATER SCARCITY IN MADDIKERA

138-

7044-Q-Sri P. Sesha Reddy:-Will the Minister for Rural Development and Rural Water Supply be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is acute scarcity of drinking water in Maddikera, a major Panchayat of Pattikonda Taluq due to discontinuance of water supply from Cheepuram Scheme;

(b) whether there is any proposal to supply drinking water to the said village through a pipeline from the Bugga situated at a distance of 3 K.M. from Maddikera;

(c) whether any amount allotted for this Scheme; and

(d) the time by which it will be completed?

A-(a) Yes, Sir. There is acute scarcity of drinking water in Maddikera (Major Panchayat) in summer only due to discontinuity of water supply from Bapuram scheme.

(b) Yes, Sir. Government of India have approved a protected Water Supply Scheme to Maddikera Village at a cost of Rs.18.00 Lakhs. A borewell is proposed as source near Bugga.

(c) The Government of India have released 50% of the cost of the scheme.

(d) It is expected to be completed during 1993-94.

P.W.S. SCHEME TO SALEMPALEM

139-

7616-Q-Sri Simhadri Satyanarayana Rao:- Will the Minister for Rural Development, Handlooms, Textiles and Sericulture be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the scheme for supply of drinking water from Gaba to Salempalem and Venugopalapuram in Koduru Mandal in Krishna District was sanctioned and entrusted to a contractor long back;

(b) whether it is a fact that it was not yet completed so far; and

(c) if so, the steps taken to complete the same?

A-(a) Yes, Sir. A protected water supply scheme to Salempalem and hamlets for Rs.4.00 lakhs was sanctioned and the same was entrusted to Sri M. Maruthi Rao, Contractor, Avani-gadda through agreement No. 4/90-91, dated 6.4.1990.

One M.P.W.S. Scheme to Venugopalapuram was sanctioned for Rs. 2.00 lakhs and the same was entrusted to Sri K. Krishna Murthy, Secretary, V.L.C., Salempalem.

The above two schemes are in execution by fixing a source (i.e., borewell) at Gaba Village and the water will be supplied to the above 2 schemes.

Ground water is available in Gaba Village for drinking purpose. There are private open wells and borewells in the village. No scheme is sanctioned to the village.

(b) Yes, Sir. Inter connections are to be given for the above two water supply schemes (Salempalem and Venugopalapuram).

(c) The works will be completed by March, 1993 and instructions have been issued to Superintending Engineer (Panchayati Raj) and Executive Engineer (Panchayati Raj) to stick up to the date of completion.

P.W.S. SCHEME TO MANUGURU

140-

7687-Q-Sri Kunja Biksham:- Will the Minister for Rural Development and Rural Water Supply be pleased to state:

(b) whether the Government have sanctioned a Protected Water Supply scheme to Manuguru in Manuguru Mandal of Khammam District; and

A-(a) Yes, Sir. A comprehensive water supply scheme costing Rs.31.50 lakhs (i.e., P.W.S. Scheme of Manuguru estimated cost Rs.17.50 Lakhs, Protected Water Supply Scheme at

Bandarugudem estimated cost Rs.6.00 Lakhs and Protected Water Supply Scheme at Samithi Singaram with estimated cost Rs.8.00 lakhs) was sanctioned for Manuguru Mandal of Khammam District. The Protected Water Supply Schemes to Manuguru and Bandarugudem were sanctioned under Accelerated Rural Water Supply during the year 1989-90. The Protected Water Supply Scheme to Samithi Singaram was sanctioned under Accelerated Rural Water Supply (S.T.) during the year 1987-88.

(b) 4 Nos. 6½" borewells were drilled at Samithi Singaram but unsuccessful, one borewell at Manuguru and one at Bandarugudem were also drilled but are having less yield; as such an assumed source for the scheme could not be located; hence the delay in executing the scheme.

As an alternative, estimates were prepared for the above schemes presuming Singareni Collieries Company Limited. Manuguru will provide 4.00 Lakhs gallons of water to the comprehensive scheme of Manuguru.

The scheme will be taken up no sooner the Singareni Collieries authorities accord permission for drawing water from their source. The District Collector has been requested to contact Singareni Collieries Company authorities.

LINING OF IRRIGATION CHANNEL IN EESGAM VILLAGE

141-

7747-Q-Sri P. Purushotham Rao:- Will the Minister for Rural Development and Rural Water supply be pleased to state:

(a) whether it is a fact that an amount of Rs.36.00 Lakhs has been sanctioned through District Rural Development Agency and S.C. Corporation for carrying out cement lining work of the channels of Upper Dam and Lower Dam at Eesgam Village of Kagaznagar Mandal;

(b) whether any complaints have been received about the irregularities committed by officers and contractors while carrying out these works; and

(c) if so, the action taken against the erring officials

A-(a) Yes, Sir. It is a fact than an amount of Rs.38.80 Lakhs was utilised for the work relating to lining of irrigation channel on the left and right sides of both Upper Dam and Lower Dam, Eesgam Village of Kagajnagar Mandal with the following pattern:

(Rs. in lakhs)

(a) 50% subsidy under IRDP from DRDA, Adilabad ..	19-40
(b) 20% Margin money from S.C. Corporation. ..	7.76
(c) 30% Bank Loan from Sri Saraswathi Grameena .. Bank, Kagajnagar.	11.64
Total Rs.	<u>38.80</u>

The work mentioned above has been completed.

(b) No complaints have been received. No contractors were involved in this work. The beneficiaries themselves carried out the entire work under technical guidance and supervision of the Engineers of Irrigation Department.

(c) Does not arise.

**DRINKING WATER SCARCITY IN CERTAIN VILLAGES
IN NELLORE DISTRICT**

142-

8091-Q-Sri N. Venkataratnam Naidu:- Will the Minister for Rural Development, Handlooms, Textiles and Sericulture be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is a scarcity of drinking water in the villages of Kolanukuduru, Kattuvapalli, Baddyvolu, Pallayapalem, Peedurupalem, Venkannapalem, Pedduru, Laxminarasapuram, Manubolu and Yachavaram of Manubolu Mandal in Nellore District;

(b) whether any representation has been received from the local Legislator to sanction a master scheme for supplying drinking water to all the said villages; and

(c) if so, the action taken thereon?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) A project contemplating a Comprehensive Protected Water Supply Scheme to cover all the villages has been prepared at an estimated cost of Rs.5.00 Crores. It will be posted to any bilateral agency for funding, since funds position under Minimum Needs Programme and Accelerated Rural Water Supply is not satisfactory.

P.W.S. SCHEMES IN RAPUR CONSTITUENCY

143-

8098-Q-Sri N. Venkataratnam Naidu:- Will the Minister for Rural Development, Handlooms, Textiles and Sericulture be pleased to state:

(a) whether any representation has been received by the Chief Engineer from the local Legislator regarding the expansion of Protected Water Supply in the Villages of Podalakuru, Penchalakona, Sethumopuru, Mulumudi and Venkatachalam in Rapur Constituency of Nellore District; and

(b) if so, the action taken thereon?

A-(a) Yes, Sir. Representation have been received by Superintending Engineer (Panchayati Raj) Nellore.

(b) Estimates have been prepared to all the above schemes as follows:

Podalakuru	..	Rs. 5.00 Lakhs
Penchalakona	..	Rs. 0.35 Lakhs
Sethumopuru	..	Rs. 2.00 Lakhs
Mulumudi	..	Rs. 2.80 Lakhs
Venkatachalam	..	Rs. 2.00 Lakhs

Due to heavy workload and commitment under Minimum Needs Programme and Accelerated Rural Water Supply, the above schemes will be taken up, as and when funds position permits.

**ENHANCEMENT OF SPORTS ALLOWANCE TO STUDENTS PARTICIPATING
IN SPORTS**

144-

8122-Q-Smt. D. Nagavali:- Will the Minister for Tourism, Culture and Sports be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government is paying Rs.12/- per day towards expenses to the students who participate in the Sports Competitions; and

(b) whether there is any proposal to enhance the said amount from Rs. 12/- to Rs. 20/- per day?

A-(a) Yes, Sir. The rates have been enhanced.

(b) Yes, Sir. D.A. rates have been enhanced with effect from 05.08.92.

Details: D.A. per day Rs.20/- For Women and Rural Coaching Camps.

D.A. per day Rs. 20/- for National Sports talent contest-State level meet.

D.A. per day Rs. 25/- Rural and Women Sports competitions at State level.

D.A. per day Rs. 30/- Rural Nationals Level.

D.A. per day Rs. 35/- Women Sports Nationals.

సభా కార్యక్రమము.

(శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు అధ్యక్ష సానములలో వున్నారు):-

శ్రీ ఎస్.కె. రామకృష్ణారెడ్డి(పుంగనూరు):- అధ్యక్షా, నేను యిప్పుడు ప్రస్తావించే విషయం గ్రామీణాభివృద్ధిశాఖ, పట్టుపరిశ్రమల శాఖామంత్రిగారినుంచి సమాధానం కోరుతున్నాను. యిది రూరల్ డెవలప్ మెంటుకు సంబంధించినది. ఈ పట్టు పరిశ్రమ రైతులు చిన్న, సన్నకారు రైతులు. వీరు పెద్ద భూస్వాములుకాదు. దిగువ వున్న, చిన్న సన్నకారు రైతులు చేసే వ్యవసాయం ఈ పట్టుపరిశ్రమ. ఈ రైతులకు గ్రామీణ అభివృద్ధికి కూడా ఆర్థిక సహాయం అందించడం జరుగుతూ వుంది. పట్టు మొక్కలు నాటడానికి, అలాగే రేరింగ్ షెడ్స్ వేయడానికి ఆర్థిక సహాయం చేయడం, సబ్సిడీ యివ్వడం అదే 12 వేల రూపాయలు యివ్వడం జరుగుతూ వుంది. వీరు ఉత్పత్తి చేసే పట్టు ధర పూర్తిగా పడిపోయింది.

చైర్మన్:- వారిని మాట్లాడనివ్వండి.

డా. పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, ఆరోపణలు చేస్తే అభ్యంతర పెట్టాలి. కానీ నవ్వితే వ్యాఖ్యలు చేయడం ఎందుకు. దానికి అభ్యంతరం ఏమీటి. వారిని వ్యాఖ్య చేయ నీయండి.

శ్రీ ఎస్.కె. రామకృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ పట్టు పండించే రైతుల పరిస్థితి చాలా విఫాదకరంగా వుంది. ధరలు పడిపోయాయి. గత సంవత్సరం 220 రూపాయలు కేజీ అమ్మితే యిప్పుడు 60, 70 రూపాయలకు కూడా అమ్ముడుపోవడం తేదు. దీనికి కారణం కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి దిగుమతి వర్యలు, ఆర్థిక విధానమూను. యిప్పుడు మన దేశానికి పట్టు దిగుమతి చేసుకోవడం ఎందుకు? రైతులకు ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్నప్పుడు, యిలా చేయడంతో మనం ఉత్పత్తి చేసే పట్టుకు మన రైతులకు గిట్టుబాటు ధర రాకుండా వుంది. వారు అష్టకష్టాలు పడవలసి వస్తున్నది. యిందుకు ప్రపంచ బ్యాంకు 120 కోట్ల రూపాయలు ఆర్థిక సహాయం వొందాం. అప్పు కూడా మనం వారికి చెల్లించాలి. ఓ వైపు సన్న, చిన్నకారు రైతులను దారిద్యరేఖ నుంచేపైకి తేవాలని చూస్తూ ఈ విధంగా దిగుమతులు చేయడం న్యాయమా? ఈ మధ్య పిలాస

వస్తువులైన, టి.వి.లు, ఫ్రీజ్స్లు కారులు, వెండి, బంగారాలు కూడా దిగుమతి చేసు కుంటున్నారు.

ఫైర్రన్:- మీరు సమస్యను మెన్షన్ చేయండి.

శ్రీ ఎస్.కె. రామకృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ దిగుమతుల వల్ల సన్న, చిన్నకారు రైతులు ప్రత్యేకంగా ఈ పట్టు పండించే రైతులు, ప్రత్యేకంగా చెత్తూరు, అనంతపూరు జిల్లాలలో నష్టపోతున్నారు. వారికి గిట్టుబాటు ధర రావడం లేదు. వారు అష్టకష్టాలు పడుతున్నారు. కనుక దిగుమతులను రద్దుచేసి స్థానిక రైతులకు సహాయ సహకారాలందించడానికి కేంద్రప్రభుత్వం కృషిచేయాలనే, తద్వారా గ్యామీణాభివృద్ధికి తోడ్పడాలని కోరుతున్నాను. అందుకు తగు చర్యలు చేపట్టాలి. శ్రీ దివాకరరెడ్డిగారు రైతు కుటుంబాలను ఆదుకుంటామని 14 సీట్ల కోసం బీరాలు పలికారు, మరి 14 వేల రైతుల కుటుంబాలను ఆదుకోవడానికి యిప్పుడు ఎటువంటి ప్రయత్నం చేయడం లేదు. ఈ శాఖను వారికి కేటాయించారు. ఈ శాఖ వారికి, రైతులకు జరుగుతున్న నష్టాన్ని వారు పూర్తిగా విస్మరించారు. అసలు ప్రభుత్వం వారి అభివృద్ధికి ఏమీ చర్యలు తీసుకుంటున్నదని నేనడుగుతున్నాను. చెత్తూరు, అనంతపురం జిల్లాల రైతులు యిప్పిన రిపబ్లికన్ షేషన్ నావద్ద ఉన్నాయి. నేను మేధ్వారా పంపిస్తున్నాను. వారికి న్యాయం చేయండి.

9.50 శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- అధ్యక్షా, మేధ్వారా గౌరవసభ్యులు మెమోరాండమ్ ఇచ్చారు. 6. దానిని పరిశీలించి, తగు చర్య తీసుకొంటాను.

శ్రీ సివాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, హోంమంత్రిగారు సభలో లేరు. నేను వెళ్ళబోయేది వారికి సంబంధించిన విషయం. గౌరవమంత్రులు నోట్ చేసుకొంటారని, దానికి స్పందిస్తారన్న నమ్మకం రోజు రోజుకి పోతున్నది. కాబట్టి దయచేసి మేరే ఒక రూలింగ్ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను.

నిన్న విశాఖపట్నం ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో అఖిల భారత విద్యార్థి పరిషత్ కార్యకర్తలు లౌకికవాదం మీద ఒక సదస్సును నిర్వహించారు. ఆ సదస్సులో మా పార్టీ అధ్యక్షుడు వెంకయ్యనాయుడుగారు, పార్టీ ఉపాధ్యక్షులు పి.వి.చలపతిరావుగారు, విశాఖ పట్నం మహిళా అధ్యక్షురాలు అరుణజ్యోతి ఆమెతోబాటు ఇంకా ఇతర మహిళా కార్యకర్తలు పాల్గొన్నారు. అయితే దాదాపు 300 మంది గుండాలు, మిగతా కొంతమంది కుహనా లౌకికవాదలందరూ చేరి ఆసభను భగ్గుంచేయడమే కాకుండా, 11 సంవత్సరాలపాటు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్లో సభ్యుడుగావున్న చలపతిరావుగారిని చోలేసుల సమక్షంలోనే దుండగులుకొట్టడం, కాలితోతన్నడం, బయటకులాగడం చేసారు. అంతేకాకుండా మహిళా కార్యకర్తలను రేప్ చేస్తామని కూడ బెదిరించారు. అధ్యక్షా, నిన్న సమావేశం ఉంటే మొన్ననే అక్కడ ఒక చోలేసు వ్యాన్ కూడ పెట్టారు. అయినా ఉన్నతాధికారులు అక్కడ ఉండగానే వారు ఏమీ చేయలేని పరిస్థితిలో ఉండిపోయారు. ఇంతవరకు ఎవరినీ అరెస్టు చేయలేదు. కాబట్టి మేధ్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేసేదేమిటంటే, లౌకికవాదంపై వికటించిన కుహనా వాదుల యొక్క ఆలోచనలు, మరి లౌకిక వాదోన్మదాన్ని నిన్న విశాఖపట్నం లో అందరం చూడడం జరిగింది. కాబట్టి ఈ దారుణ సంఘటనను అందరూ తీవ్రంగా ఖండించాలి. వెంటనే సంబంధిత అధికారులను సస్పెండ్ చేయాలని మేధ్వారా కోరుతున్నాను. ఈ దారుణానికి

పాల్పడిన వారందరినీ అరెస్టు చేయాలని మేధ్యారా కోరుతున్నాను. సార్! పోలీసువారికి ఇన్ఫార్మేషన్లు యూనివర్సిటీలో సమావేశానికి హాజరవుతుంటే, అతని మీద విచక్షణరహితంగా దాడి చేయడం సమంజసమేనా?.....

ఫైర్మన్:- మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు చెప్పండి సార్. మేము కూర్చుంటాము. I request the Hon'ble Chair to give a direction so that culprits could be punished. మీరు రూలింగు ఇవ్వండి సార్. సంబంధిత అధికారులను మీరు సస్పెండ్ చేయించండి, దారుణానికి పాల్పడిన వారిని అరెస్టు చేయించండి.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారికి పాస్ అన్ చేస్తాను అధ్యక్షా.

సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- సార్...సార్...ఈరోజు మీరు ఒక స్టేట్మెంట్ ఇవ్వండి.

ఫైర్మన్:- చూడండి విద్యాసాగరరావుగారూ మీరు జేరో అవర్లో ఈ అంశాన్ని తేవనెత్తారు. మినిస్టర్ వారికి ప్రోమినిస్టర్ గారికి తెలియచేస్తానని చెప్పారు. మీరు ఈ విషయానికి ప్రాధాన్యత ఉన్నదనుకొన్నప్పుడు వేరే పార్టీలో రండి. చర్చించండి. జేరో అవర్లో మాత్రము మనం కంపెల్ చేయడం ఎంతవరకు సమంజసమో మీరు చెప్పండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- సార్ ఒక ప్రధానమైన వ్యక్తి, ఒక ఎక్స్ లెజిస్లేటివ్ కు అన్యాయం జరిగింది కాబట్టి సభ ముగిసేలోపు ఒక స్టేట్మెంట్ ఇవ్వండి.

ఫైర్మన్:- నారాయణరావుగారూ మీరు మాట్లాడండి. -

శ్రీ వి. నారాయణరావు:- అధ్యక్షా.....అధ్యక్షా.....

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- యూనివర్సిటీలో జరిగే అత్యాచారాలను ఎవరు సార్ కాపాడేది?

ఫైర్మన్:- బాల్ రెడ్డిగారూ మీరు కూర్చోండి. విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడుతున్నారు... జేరో అవర్లో ఇద్దరు మాట్లాడుతారా? ఇదేనా సాంప్రదాయం? అన్నీ ఫ్యాక్టుస్ చెప్పారు. కూర్చోండి. నారాయణరావుగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ వి. నారాయణరావు:- అధ్యక్షా.....

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- మేము కూర్చోం సార్. మాకు సమాధానం కావాలి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- సార్ మీరొక్క స్టేట్మెంట్ ఇవ్వండి.

ఛైర్మన్:- మినిస్టర్ గారు చెప్పారు. మీరు వరే ఫార్మలో నోటీసు ఇవ్వండి. దాని మీద హోంమినిస్టరుగారు పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బద్దం బాలరెడ్డి:- హోంమినిస్టరును పిలవండి సార్.

ఛైర్మన్:- హోంమినిస్టరుగారిని ఎప్పుడంటే అప్పుడు పిలవడానికి ఆయనకు కూడా కార్యక్రమాలుంటాయి కదండీ. మీరు ఇది అడుగుతారని వారు ఎక్స్పెక్ట్ చేస్తారా?

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- సార్ మొన్న మదనపల్లి కాలేజీలో ఏ.బి.వి.పి.కి చెందిన ఒక నాయకుడిని కాల్చి చంపారు. మనమందరం బేపర్ల మాశాం. నీన్న వీశాఖ పట్టణంలో జరిగింది. ఇవన్నీ ఒక పథకం ప్రకారం జరుగుతున్నాయి. ఈ రాష్ట్రంలో కేవలం ఒక ప్రతిపక్ష పార్టీని గాని, లేదా కుహనా లౌకిక వాదంపై బట్టబయలుగా మాట్లాడుతున్న వారిపై కాని దాడి జరుగుతున్నది. శ్రీనివాస్ గారు నోట్ చేసుకొన్నారు సరే, కాని వెంటనే ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పించుకొని సభకు తెలియచేయండి.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- గౌరవసభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం మాత్రం ఏ పార్టీకి చెందిన వారైనా, ఏ సంఘటన అయినా వారిపై చర్య తీసుకోకతప్పదు. వారు ప్రాజర్ నోటీస్ క్రింద వస్తూ మంత్రీగారు జవాబు ఇస్తారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మీరు తెప్పించుకోండి.

శ్రీ బద్దం బాలరెడ్డి:- మదనపల్లిలో జరిగి 20 రోజులైంది. ఇంతవరకు ఏ చర్య తీసుకోలేదు. వారు చేసే పని ఏమిటి?

ఛైర్మన్:- రాజ్యాంగరీత్యా ఇప్పుడు ఇక్కడ ఏర్పడిన ప్రభుత్వాలు ఉన్నాయి. వారు చెప్పారు కదా మీరు నోటీస్ ఇవ్వండి. నా పరిధిలో నేను నా తరువాతి కార్యక్రమం తీసుకొంటాను. ఈ లోపల వారు చర్యలు తీసుకొంటామని వారు చెప్పారు కదా!

శ్రీ వి. నారాయణరావు(మునుగోడు):- అధ్యక్షా, నల్గొండ జిల్లాలోని అనేక గ్రామాలలో మంచినీటిలో అధికశాతం ఫ్లోరోన్ ఉండటం వల్ల, డి-ఫ్లోరిడేషన్ చేసేందుకు గాను ప్రభుత్వం మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల క్రిందట ప్రతి గ్రామంలోను రెండు, మూడు బోర్లును డి-ఫ్లోరిడేషన్ చేసేందుకు గాను, ఒక్కొక్క దానికి 50 వేల రూ.ల ఖర్చు అయ్యే పరికరాలను తెప్పి వేశారు కాని, వాటిని ఇంతవరకు బిగించలేదు. ముఖ్యంగా నా నియోజకవర్గంపైన మునుగోడులో దాదాపు 160 గ్రామాలలో ఇటువంటి పరికరాలు తెప్పి పెట్టారు. కాని, వాటిని బిగించనందున అవి తుప్పు పట్టి చెడిపోతున్నాయి. దానివల్ల కోట్లాది రూపాయల సామగ్రి పాడైపోతున్నది. మంచికార్యక్రమానికి వెచ్చించిన ధనం దుర్వినియోగం అవుతున్నది. కాబట్టి ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రీగారు ఈ విషయాన్ని నోట్ చేసుకొని, వెంటనే సామగ్రిని బిగించే ఏర్పాట్లు చేసి, నీటిలో ఉన్న ఫ్లోరోన్ తగ్గించేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan(Charminar):- Mr. Chairman, 10.0 Sir, The financial position of Andhra Pradesh Government is going from bad to worse. Number of Departments have stopped sanctioning work for want of funds. Employees working in various Government and semi-Government Departments are not receiving their salaries regularly and on time.

Employees, especially, working in the Municipal Corporation of Hyderabad are paid their salaries only after 12th or 15th of every month. Employees in Minority Finance Corporation are not getting their salaries before 20th. In Setwin the employees have not received their salaries for the last 2-3 months.

Apart from this two big festivals, namely, Ugadi and Ramzan Idd, fall in this month. Several employees have applied for Festival Advance. Till this day no employee has been sanctioned any festival loan. Particularly, the employees of Police Department are not able to get any loan, particularly this festival loan. Employees have asked for advance payment of salaries in view of the said two festivals. This may be considered favourably. Unfortunately, the Finance Minister (Sri Rosaiah) is not here. I request that some other Minister may pass on this request to him, so that the Government could pass immediate orders and release necessary funds.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య (సిరిసిల్లా):- నేను అడిగే ప్రశ్న రెవెన్యూ శాఖకు సంబంధించింది. స్టాంపులు, రిజిస్ట్రేషను శాఖలో ఉన్నతాధికారి అయిన గోపాలరెడ్డిగారిని.

ఛైర్మన్:- ఇది ఇంతకుముందే సభలో ప్రస్తావనకు వచ్చింది.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- నేను వ్యక్తిగతంగా అడగటం లేదు. స్టాంపులు రిజిస్ట్రేషను ఇన్స్పెక్టరు జనరల్ను 1985వ సంవత్సరంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ వాయాంలో.

ఛైర్మన్:- ఇది పరిపాలనకు సంబంధించిన వ్యక్తిగత సమస్య. జేరో అవర్లో అత్యవసర ప్రాధాన్యత కలిగినవి ప్రస్తావించండి.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- 1985వ సంవత్సరంలో కొన్ని ఆరోపణల కారణంగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వారు ఆయనను ట్రాన్స్ఫర్ చేసి ఎంక్వయిరీ చేసిన మాట వాస్తవమేనా? తర్వాత కాంగ్రెసు పార్టీ వచ్చిన తర్వాత వారిని యధాస్థానానికి తీసుకువచ్చారు. దానికి కారణాలు ఏమిటి?

ఫైర్మన్:- మీరు అడిగేది ప్రశ్న రూపంలో వస్తే జవాబు వస్తుంది.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- మూడు సంవత్సరాల నుంచి నేను 750 ప్రశ్నలు వేస్తే ఒక్క ప్రశ్నకు కూడ జవాబు రాలేదు.

శ్రీ కె. రాములు:- ఇది రెవెన్యూ మినిస్టరుగారికి సంబంధించింది. రాష్ట్రంలో సర్వేయర్ల కొరతవల్ల సర్టిఫికేటులు యిచ్చిన భూములకు సర్వే వేయలేక పోసెషను యివ్వలేని పరిస్థితి కలుగుతోంది. ఇదివరకు జేరో అవరోగ్ రెండుసార్లు మెన్షన్ చేశాను. అయినప్పటికీ సర్వేయర్ల కొరతను వేయలేక లబ్ధిదారులకు పోసెషను యివ్వడం లేదు. నా నియోజకవర్గం ఇబ్బతింపట్టంలో సర్టిఫికేటులు యిచ్చారు. కానీ భూములు మాత్రం వేదలకు యిప్పించలేదు. దయచేసి రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు శ్రద్ధ వహించి ఊర్జిత కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు యివ్వవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.రత్నబోస్(గన్నవరం):- కాన్సర్వేటరు సార్. జేరో అవరోగ్ గౌరవసభ్యులు రకరకాల సమస్యలమీద అంశాలు సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చి, ఆ సమస్యల పరిష్కారం కొసం అడుగుతారు. జవాబు చెప్పడానికి వారికి అప్పటికప్పుడు అవకాశం వుండదు. తర్వాత వెలుతామంటారు. మేము జేరో అవరోగ్ అడిగినదానికి స్పందించి సభ దృష్టికి తీసుకురాకపోతే సభ్యులకు రిటెన్ గా యివ్వడం గతంలో సంప్రదాయం వుండేది. సభద్వారా సర్కెన సమాచారం తర్వాతి రోజున్నాగానీ, లేక 3/4 రోజులలో గానీ సభ్యులకు అందిస్తారా అని మేద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి (జివోరాబాద్):- ఇది ఘగర్ ఇంటస్ట్రీస్ మినిస్టరుగారికి సంబంధించింది. నా నియోజకవర్గంలో మధునగర్ లో నిజాం ఘగర్ ఫ్యాక్టరీ ఉంది. ఫ్యాక్టరీ క్రష్ చేసే కెపాసిటీ 2,500 టన్నుల చెరుకు. అయితే అది కంప్లెట్ గా రిపేరులో వుండి, కనస్ట్రక్షను కాకపోయినందువల్ల 1000 టన్నులకు పడిపోయింది. చెరుకు వేరే ప్రాంతాలకు డ్రైవర్లు చేస్తుంటే పోలీసులు లాల్ చార్జి చేశారు. అందువల్ల రైతులకు యిబ్బంది కలుగుతోంది. చెరుకును వేరే ప్రాంతాలలో కటింగు చేసి ఉపయోగపరిచే విధంగా సహకరించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అధికారికంగా ఆర్డర్లు పాస్ చేయాలని ఘగర్ మినిస్టరుగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. రైతులు 12 మాసాలుగా పండించిన పంట ఈ రోజు నేళ్లు లేక ఎండిపోతోంది. బావులలో నేళ్లు లేక రైతులు నష్టపోతున్నారు. రైతులను ఆదుకోవాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారిని, మంత్రి జానేగారిని మేద్వారా ప్రార్థిస్తున్నాను. దయచేసి జవాబు చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ జానే:- నోట్ చేసుకున్నాను. సంపూర్ణమైన విచారణ చేసి తగిన చర్య తీసుకుంటాం.

శ్రీ ఎం. రత్నబోస్:- రూలింగు యివ్వండి సార్. ఇన్ని రోజులలో యివ్వాలని రూలింగివ్వాలి.

ఫైర్మన్:- జేరో అవరోగ్ శాసనసభలో సెట్ మెంట్స్ మీద సమాధానం యివ్వరు. అత్యవసరమైన ప్రాధాన్యత గల విషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవడానికే ఈ జేరో అవరోగ్.

శ్రీ ఎం. రత్నబోస్:- ప్రభుత్వ స్పందన మాకు తెలియాలని అడుగుతున్నాం. వారు స్పందించింది మాకు తెలియకపోతే ఈ జీరో అవర్ ప్రాధాన్యత ఏమిటి? రెండు మూగు రోజుల తర్వాత వారం రోజుల్లోనో వెబుతామని వారు చెప్పాలి.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, చాలా సంస్కారాల నుంచి మేరు, నేను కూడ ఈ సభలో వున్నాం. ప్రభుత్వ దృష్టికి జీరో అవర్లో తెచ్చిన దానికి యాక్కను తీసుకుంటామని వెబుతాం. రిపెల్లె సభలో యిచ్చే సంప్రదాయం లేదు. తమరు నిర్ణయం తీసుకుని డైరెక్షను యిస్తే అది వేరు. ఇంతవరకు శాసనసభలో ఆ సంప్రదాయం లేదు.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):- పార్లమెంట్లో జీరో అవర్లో మెన్షన్ చేసిన 10:1 విషయాల యొక్క సబ్జెక్టు ఇంఫార్మేషన్లను బట్టి వారంరోజులలోనో లేకపోతే పబ్లి రోజుల 6: లోనో జవాబు పంపే ఆనవాయితీ ఉంది. నేను ఇక్కడకు వచ్చి మూడు సంవత్సరాలు అయింది. ఇప్పటివరకు నేను జీరో అవర్లో కనీసం 10 సార్లయినా రైజ్ చేశాను. ఒక్క రిపల్లెయి కూడా రాలేదు. దయచేసి రిపల్లెయి యిచ్చే కార్యక్రమాన్ని మంత్రులకు రూలింగ్ ద్వారా యిస్తే, కనీసం ప్రయివేట్గా ఇవ్వమనండి. ఈ పద్ధతి మంచిదని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- రఘుమారెడ్డిగారి సూచన చాలా బాగుంది. కానీ రూల్ ప్రకారం జీరో అవర్లో లేవదీయవలసిన అంశాలను రైజ్ చేయడం లేదు. అత్యధిక ప్రజాప్రాధాన్యం కలిగిన విషయాలు ఏమన్నా ఉంటే రైజ్ చేయాలని రూల్ ఉంది. on a matter of public importance which has occurred in the last 24 hours. అటువంటిది జరిగితే, దానిని ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తే బాగుంటుంది. 10 సంవత్సరాల నాడు జరిగిన విషయాలు తెస్తే ఎట్లా? ఎల్.పి.క్యూ.లలో అడగాల్సిన ప్రశ్నలు జీరో అవర్లో అడిగితే ఎట్లా? ఇది ఎక్కడి సంప్రదాయం? సంప్రదాయం ప్రకారం అడిగితే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- ఈ రాష్ట్రంలో రు. 436 కోట్ల రూపాయలు మెన్సర్ ఇరిగేషన్ క్రింద ఖర్చుపెట్టాలని నిర్ణయించినట్లుగా మెన్సర్ ఇరిగేషన్ మంత్రి చెప్పారు. అయితే రిగ్ వోనర్ ఒక కండిషన్ పెట్టి కూర్చున్నారు. వారు రావడం లేదు. మరి రైతులకు మార్పిసెల లోపల ఖర్చు కావలసింది ఆగిపోయింది. ఐ.డి.సి. వాళ్లు నామ్మే లేకుండా కూర్చున్నారు కాబట్టి రైతులకు ఇబ్బంది జరుగుతోంది. ఐ.డి.సి. వాళ్లను కన్వీన్ చేసి తొందరగా బోర్డు మార్పిసెల లోపల వేసి, ఆ డబ్బు ఖర్చుచేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి (అలంపూర్):- అధ్యక్షా, సిన్నీటిరోజున ఎడిషనల్ డైరెక్టర్ మీద కొన్ని ఆరోపణలు చేశాము. సమాధానం రాలేదు. కనీసం 304 సిబంధన ప్రకారం మేము నోటీసు ఇచ్చాము కాబట్టి దానినయినా చేశారో లేదో చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

ఫైర్మన్:- ఇప్పుడు 304 గురించి ప్రస్తావించవలసిన సమయం కాదు.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి:- ఇంతవెద్ద కుంభకోణం జరిగితే, ఇన్నికోట్ల రూపాయలు వృధా అయితే....

ఛైర్మన్:- 304కు మెన్షన్ చేసినా సరే ఇది రికార్డుకు పోదు. దయచేసి అర్థం చేసుకోండి. ఇంకేదన్నా ఉంటే జేరో అవర్లో మెన్షన్ చేయండి. 304లో మీరు మెన్షన్ చేసినవి ఇప్పుడు ప్రస్తావించడం ఎంతవరకు సమంజసమో ఆలోచించండి.

డా. ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- ఇది మేజర్ ఇరిగేషన్ శాఖకు సంబంధించింది. అడియన్ ప్రాజెక్టు ఇది ఇంటర్ స్టేట్ ప్రాజెక్టు. ఇది కర్ణాటకలో ఉంది. ఈ కాలువ ఆలంపూర్, గద్వాలల మేదుగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు 85, 700 ఎకరాలకు నేరు ఇవ్వాలి ఉంది. 1956 సంవత్సరంలో ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరిగింది. నేరు ఇవ్వడం జరిగింది. న్యాయంగా 15.9 టి.ఎం.సి. నేరు రావలసి ఉంటే 8 టి.ఎం.సి. కూడా వాటర్ రావడంలేదు. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం అయిన తరువాత సువేజ్ వెళ్లకుండా ఉంచారు. దీనికి కె.సి. కెనాల్ కు ఆటోమేట్ ఏర్పాటుచేసి ఈ రిక్విజిషన్ తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ద్వారానే కె.సి. కెనాల్ అడియన్ కు రిక్విజిషన్ చేస్తూ ఉంది. దీని షట్టర్స్ ను మూడు సంవత్సరాల క్రితం కొంతమంది డుండగులు, రాజకీయవేత్తలు పగులగొట్టడం జరిగింది. అందువలన నేరు కె.సి. కెనాల్ కి వెళ్లవోతోంది. దాదాపు 85వేల ఎకరాలకు నేరు ఇవ్వాలి ప్రాజెక్టు 30వేల ఎకరాలకు డిజానిపోయింది. ఈ పరిస్థితిలో గత ప్రభుత్వంలో జనార్థనరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా ఒక లెజిస్లేషన్ కమిటీవేసి రాయలసీమ ఎమ్.ఎల్.ఏ.లను 5 మందిని, తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన ఎం.ఎల్.ఏ.లు 3ని వేస్తూ, నేను, నర్సిరెడ్డిగారు, చిన్నారెడ్డిగారు మేము కూర్చోసి డిస్కాట్ చేశాము. గార్డెడ్ షట్టర్స్ గా ఐరన్ షట్టర్స్ పెట్టాలని తీర్మానించాము. దానిని గవర్నమెంట్ కు రాశాము. ఇంతవరకు దానిమీద ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. ఈ నేరు కె.సి. కెనాల్ కు వెళ్లవోతున్నందున మహబూబ్ నగర్ రైతాంగం చాలా నష్టపోతోంది. గద్వాల, ఆలంపూర్ ప్రజలు నష్టపోతున్నారు. దీనివలన ప్రాంతీయ విభేదాలు ఏర్పడే పరిస్థితి వుంది. రాయలసీమ బీగ్ బాస్ ల ఆలోచనతో, దొర్లనగంతో, తెలంగాణా ప్రాంత ప్రజలకు అన్యాయం జరుగుతుందనే ఫీలింగ్ ఏర్పడింది. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే స్పందించి గార్డెడ్ షట్టర్స్ వేయించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. వెంటనే ఈ చర్య తీసుకుంటారా లేదా? మీనిష్టరుగారు చెప్పాలి.

ఛైర్మన్:- ఇది 304 నిబంధన క్రిందే వస్తుంది.

డా. ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- కాదుసార్. జేరో అవర్లో ప్రస్తావించాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- క్వెషన్ గా కానీ, 304 క్రిందకు గానీ వస్తుంది.

డా. ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- 304లో లేదు సార్ ఇది.

Chairman:- I am not allowing.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- 304 డా. రాజేశ్వరరావు ప్రారంభించారు. 304కు ముందు నేను ఒక పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ 304 క్రింద రెజ్డ్ చేస్తున్నాను. దేంబో మరొక రూలింగ్ ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమిటంటే, మనరాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిస్థితి సక్రమంగా లేదు కాబట్టి వాళ్ల లీడర్ ను ఎన్నుకోలేకపోయారు

కాబట్టి A leader was selected from Delhi and he is the Chief Minister of Andhra Pradesh.

Sri K. Prabhakara Rao:- I would like to appeal to Mr. Vidyasagara Rao is that any person can be nominated and elected as Chief Minister. Within six months he has to get himself elected. That is there. Why do you go into criticism against the party?

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- I am only telling the facts, Sir.

Chairman:- Leave it there.

(Interruptions)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- విజయభాస్కరరెడ్డిగారు రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత, మీకు ప్రజలు 5 సంవత్సరాల వరకు ఆపకాశం యివ్వారు కాబట్టి వారి పరిపాలన సక్రమంగా జరగాలనే ఆశిస్తున్నాము.

Sri K. Lakshminarayana:- Is it zero hour, Sir?

Chairman:- It is not a zero hour. It is a point of order.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- Hon'ble Chairman has allowed me to raise this. If it is not correct, he may reject it. I have a right to say on my point of order.

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- ముందు పాయింట్ ఆఫ్ అర్డర్ వెప్పండి. అది చెబితే తెలుస్తుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను పాయింట్ ఆఫ్ అర్డర్ కే వస్తున్నాను. కానీ, ట్యూషన్ లో ఆర్టికల్ 164 ప్రకారం గవర్నర్ గారు ముఖ్యమంత్రి గారినీ గానీ, మంత్రులను ఏ గానీ ప్రమాణ స్వీకారం చేయించినారు. అందులో ఆర్టికల్ 164 లో, sub-clause 3 'Before a Minister enters upon his office, the Governor shall administer the oath of office and secrecy according to the forms set out for the purpose in Third Schedule. సబ్ క్లాజ్ 4 లో కూడా A Minister who for any period of six consecutive months is not a member of the Legislature of the State shall at the expiration of that period cease to be a Minister. Anybody can become అన్నది మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. నేను మీతో మనవిచేసి, శాసనసభ సమావేశాలు నడుస్తున్నాయి. శాసనసభ తీడర్ గా గౌరవనీయులు రోజయ్యగారు ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ఉన్నారు. శాసనసభ నడుస్తున్నప్పుడు, రాష్ట్రానికి

సంబంధించిన సమస్యలకు ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించవలసి ఉంటుంది. కానీ ముఖ్యమంత్రిగారిని విప్ చాలేచేసి ఢిల్లీలో...

(Interruptions)

I am coming to my Point of Order, Sir...

Chairman:- That will not come under this.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- I am reading from Kaul and Shaktidhar. మీరు జస్ట్ వినండి. మీరు ఏదైనా నిర్ణయం తీసుకోండి. రూల్సు ప్రకారమే పోదాము. కాకపోతే మీరు చెప్పండి. నేను కూర్చుంటాను.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- మనకు ఉన్న రూల్సులో ఏదీ అప్లికబుల్ అవుతుందో చెప్పమనండి. డిస్కషన్ పార్లమెంట్ కు సంబంధించింది. The subject was discussed in Parliament also. You have no right at all to discuss in Assembly.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- 1963లో...

(అంతరాయం)

కౌల్ అండ్ షక్తిదర్ చదివి వినిపిస్తున్నాను.

Sri K. Prabhakara Rao:- Nothing shall go on record, Sir. అవర్ అయిపోయిన తరువాత, ఎజెండా ప్రకారం As per agenda you have to go for the next item:

(అంతరాయం)

ఫైర్మన్:- వారిని పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ చెప్పనివ్వండి. నేను ఉన్నాను కదా.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- If the Hon'ble Minister is having any case, he can rebut my argument later. How can you say it should not go on record. సర్, ఈ విషయంలో, గౌరవనీయులు ముఖ్యమంత్రిగారిని పార్లమెంట్ కు సమ్మన్ ఎందుకు చేసినారంటే వోటింగులో పాల్గొనడానికి. for that specific purpose he was called to Delhi. అధ్యక్షులవారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలుపవలసిన తీర్మానంతో ఓటింగు చాలా జాగ్రత్తగా చేయాల్సి ఉంటుంది. కాబట్టి అక్కడ పరిస్థితులు సక్రమంగా లేవు కాబట్టి వారిని ఆదుకోవడానికి వెళ్లారు.

(అంతరాయం)

Sir, you may see Kaul and Shaktidhar book on 'The practice and

procedure of Parliament. He quoted that the Speaker of the Lok Sabha in 1963, Mr. Hukumsingh had ruled that a Member of the House who is inducted as a Minister in a State, but continued to be an M.P. for six months, "if he come to the House he is not entitled to participate in the proceedings of the House or to vote. However, as a matter of propriety he should not attend the House on his holding the office of a Minister in a State. So this is very clear. This is a ruling given by the then Hon'ble Speaker Mr. Hukum Singh. అధ్యక్షా 1963 లో అప్పటి లోక్ సభ స్పీకర్ ఇలా ఓటింగులో పాల్గొనడానికి వీలు లేదన్నారు. మార్చి 15, 1988లో ఇదే సమస్య వచ్చింది. అధ్యక్షులు దీనిని పార్లమెంట్ లో తేవారు. వెంకట్రామన్ గారు చెబుతూ, జాకీర్ హుస్సేన్ గారు చెప్పిన రూలింగ్ ఉంటున్నా, The Chairman, Mr. R. Venkat Raman, then simply read the ruling given by an earlier Chairman Zakir Hussain, it stated that till the Member become a Member of the Legislative Assembly, "Legally and constitutionally, his membership of this House will continue." He did observe that it seemed odd that a person functioning as a Minister in a State should be attending the Rajya Sabha and taking part in the proceedings. Mr. Venkat Raman's final comment was that he would like to leave it to 'The good sense of the Member' ఇది మార్చి 15, 1988లో ఇచ్చిన రూలింగు. అంతకు ముందు, 1963లో ఇచ్చిన రూలింగులో కూడా సభ్యులమీద బాధ్యత ఉన్నది. ఎందుకంటే, పార్లమెంట్ ప్రొసీజర్ లో.....

(అంతరాయం)

మన హక్కుల గురించి చెబుతున్నాను. మన హక్కులు మనకు ఉన్నాయి. ఫెడరల్ వ్యవస్థలో మన హక్కులు మనం పరిరక్షించుకోవాలి. అక్కడ సమావేశం జరుగుతోంది కాబట్టి, ఎప్పుడైతే రెండు జడ్జిమెంట్ లో, 1988లో, 1963లో రెండుసార్లు సభ్యులమీద ఒదిలిపెట్టినప్పుడు గౌరవనీయులు ముఖ్యమంత్రిగారు చెబితే సరిపోతుంది. He has to clear it to the entire nation.

ఫైర్రస్:- మే సమయం అయిపోయింది. కూర్చోండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యానాగరరావు:- ఇది నా రిక్వెస్ట్ సర్. నేను ఏదో వ్యక్తిగతంగా ఆపాదించాలని కాదు. రాజ్యాంగ పరంగా భారతదేశంలో ఈ అంశం విచ్ఛిన్నం 1963లో, 1988లో రెండుసార్లు అప్పటి లోక్ సభ స్పీకరు రెండు రూలింగ్స్ ఇచ్చారు. ఆ వ్యక్తి మేదనే, ఆ సభ్యునిమీదనే ఒదిలిపెట్టారు. ఇది పార్లమెంట్ లో మళ్లీ వచ్చింది. మన హక్కులు హరించేవిధంగా, ఇక్కడ శాసనసభ జరుగుతున్నప్పుడు, అక్కడ పార్లమెంట్ లో వారు వర్తించడానికి వీలులేదు. కాబట్టి మన ముఖ్యమంత్రిగారే, ఇది క్లియర్ చేసేస్తే, మొత్తం భారతదేశంలో ఈ అంశం క్లియర్ అయిపోతుందని మేధావీ ముఖ్యమంత్రిగారికి సవినయంగా మనవి చెసుకుంటున్నాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము: వరంగల్ జిల్లా కాకతేయకాల్య డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 48ల క్రింద సాగులోనికి తెచ్చు అదనపు ఆయకట్లను గూర్చి.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి):- అధ్యక్షా, ఆయనకు అనుభవం ఎక్కువ అయిందేమో గానీ, అటువంటి వక ప్రాజెక్టు ఇంటర్ ప్రిజెంట్స్ ఇచ్చుకుపోతే దానివల్ల ఏమీ ప్రయోజనం ఉండదు. ఎప్పుడో 1963లో ఇచ్చిన రూలింగు గురించి చెప్పారు. ఆ తరువాత జరిగిన రూలింగ్స్ ఆయనకు తెలియవు. మొన్న స్పీకర్ గారు ఇచ్చిన రూలింగ్స్ కూడా తెలియవు. ఆయన ఏమన్నాడు? పార్లమెంటులో ఉండగా, అతని విధి నిర్వహణలో అడ్డురానని అన్నారు. నేను అక్కడ ఉన్నప్పుడు. అంతకుముందు నాకంటే ముందు ఓటు వేసినవారు లేరా? నేను ఓటు వేయలేదు అనుకోండి. మళ్ళీ ఇంకేదో చెప్పారు. అది సీరియస్ గా అన్నదేనని అనుకోను. నన్ను గౌరవించి మాట్లాడిన మాటలే. మీ నాయకుడు ఏమన్నారు నా గురించి...

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను కూడా గౌరవిస్తాను. నేను మిమ్మల్ని గౌరవించను అనే సమస్య లేదు. విజయభాస్కర రెడ్డి గారు రాష్ట్రానికి వచ్చారు. ఆయన చాలా పెద్దమనిషి. చక్కటి పరిపాలన ఇస్తారని మేము ఆశించాము. వుయ్ హాప్ గాట్ ఆల్ రెస్పెక్ట్లు టు ది చీఫ్ మినిస్టర్.

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి:- సీరియస్ గా కాదు. నన్ను ఏదో ఒకవిధంగా అన్నారు కానీ, అటువంటిది ఏమైనా స్పీకర్ నోటీసుకు పోతే, రూలింగు వారే ఇస్తారు. స్పీకరు రూలింగ్ ఇచ్చే లోపలే మనం చేయగలిగేది ఏముంది? నేను పార్లమెంటుకు వెళ్ళిన మాట నిజమే. పార్లమెంటు సభ్యుడినే. నేను రిజైన్ చేసేదాకా పార్లమెంటు సభ్యుడినే. నాకు వెళ్ళే హక్కు ఉంది. పరిస్థితుల్ని బట్టి పార్టీ పరిస్థితులను బట్టి ఒక్కోసారి చేయాల్సి వస్తుంది. ఇంతకుముందు చేసినవారు నాకంటే ముందు చాలా మంది ఉన్నారు. మొన్న నేను ఓటింగ్ చేయలేదు. కాకపోతే, లోక్ సభ స్పీకర్ గారు దానిని చూస్తున్నారు. ఇంక మీరు దానిని గురించి దయచేసి చెప్పకండి.

Chairman:- He is a Member of the Lok Sabha. That matter is pending before Lok Sabha. The matter is closed.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- మాకు ఇస్తామని చెప్పి మళ్ళీ ఎవరికో ఇస్తున్నారు;

ఛైర్మన్:- మీరు మాట్లాడేది రికార్డులలోకి పోదు. మీకు ఇదివరలో ఎన్నోసార్లు అవకాశం ఇచ్చామంది. మా నోరు నొక్కుతున్నారు అంటారు. మీరు ఎప్పుడు అడిగితే అప్పుడు యివ్వాలా? మీరు అడిగినప్పుడు ఇస్తే ఛెయిర్ మంచిది. లేకపోతే మంచిది కాదా? అటువంటి ఆరోపణలు చేయడం మంచిది కాదు.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము. - వరంగల్ జిల్లా కాకతేయ కాల్య డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 48ల క్రింద సాగులోనికి తెచ్చు అదనపు ఆయకట్లను గూర్చి.

శ్రీ బి. రాజేశ్వరరావు(వర్ధన్నపేట):- అధ్యక్షా, మన గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు నేటివారదల మీద వివరణ ఇస్తూ, ఈ సంవత్సరం కేటాయించిన

వచ్చిన విషయము: వరంగల్ జిల్లా కాకతీయకాల్య

డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 481 క్రింద సాగులోనికి

తెచ్చు అదనపు ఆయకట్లను గూర్చి.

నిధులవల్ల రాష్ట్రంలో 1993-94లో సుమారుగా 34.71వేల హెక్టార్ల ఆయకట్టు కొత్తగా ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుందని చెప్పివారి వివరణాత్మకమైన నివేదికలో చెప్పడం జరిగింది. నేను గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఇచ్చే ఈ సూచనవల్ల ఈ రాష్ట్రంలో అదనంగా ఇంకొక 50వేల హెక్టార్లు అంటే, 1,25,000 ఎకరాలు సాగులోకి వచ్చే అవకాశం ఉందనిచెప్పి, స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారే ఈ విషయం గురించి తప్పకుండా పరిశీలించాలని వారితో మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు ఫేజ్ వన్ విషయంలో కొన్నవసలు అంతకుముందు పూర్తి చేసుకున్నాము. కొన్ని వసలు మనం ప్రపంచబ్యాంకు ద్వారా రుణం పొంది పూర్తి చేసుకుంటామని చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగా ప్రపంచబ్యాంకు నిధులతో కొన్ని ప్యాకేజీలు రూపొందించుకున్నాము. ఆ ప్యాకేజీలలో మొదటి ప్యాకేజీ 1 నుంచి 7, ఆ తరువాత 8, మొత్తం 8 ప్యాకేజీలు ఫస్ట్ సెట్ గాను, 9, 10 సెకండ్ సెట్ గాను రూపొందించుకున్నాము. ఫస్ట్ సెట్ ఆఫ్ ప్యాకేజీల విషయమై, టెండర్లు కూడా అయిపోయాయి. ఏజెన్సీలకు కూడా అప్పగించడం జరిగింది. ఏజెన్సీలకు అప్పగించిన తరువాత, ఏదైతే నియమాలు ఉన్నాయో, ఆ నియమాలమేరకు వారు చేయలేమని చెప్పి కాంట్రాక్టులో కేవలం 30 శాతం మాత్రమే వారు ఎచీవ్ చేయడం జరిగింది. ఇంకా 70 శాతం ఎచీవ్ చేయకుండా అదేవిధంగా మిగిలిపోయాయి. ఇవి ఆన్న్ల కూడా 1987, 88, 89లో జరిగాయి. అంతకుముందు వరంగల్లు జిల్లా మొత్తం ప్రధాన కాలువ పూర్తిగా 234 కి.మీ. అంటే, కి.మీ. 284 వరకు కూడా పూర్తిగా తగ్గవ్వకం పూర్తి అయిపోయింది. 1984-85 వరకు ఆ పనులు పూర్తయ్యాయి. 1985 నుంచి 1988 వరకు వరంగల్లు జిల్లాలో ఏరకమైన పనికూడా ప్రారంభించ బడలేదు. ఈ సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి మీద్వారా ఒక నోట్ కూడా సమర్పిస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారికి మీద్వారా నోట్ సమర్పిస్తున్నాను. ప్రధానంగా వరంగల్ లో సుమారుగా 10.4 లక్షల ఎకరాల ప్లెచీలుకు సాగుబడికి అవకాశం ఉన్నప్పటికీ కేవలం ఇప్పటివరకూ 15వేల ఉ. ఎకరాలు మాత్రమే సాగులోకి వచ్చింది. దీనికి మంత్రిగారు ప్రపంచబ్యాంక్ ఇచ్చిన నిధులు వినీయోగించడంలో కొంతవరకూ విఫలమయ్యారు. అప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకోని కారణంగా ఇది చెప్పవచ్చు. ఎన్నో టెండర్స్ అయినప్పటికీ, కాంట్రాక్టర్స్ పని చేయనప్పటికీ దానిమీద సరయిన, చర్య తీసుకోలేదు. అదేవిధంగా ప్యాకేజీ నెంబర్ 7 ప్రధాన కాలువ పని పూర్తి అవడానికి అవసరమయిన చర్యలు తీసుకోని కారణాలవల్ల అది కోర్ట్ లో పెండింగ్ ఉంది. ఒకటి, రెండూ సంవత్సరాలు కాదు, 3 సంవత్సరాలు కోర్ట్ లో పెండింగ్ ఉంది. ఇప్పటికి క్లియర్ అయింది. జూన్ 92లో క్లియర్ అయింది. అంటే సుమారు 10 నెలల క్రితం. ఇప్పటివరకూ దానిపై చర్యలు తీసుకోలేదు. ప్యాకేజీ ఒకటి నుంచి ఆరులో ఏరకమయిన కాంట్రాక్టర్స్ అడ్వాన్స్ తీసుకున్నా దానిపై చర్య తీసుకోలేదు. అదేవిధంగా ప్యాకేజీ నంబర్ 7 కోర్ట్ లో ఉంది. ఇంతకాలంగా అసెంబ్లీలో ప్రస్తావించినా అది సబ్-జ్యుడీస్, దానిని ప్రస్తావించడానికి వీలులేదు. దానిగురించి నోరు మెదపడానికి వీలు లేదు. అన్నారు. అదేవిధంగా ప్యాకేజీ నంబర్ 8 అక్కడ ఉండే కారణాలు గౌరవమంత్రిగారు ఇంతకు ముందు చెప్పిన కారణాలు తెలేదు అన్నారు. నేను మన మంత్రిగారి నాటెడ్జికి

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము: వరంగల్ జిల్లా కాకతీయకాలవ డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 48ల క్రింద సాగులోనికితెచ్చు అదనపు ఆయకట్టును గూర్చి.

తెస్తున్నారు. అక్కడ ఉన్న తీవ్రవాద సమస్యవల్ల అయితేనేమీ, శాంతిభద్రతల సమస్యవల్ల, అయితేనేమీ, కాంట్రాక్టర్స్ ఎవరూ రాకుండా ఆ పని పెండింగ్ లో పడిపోయింది. రెండు సెట్ల ప్యాకేజీ 9 ఏ. 10 ఉన్నాయి. అది ఏజెన్సీకి అప్పజెప్పడం జరిగింది. రెండు సంవత్సరాలు అయింది. ఆ పనులు గవర్నమెంట్ అదేశించిన మేరకు త్వరితగతిన పూర్తి అవుతోంది. ఈ రోజు వచ్చిన పరిస్థితి అంటే సుమారుగా 1,20,000 ఎకరాల సాగుకొరకు ఆ పని పూర్తయి ఫీల్డ్ ఛానల్ పని పూర్తి అయ్యాయి. ప్రధాన కాలువ పని పూర్తి అయింది. ఫీల్డ్ ఛానల్స్ పని పూర్తి అయింది. డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ నంబర్ 40 అంటే డిస్ట్రిబ్యూటర్ బియాండ్ మానేరు నంబర్ 40 మరియు 48. ఇది వరంగల్ జిల్లాలో వర్ధన్నపేట, మహబూబాబాద్, డోర్నకల్, నర్సంపేట ఈ నియోజకవర్గాలలో సుమారు 10 మండలాలలో ఒక 120 గామాలో 1,20,000 ఎకరాల భూమి సాగుకోసం మొత్తం అంతా ఫీల్డ్ ఛానల్స్ పూర్తి అయ్యాయి. చివరకు ప్రధానకాలువ త్రవ్వడానికి కానివ్వండి. ఉపకాలువ త్రవ్వడానికి కానివ్వండి. ఫీల్డ్ ఛానల్స్ త్రవ్వడానికి చివరకు సుమారుగా 120 కోట్ల రూపాయలు మనము వెచ్చించాము. రాష్ట్రప్రభుత్వం నిధులు అనుకోండి. ప్రపంచ బ్యాంక్ నిధులు అనుకోండి. ప్రధాన కాలువ పనులు పూర్తి అయ్యాయి. కానీ ఒక బాటిల్ నెక్ ఏమంటే, ప్యాకేజీ నెంబర్ 4 అది ప్రధాన కాలువలో మిగిలిపోయిన గ్యాప్స్ నూపర్ ప్యాకేజీస్. బ్రిడ్జిస్ కానివ్వండి. ఇవి కట్టనందువల్ల, అదేవిధంగా ప్యాకేజీ నంబర్ 7 ఈ ప్రధాన కాలువ పని కూడా కొర్లోలో ఇంతకాలం పెండింగ్ లో ఉండి సంవత్సరం క్రితం క్లియర్ అయినా, ఇప్పటి వరకూ ఏ చర్య తీసుకోనందున ప్రధాన కాలువల పనులన్నీ మిగిలిపోయాయి. కేవలం ఇంతవరకూ అంటే 4.75 వేల 820 స్క్వేర్ మీటర్స్ లైనింగ్ ఒకటి, అదేవిధంగా 5,72,000 ఈ రెండూ లైనింగ్స్ మినహాయస్తే, మిగిలిన పనులు మొత్తం కేవలం 8, 9 కోట్ల రూపాయలతో అవుతుంది. మిగిలిన పని అక్కడక్కడా గ్యాప్స్ త్రవ్వడం అదే విధంగా లైనింగ్ అనేది ప్రధానంగా తీసుకున్నట్లయితే, మొత్తం పని కూడా వాయిదాపడే అవకాశం ఉంది. 1966కు ఈ పనులయొక్క ఫలితాన్ని పొందే అవకాశం ఉంటుంది. లైనింగ్ అనేది ప్రధానంగా తీసుకోవాలి. గోదావరి, కృష్ణా ఈ రెండు నదుల మధ్య ఉండే రిడ్జ్ డివేజ్ ఉంది. సుమారుగా 100, 110 అడుగుల డివేజ్ ఉంది అంటే మొత్తం రాకే సాయ్ ఉంది. కేవలం లైనింగ్ అనేది ప్రధాన అంశంగా గాక మిగిలిపోయిన గ్యాప్స్ త్రవ్వడం ఈ రెండు పనులు పూర్తిచేస్తే 8 కోట్ల రూపాయలతో పని పూర్తి అవ్వడం గాకుండా 1,20,000 ఎకరాలు సాగులోకి వస్తుంది అని చెబుతున్నాను. ప్రపంచ బ్యాంకు నేటి లభ్యం గురించి ఆడుగుతున్నారు. వాటల్ అవ్వాలిదీ గురించి ప్రపంచబ్యాంక్ కొన్ని డౌట్స్ ఎక్స్ప్లైన్ చేస్తున్నారు. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టులో 200 టి.ఎం.సి. నేరు అవ్వాలిదీ ఉందని నిపుణుల అంచనా. సుమారుగా 16 లక్షల ఎకరాలకు శ్రీరాంసాగర్ ఫస్ట్ ఫేజ్ గానీ, రెండవ ఫేజ్ గానీ ఈ రెండు దశలూ పూర్తి అయితే 16 లక్షల ఎకరాలు సేద్యానికి వస్తే అప్పుడు 200 టి.ఎం.సి. నేరు వినియోగానికి వస్తుంది. ఇప్పుడు 6 లక్షల ఎకరాలు మాత్రం సేద్యానికి వచ్చింది. ఇప్పటివరకూ 85, 90 టి.ఎం.సి.ల నేరు వాడు కుంటున్నాము. ఇప్పటివరకూ మనం అక్కడి నేటిని పూర్తిగా వినియోగించుకోవడం లేదు.

వచ్చిన విషయము: వరంగల్ జిల్లా కాకతీయకాల్య

డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 481 క్రింద సాగులోనికి

తెచ్చు అదనపు ఆయకట్టును గూర్చి.

నాకు ఏమని అనిపిస్తుందంటే, మనం వరల్డ్ బ్యాంక్ ని ఇంప్రోవ్ చేయడంలో షేల్ అవుతున్నామా? మనకు 200 టి.ఎం.సి. నీరు ఉపయోగానికి వచ్చినప్పుడు వచ్చే డౌట్స్ ఇప్పుడే వరల్డ్ బ్యాంక్ టీమ్ కి ఎందుకు వస్తున్నది. 65, 70 టి.ఎం.సి. నీరు వాడాము. కాబట్టి రెండవ ఫేజ్ క్లియరెన్స్ రావేదు. దీనిలో సుమారుగా 50 టి.ఎం.సి. నీరు పెండింగ్ లో ఉంది. 150 టి.ఎం.సి. ఫస్ట్ ఫేజ్ కొరకు వుంది. 80 టి.ఎం.సి. నీరు మనం వాడుతున్నాము. ఇంకో 70, 80 టి.ఎం.సి. వాడుకోడానికి అవకాశం ఉంది. వీనియోగించుకోవడం లేదు. కాబట్టి వరల్డ్ బ్యాంక్ ఈ విషయంలో అభ్యంతరం పెట్టే అవసరం లేదు. ఈ విషయం వరల్డ్ బ్యాంక్ కి చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇది కోర్ట్ లో పెండింగ్ లో ఉంది. క్లియర్ అయ్యింది. తరువాత కాంట్రాక్టర్స్ పనిలేనివారిని టర్నినట్ చేశారు. ఇదంతా సుమారుగా ఒక సంవత్సరం అయింది. పనిచేయని కాంట్రాక్టర్స్ ని రద్దు చేయడం

కోర్ట్ క్లియరెన్స్ అయింది. గత సంవత్సరం ఈ ప్రభుత్వం కొత్త ప్యాకేజీ రూపొందించడానికి ఏమీ చేయలేదు. ఎందుకంటే, వరల్డ్ బ్యాంక్ కొన్ని డౌట్స్ ఎక్స్ ప్రెస్ చేస్తూ అడ్డుపడింది. అందుకని ఏ చర్య ఇప్పటివరకూ తీసుకోలేదని అంటున్నారు. 120 కోట్లు, 130 కోట్లు రూపాయలు వెచ్చించిన తరువాత మనం చేసిన పనులు వృధా కావలసినదేనా? ఒకవేళ రు. 8 కోట్లు, 9 కోట్లు రూపాయలు రాష్ట్ర బడ్జెట్ నుంచి రేఇంబర్స్ చేసి అక్కడ పనులు పూర్తిచేస్తే ప్రతి సంవత్సరం రు. 70 కోట్లు, 80 కోట్లు పంట పండేది. 1,20,000 ఎకరాల భూమి సాగులోకి వస్తే, ఎకరానికి అధమపక్షాన రు. 6,000, 7,000 పండే పంటను అంటే కనీసం మనం రు. 70, 80 కోట్లు పంట వోతోంది. దీనివల్ల ఎంత నష్టమో చూడండి. ప్రపంచబ్యాంకుకు రాదాపు 120కోట్లు రూపాయల వడ్డీ కట్టడమే కాకుండా ప్రతి సంవత్సరం We are losing by, Are we failing to impress the World Bank? ఇప్పుడే గౌరవనీయులు కె. ప్రభాకర రావుగారు 1996 వరకూ ఈ ప్రాజెక్ట్ పనులను పూర్తి చేస్తామనివారు చెప్పడం జరిగింది. క్రింది పనులను వచ్చే సంవత్సరం జూన్ లోగా పూర్తిచేసే అవకాశం ఉంది. 1994 మే వరకూ మొత్తం పనులు పూర్తిచేస్తామని, ప్యాకేజీ నెం. 9, 10 లో ఉండే డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ 40, 48లో ఉండే పనులన్నీ 1994 వరకూ పూర్తి చేస్తామని అన్నారు. అంతకుముందు ఉన్న పనులు 1996కి చేస్తామని అన్నారు. మొదలు ఉన్న పనులను పూర్తి చేయాలనే ఆలోచన లేనందువల్ల, దూరదృష్టి ప్రభుత్వానికి లేనందువల్ల క్రింది పనులన్నీ అంటే ఉపకాలువలన్నీ పూర్తయ్యాయి. ప్రధాన కాలువలు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి.

ప్రధాన కాల్య పని పెండింగ్ లో ఉన్నప్పుడు ఉపకాల్యలు పనిచేసి ప్రయోజనం ఏమిటి? 10-40 ఉపకాలువలను మూసివేయాలనేది నా అభిప్రాయం కాదు. ప్రధానకాల్య మొక్క మిగిలి ఉపోయిన పనులను చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏ షేఖరిని అవలంబిస్తోంది? ప్రభుత్వ ఆలోచనా విధానం ఏమిటి? మరలా టెండర్స్ ను రూపకల్పన చేయడం, ప్రపంచబ్యాంకుకు పంపడం, ప్రపంచబ్యాంక్ క్లియరెన్స్ కావలసి వుండడం, ఈ రకమైన ప్రొజెక్ట్ వుంటుంది. ప్రపంచబ్యాంక్ క్లియరెన్స్ వచ్చేదాకా ఈ పనులను చేపట్టడము అనే షేఖరి. ఆలోచన

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము: వరంగల్ జిల్లా, కాకతీయకాలవ డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 48ల క్రింద సాగులోనికితెచ్చు అదనపు ఆయకట్టును గూర్చి.

ప్రభుత్వానికి వున్నట్లయితే, ఈ చేసిందంతా వృధా; కాబట్టి ఈ విషయంలో అవసరమైతే ప్రభుత్వంవారు ప్రతిపక్షాలను, అధికారులను సంప్రదించి, ప్రపంచబ్యాంక్ నిధులను తెప్పించడం, డిరమ్స్ అండ్ కండిషన్స్ కాకుండా, రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ పనులకు రూ.50 కోట్లయినా కేటాయించి, సత్వరమే చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అత్యవసర ప్రాతిపదిక మీద వెంటనే రూ.8 కోట్లు కేటాయించి, ఆ పనులను చేసినట్లయితే వరంగల్ జిల్లాలో లక్షా 20 వేల ఎకరాల భూమి సాగులోకి వస్తుంది.

భూసంస్కరణల సమస్య విషయంలో, గతంలో 25, 30 సంవత్సరాల క్రితం పేద వారిజన, గిరిజన, బలహీనవర్గాల వారికి పట్టాలు యిస్తే, వాటిని మరలా ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకున్న పక్షంలో నష్టపరిహారం యిచ్చేవారు. 1985 వరకు ప్రభుత్వంలో ఈ విధానం ఉంది. తదుపరి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాంలో వారికి ఎందుకు ఆలోచన వచ్చిందో కానీ ఆ విధానాన్ని మార్చివేయడం జరిగింది. వారిజన, గిరిజనలకు పట్టా యిచ్చిన భూములను ప్రభుత్వం తీసుకుంటే అందుకు నష్టపరిహారం యివ్వవలసిన అవసరం లేదని జీవో యివ్వడం జరిగింది. ఆ జీవోను ఉపసంహరించవలసిన అవసరం ఉన్నది. 200, 300 ఎకరాల భూమిని వారిజన, గిరిజన, బలహీనవర్గాల వారినుండి తీసుకొని, నష్ట పరిహారం యివ్వకుండా, వారు అడ్డుపడడం వల్ల పనులు ఆపివేశారు. వారికి నష్ట పరిహారం యివ్వవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

భైరన్న:- మీరు యువకులు. అన్నీ తెలిసిన వారు. 304 నిబంధన క్రింద సమస్యను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలి. డివేట్ మాట్లాడకూడదు. ముఖ్యమైన నూపనలను చేయండి. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు విషయంలో ఈ శాసనసభలో అనేక రూపొల్ల చర్చకు వచ్చింది.

శ్రీ బి. రాజేంద్రరావు:- బలహీనవర్గాల వారికి యిచ్చిన ప్రభుత్వ భూముల విషయంలో, వాటిని తిరిగి ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకునే పక్షంలో వారికి నష్టపరిహారం యిప్పించాలి. లేనట్లయితే తీవ్రవాదులు వారిని రెప్పగొట్టి వారి చేతుల్లోకి తీసుకునే అవకాశం వుంది. భూములను స్వాధీనం చేసుకున్నప్పుడు నష్టపరిహారం చెల్లించని పక్షంలో ఆల్టర్నేటివ్గా వేరే భూములను యివ్వాలి. కనీసంట్ అవార్డ్ పేరుమీద చర్చలకు పిలిచి బెదఖలు చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? ఈ యొక్క ప్రధాన కార్యక్రమం మిగిలిపోయిన పేకేజీ నం. 4, పేకేజీ నం. 7- వేటి విషయంలో మరలా ఎస్టిమేట్స్ వేయడం, మరలా టెండర్స్ పిలవడం, వరల్డ్ బ్యాంక్ అనుమతి, వేటన్సింటి డోలీకి చోకుండా అత్యంత ప్రాధాన్యతా క్రమంలో ఎన్ని రోజులలో పూర్తి చేయించి వరంగల్ జిల్లాలోని 150 గ్రామాలకు మంచినీటి సౌకర్యం లక్షా 20వేల ఎకరాలకు సాగునీటి సౌకర్యం ఎప్పటిలాగా సమకూరుస్తారు? ఈ విషయాలను గురించి సవివరంగా తెలుపవలసిందిగా తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఈ రెండింటి విషయంలో సోషల్ యాస్పెక్ట్ కూడా వుంది. రూల్స్, నిబంధనలను ప్రక్కకు పెట్టి అయినాసరే, అక్కడి

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: వరంగల్ జిల్లా, కాకతీయకాల్య
డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 48ల క్రింద సాగులోనికి
తెచ్చు అదనపు ఆయకట్టును గూర్చి.

14 మార్చి, 1993.

165

సాంఘిక పరిస్థితులు, కరువు పరిస్థితులను దృష్టిలో వుంచుకొని శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు విషయంలో జరిగిన జాప్యాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని, వాటర్ ఎవ్వలబిలిటి ఫుండి కాబట్టి వరంగల్ జిల్లాను ఆదుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం స్పష్టమైన సమాధానం యివ్వాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలను సమర్పిస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. రఘుమూరెడ్డి:- అధ్యక్షా, శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టును ఏ ముహూర్తంలో మొదలు పెట్టారోగాని, ఆ ప్రాజెక్టుకు అన్నీ ఆటంకాలే కలుగుతున్నాయి. మొదటినుంచీ యిప్పటివరకు ఫేజ్ 1, ఫేజ్ 2 ఐనవోలు, మాడు జిల్లాకు నేరు ఏడై రాలేదు. ఈ ప్రాజెక్టు నానా యిబ్బందులు పడుతోంది. శ్రీరాముడు వనవాసం వో యినట్లు యిదీ వనవాసం వోతున్నదా? అనేక ఆటంకాలు కలుగుతూ టైమ్ కు హూర్లీ కావడం లేదు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, 304 క్రింద మాట్లాడేటప్పుడు పర్మినెంట్ పాయింట్స్ మాట్లాడితే బాగుంటుంది. Like a lecturer in the class he has touched so many important points. He has given a very valuable suggestion without going into unnecessary criticism. You confine yourself to the point, because you are a seasoned parliamentarian.

శ్రీ యం. రఘుమూరెడ్డి:- ఆ ప్రాజెక్టు కుంటుపడిందని తెప్పడానికిగాను నేను కొంత ఉపోద్ఘాతంగా చెప్పాను. ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో చాలా కాలం కోర్టులో వుండి. కోర్టునుండి 1992 జూన్ లో గవర్నమెంట్ తెలివితో డెసిషన్ వచ్చింది. ఇప్పటికి 9 నెలలు దాటిపోయింది. రోజురోజుకు ఎస్కలేషన్ ఆఫ్ కాస్ట్ పెరుగుతోంది. అంచనా వ్యయం పెరుగుతోంది. శ్రీ రాజేశ్వరరావు చెప్పినట్లు ప్రాజెక్టు 4 మరియు 7 వెంటనే చేయండి. వాటిని హూర్లీచేయకుండా ఎన్ని కాలువలు త్రవ్వినా ప్రయోజనం లేదు. నేరు రావడానికి యిబ్బందులు వుంటాయి. ఎంత త్వరగా ప్రభుత్వ అంత త్వరగా రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ ను ప్రక్కకు పెట్టి అయినా త్వరగా చేయవలసిన అవసరం వుంది. వారిజనుల భూముల విషయంలో ఫీ ఆఫ్ కాస్ట్ వారికి యిచ్చినప్పుడు, తిరిగి ఎస్కయిన్ చేస్తున్నప్పుడు కాంపెన్ సేషన్ ఎందుకు యివ్వాలనే పూర్తి అప్పటి ప్రభుత్వం తీసుకుంది. ఒకసారి పట్టా యిచ్చి ఓనర్షిప్ యిచ్చినప్పుడు అతడు ఓనర్ అవుతాడు. అందువల్ల హూర్లీ నష్టపరిహారం, లేదా కొంత అయినా నష్టపరిహారం యివ్వడం మంచిది. 9, 10 ప్రాజెక్టు వేసిన దానికంటే ఉధృతంగా పెండింగ్ లో వున్న 1:3 మరియు 4, 7 ప్రాజెక్టును; చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. కాంట్రాక్టర్లను తీసివేయడంలో మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. వారు కోర్టుకు వెళ్లారు. టైమ్ ప్రకారం పనిచేయకుండా యిబ్బందులు పెట్టిన మాట హాస్యవమే. కాంట్రాక్టర్లను గురించి ఎందుకు చెబుతున్నానంటే వారిచేతనే పని చేయించాలా లేక ఎవరిచేతనయినా చేయించాలా అనే మీమాంసలోనే రెండు సంవత్సరాలు గడచిపోయాయి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము: వరంగల్ జిల్లా కాకతీయకాల్య డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 48ల క్రింద సాగులోనికితెచ్చు అదనపు ఆయకట్టును గూర్చి.

చాలా టైమ్ ల్యాప్స్ అయింది. అందువలన ఇప్పటికైనా సాధ్యమైనంత త్వరగా ఈ రెండు ప్యాకెజ్స్ ను పూర్తిచేసి శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టుయొక్క 40, 48 డిబియం పనికూడా పూర్తి చేసి ఆ ప్రాంత ప్రజలకు లక్షా 20 వేల ఎకరాలకు నీరు యిచ్చే కార్యక్రమం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అంతే కాకుండా ఫేజ్ రెండు కూడా త్వరగా టేకప్ చేస్తే మంచిదని, చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని తమద్వారా కోరుతున్నాను. హోల్ సేల్ కెనాల్ విషయంలో రూ. 20 లక్షల యిచ్చారు. మీటింగ్ పెడతామని అన్నారు. అన్ని విషయాలను సమగ్రంగా చర్చించి చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ ప్రాజెక్టుకు కావలసినంత నీరు వుండి, డబ్బు వుండి కూడా చేయలేకపోయిన పరిస్థితి ఉంది. ఇప్పటికైనా చేస్తే మా జిల్లా లాభపడుతుంది. ప్రభుత్వం సత్వర చర్యలు తీసుకొని మా నల్గొండ జిల్లాకు కూడా నీరు యిప్పించే ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద కాకతీయ కాలవ వరంగల్ జిల్లాకు చాలా ముఖ్యమైనటువంటిది. పూర్తి అవుతే దాదాపు మూడు లక్షల ఎకరాల భూమిదాకా సాగునీరు యిచ్చే అవకాశం ఉంది. రైతాంగానికి ఎన్నో ఆశలు కల్పించాము. ఆఖరుకు ఎండమావులుగా చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటోంది అనేది స్పష్టం అవుతోంది. ప్యాకెజ్ నాలుగుమాడండి. డిబియం 40 కి నీరు చేరాలంటే ప్యాకెజ్ 4 పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్యాకెజ్ 4 పూర్తి కాకుండా కాంట్రాక్టర్ తారుమారు చేసిన పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి తెలుసు. పనికి కావలసిన యిన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ యివ్వడమే కాకుండా రూ. 20 లక్షలు అడ్వాన్సు కూడా యిచ్చారు. అతను పని చేయకుండా పారిపోయారు. ప్యాకెజ్ 7 పూర్తి అవుతే డిబియం 48కి నీరు చేరుతుంది. ఆ కాంట్రాక్టర్ కోర్టుకు వెళ్లారు. ఎందుకు పోయాడో తెలియదు. ట్యాంపరింగ్ ఆఫ్ టెండర్స్ కూడా చేశారు. ఈ విధంగా చేసిన కాంట్రాక్టర్ల మీద చర్యలు తీసుకోకుండా, ఫ్రీ వ్యండ్ యిచ్చి పనులు చేయడంతో ఆ పనులు ఎలా జరుగుతాయి? కాకతీయ కాల్య పరిపూర్తి కావాలంటే ప్యాకెజ్ 4 మరియు ప్యాకెజ్ 7 పూర్తి చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఆ కాంట్రాక్టర్ల విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది? ఆ ప్రాజెక్ట్ ను పూర్తి చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటోంది? అంచనా వ్యయం ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలోనే విపరీతంగా పెరిగింది. డబ్బును ఏ రకంగా సమకూరుస్తారు? ఎప్పటికీ పూర్తి చేస్తారో మంత్రిగారు చెప్పాలి.

ముఖ్యమంత్రి తరపున (శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు):- (1) వరంగల్ జిల్లాలో ప్రపంచబ్యాంకు సహాయంతో చేపడుతున్న డి.బి.ఎం. 40 పంచెజ్ కాలవ క్రింద 34,000 ఎకరాలు, డి.బి.ఎం. 48 పంచెజ్ కాలవ క్రింద 64,000 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది.

(2) కాకతీయ కాలవ 249.40 కి.మీ వద్దనుండి డి.బి.ఎం. 40 పంచెజ్ కాలవ ప్రారంభమవుతుంది. దీనిని రెండవ సెక్టు ప్యాకెజ్ ల క్రింద రూ. 29.44 కోట్ల వ్యయంతో ఐ.సి.బి. ప్యాకెజ్ నెం. 9 క్రింద చేపట్టడమవుతుంది. 234.00 కి.మీ నుండి

వచ్చిన విషయము: వరంగల్ జిల్లా కాకతీయకాల్య

డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 48ల క్రింద సాగులోనికి

తెచ్చు అదనపు ఆయకట్లను గూర్చి.

250.00 (ప్యాకేజీ - 4) కాకతీయ కాలవ కాంట్రాక్టు పనిని 1989లో చేపట్టారు. అయితే పనిని నెమ్మదిగా చేస్తున్నందున, త్వేనింగు యంత్రాలను సేకరించనందుకుగాను 1992, జనవరిలో కాంట్రాక్టరును తొలగించడమయింది.

(3) డి.బి.ఎం. 40 పనిని 1994, జూన్ నాటికి పూర్తిచేయాలని నిర్దేశించడమయింది. పని కొనసాగుతున్నది. రూ. 29.44 కోట్లలో 1993, జనవరి చివరి నాటికి రూ. 12 కోట్ల వ్యయం అయ్యే పని పూర్తయింది. పంట కాలువలు మినహా దాదాపు 13,000 ఎకరాలకు సంబంధించిన ప్రాంతంతో పనిని చేపట్టడమయింది. 234.00 కి.మీ. నుండి 250.00 కి.మీ. వరకు కాకతీయ ప్రధాన కాలువపై మిగిలిపోయిన పనులను కొత్త ఏజెన్సీకి అప్పగించవలసి ఉంది. దీనిని 1996, నవంబరు నాటికి పూర్తిచేయడానికి కృషి జరుగుతున్నది. మిగిలిపోయిన పనుల విలువ రూ.9 కోట్లు. వేటిలో 1,27,736 ఘనపు మేటర్ల మట్టిపని, 6 నెంబర్ల నిర్మాణాలు, 4,75,820 చదరపు మేటర్ల త్వేనింగు పని చేరి ఉన్నాయి. ప్యాకేజీ నెం. 4 లోని మిగిలిపోయిన పనిని పూర్తి చేయనిదే డి.బి.ఎం. 40 కి నేరు చేరుకోదు.

(4) అదేవిధంగా కాకతీయ కాలవ 268.273 కి.మీ. వద్ద నుండి డి.బి.ఎం.48 పంపిణీ కాలవ ప్రారంభమవుతుంది. దీనిని ప్యాకేజీ నెం. 10 క్రింద చేపట్టడమవుతున్నది. 1989లో కాంట్రాక్టర్లలో ఒకరు పాకొర్లుకు వెళ్లినందున 250.00 కి.మీ. నుండి 268.00 కి.మీ వరకు కాకతీయ కాలవ (ప్యాకేజీ. 7) పనిని కాంట్రాక్టుకు ఇవ్వడం సాధ్యపడలేదు. ఈ కేసు 1992, జూన్ లో ప్రభుత్వ పక్కాన పరిష్కారమయింది. ప్రపంచ బ్యాంకు మార్గదర్శక సూత్రాలనుసరించి ఈ పనిని కొత్త ఏజెన్సీకి అప్పగించవలసి ఉంది. 1996, నవంబరు నాటికి పనిని పూర్తిచేయడానికి కృషి జరుగుతున్నది. ఈ పనికి రూ.18 కోట్లు ఖర్చవుతుంది. దీనిక్రింద 8,13,000 ఘనపుమేటర్ల మట్టి పని, 18 నెంబర్ల నిర్మాణాలు, 5,72,000 చదరపు మేటర్ల త్వేనింగు పని చేరి ఉన్నాయి.

డి.బి.ఎం. 48 పని కొనసాగుతున్నది. రూ.39.00 కోట్ల పనికిగాను 1993, జనవరి చివరినాటికి రూ.11 కోట్లు వ్యయం అయ్యేపని పూర్తయింది. పంట కాలువలు మినహా, రీవేలో దాదాపు 10,000 ఎకరాల ప్రాంతానికి వర్షించే పనిని చేపట్టడమయింది. కాకతీయ కాలువపై మిగిలిపోయిన పనులను 1996, నవంబరు నాటికి పూర్తిచేయడానికి చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతున్నది. ప్యాకేజీ 7 పూర్తయిన తరువాత డి.బి.ఎం. 48 కి, నేరు చేరుకుంటుంది. అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు శ్రీ బి.రాజేశ్వరరావుగారిని నేను 10. మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. చాలా చక్కగా వారు ప్రెజెంటే చేయవలసిన సబ్జెక్టుని ఉ. చాలా చక్కగా ఫోకస్ చేశారు. పర్సినెంటే. పాయింట్స్, ఇంఫార్మెంటు పాయింట్స్ సభ దృష్టికి తెచ్చారు. వారు తెచ్చిన పాయింట్స్ ఇంఫార్మెంటు పాయింట్స్. అది 4 రీవ్. 7 రీవ్ గ్యాప్స్ ఉండిపోయాయి. దానిమీద యాక్షన్ తీసుకోవాలని అంటున్నారు. యాక్షన్ తీసుకోక పోవడం కాదు. ఉన్నటువంటి వాస్తవ పరిస్థితి ఏమంటే 1992 డిసెంబరు నాటికి ఈ కార్యక్రమం పూర్తి కావలసి ఉంది. కానీ కాంట్రాక్టరు కాలయాపన చేయడంవల్ల

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము: వరంగల్ జిల్లా కాకతీయకాలవ డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 48ల క్రింద సాగులోనికి తెచ్చు అడనపు ఆయకట్లను గూర్చి.

వరల్డ్ బ్యాంక్ వారు అసంతృప్తి తెలియచేయడంవల్ల మనం ఆ కంట్రాక్టర్లను తొలగించడం జరిగింది. 1 నుంచి 6 వరకూ కంట్రాక్టర్లను తొలగించడం జరిగింది. ఆ కంట్రాక్టర్లకు కోర్టుకు వెళ్లారు. కోర్టుది 1992 జూన్ లో అయిపోయింది. మళ్ళీ మనం తిరిగి కార్యక్రమాలు చేపట్ట బెంకి ఇమీడియేట్ గా. It is rather a strange co-incidence. వరల్డ్ బ్యాంకు వారు కొన్ని కండిషన్స్ పెట్టారు. ఈ కండిషన్లకు సరయిన సమాధానం ఇస్తే తప్ప ఫర్వార్ రే ఇంబర్సుమెంట్ చేయడం జరగదని ఫర్వార్ గా ప్రొసీడే కావడంని చెప్పారు. వాళ్లు ఇచ్చిన కొర్రోస్ మనం ఆన్సర్ తయారుచేసి వారికి పంపించడం జరిగింది. వారి దగ్గరనుంచి సమాధానం వచ్చిన తరువాత మిగతా కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరుగుతుంది. తమరు చెప్పిన మాట వాస్తవం. సుమారుగా లక్షా 25 నేల ఎకరాలకు సంబంధించిన కాలువలు అన్ని ఈ డిస్ట్రిబ్యూటర్లలో అన్నీ కూడా రెడీ చేశారు. ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ రెడీ అయింది. మెయిన్ కాలువ 4, 7 రేచెస్ పని కాకపోతే నేళ్లు డిస్ట్రిబ్యూటర్లకి వచ్చే అవకాశం లేదు. కరెక్ట్. ఈ విషయంలో తమకు మనపి చేస్తాను. యాక్చుయల్ గా ఈ ప్యాకేజీ 4 సుమారు ఏజ్ ల్యాన్ రు. 9.15 కోట్లు ఏజ్ ప్యాకేజీ, వీథోట్ ప్యాకేజీ ఇటీకే ఓన్లీ కమ్ టు రు. 1.7 కోట్లు; తమరు చెప్పారు. ప్రాబబ్లీ సేవేజ్ ఉండకపోవచ్చు. కాబట్టి ల్యానింగ్ నాట్ సెనసరీ అన్నారు. ఇటీకే ఏ వాలిడ్ పాయింట్. ప్యాకేజీ రు. 17.24 కోట్లు ఏజ్ ల్యానింగ్. వీథోట్ ల్యానింగ్ రు. 8.22 కోట్లు అంటే వీథోట్ ల్యానింగ్ మనం తీసుకుంటే సమీథింగ్ రు. 15 కోట్లు దాకా సేవింగ్ కు అవకాశం ఉంది. ఈ విషయం ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉంది. It is under active consideration of the Government. That will be taken care of as early as possible. ఇంకోకటి తమరు చెప్పారు. ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్. ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ సుమారు 355 ఎకరాలు ఉంది. 15, 20 సంవత్సరాలయిపోయింది వేకర్డ్ సెక్షన్స్ కు పంచడానికి. అది మనం కనుక 15 శాతం కాంపెన్సేషన్ ఇచ్చినట్లయితే సుమారుగా రు. 50 లక్షలవుతుంది. ఇటీకే ఆల్స్ అండర్ ది కన్సిడరేషన్ ఆఫ్ ది గవర్నమెంట్. ఈ విషయంలో ఎటువంటి జాప్యం లేదు. రఘుమారెడ్డిగారు చెప్పారు. వారు చెప్పినవి నోట్ చేసుకున్నాము. నేను చెప్పినవన్నీ సో ఫార్ కవర్ అయ్యాయనుకుంటాను. 9 అండ్ 10 సుమారుగా ఆల్ మోస్ట్ ఆల్ పాయింట్స్ ఓవ్ చేశాను.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- మొత్తం కాగరిష్ట చేశారు. మేడ్వారా మంత్రిగారికి ధన్య వాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. త్వరగా అయ్యేట్లు చూడండి.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- నేను చెప్పగలిగింది ఏమంటే ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉంది; పరిశీలనలో ఉంది. టు దట్ ఎక్స్ ప్లెంట్ ఐ కెన్.

శ్రీ ఎం. దామోదరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు షార్లనోట్సు క్వశ్చన్ లో కూడా శ్రీరామసాగరిష్టే వచ్చినప్పుడు సభలో స్పష్టమయిన సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఇంతకు ముందు చెబుతూ ప్యాకేజీ 4 సంబంధించి కంట్రాక్టర్స్ వర్క్స్ ప్రొగ్రెసివ్ లో లేదు కనుక

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: వరంగల్ జిల్లా, కాకతీయకాలవ
డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 48ల క్రింద సాగులోనికి
తెచ్చు అదనపు ఆయకట్టును గూర్చి.

14 మార్చి, 1993.

165

కాన్సిల్ చేశారన్నారు. 1992లో శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టుకి సంబంధించి ఎవరయితే శాసన
సభ్యులున్నారు? వాళ్లందరూ కూడా అప్పటి ముఖ్యమంత్రి జనార్థనరెడ్డిగారినీ కలిసి ఈ
ప్యాకేజీలకు సంబంధించి కంట్రాక్టరెవరయితే ఉన్నారో వారికి రివెన్యూ ఎస్.ఎస్.ఆర్
రేట్లకు మధ్య తగాదా వచ్చింది కాబట్టి దీనిని సెటిల్ చేయండి. రివెన్యూ ఎస్.ఎస్.ఆర్.
రేట్లకు ఒప్పుకుంటే వారు కంట్రాక్టరుల చేస్తారని అన్నాము. కనుక వరల్డ్ బ్యాంక్ నుంచి
ఏదయితే లోన్ వచ్చిందో 1993-94 సంవత్సరంలో పనులు చేయాలి కనుక ల్యాప్స్
అవుతాయి కాబట్టి వేటిని పూర్తి చేయండి. కంట్రాక్టర్లతో ఏదో ఒక ఒప్పందానికి రావడం
అవసరం అని డిస్కషన్ కు సభలో ఎలా చేశారు. గతంలో జనార్థనరెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడు
శాసనసభలో తీసుకురావడం జరిగింది. పనులు ప్రోగ్రెసివ్ గా లేకపోవడం వల్ల కాన్సిల్
చేశారన్నారు. 1996 లోపల ఇవన్నీ కూడా పూర్తి చేస్తామంటున్నారు. 1996 లోపల ఈ
ప్యాకేజీలకు సంబంధించి ఎవరయితే కంట్రాక్టరుల ప్యాకేజీస్ పై కోర్టులో పెండింగులో
ఉన్నారో తెలియచేసి ఈ కాన్సిల్ చేసినవి మళ్లీ రీకాల్ చేయడానికి ఏవిధంగా చేస్తారు?
రివెన్యూ రేట్లతో చేస్తారా? చేస్తే ఎంత భారం ప్రభుత్వంపైన పడుతుంది? కోర్టులో ఉన్న
కేసులు వివరాలు చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు అడిగినటువంటి విషయం ఈ 4 11
లేట్ కంట్రాక్టు కాన్సిల్ చేశారు. అది మళ్లీ ఎప్పుడు చేస్తారు అంటున్నారు. అది
చేయడానికి వరల్డ్ బ్యాంకు ఇంపోజ్ చేసిన కండిషన్లు, మనం వాళ్లు అడిగినటువంటి ఈ
క్లారీఫీషన్ కు ఆన్సర్ చేశాము. వాళ్ల దగ్గర నుంచి వచ్చిన వెంటనే డెసిషన్ తీసుకోవలసి
ఉంటుంది. గౌరవసభ్యులు చెప్పింది వాస్తవం. ఇప్పుడు కనుక ఎఫ్ టెక్ కాంట్రాక్టు
పిలచినట్లయితే దానికి సమ్ స్టాటుట్లంటే ఆర్డీగేషన్లు టైమ్ ల్యాగింగు అవుతుంది. ఆ
విధంగా చేయడమో, ఇంకో రకంగా కనీసం ప్రభుత్వానికి నష్టం లేకుండా పని తొందరగా
అయ్యే దానికి ఆలోచన చేయాలనటటువంటి విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలనలో ఉంది. మీరు
లాస్టు టైమ్ శ్రీ జనార్థనరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కొంతమంది ప్రతిపక్ష
నాయకులు ఎవరెవరు వెళ్లారో తెలియదు. Some People's representatives

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: వరంగల్ జిల్లా కాకతేయకాల్య
డి.బి.ఎం. 40, డి.బి.ఎం. 48ల క్రింద సాగులోనికి
తెచ్చు అదనపు ఆయకట్టును గూర్చి.

approached the Government also. మళ్ళీ టెండరులు పిలవకుండా ఇప్పుడు
ఎవరైతే 9వ, 10వ రీప్ కాంట్రాక్టర్లు ఉన్నారో వారికి ఇచ్చినట్లైతే వాళ్ళ రీజనబుల్
రేటుకు వెస్టారన్ రిప్రజెంటేషన్ చేయడం జరిగింది అంటున్నారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఫ్రెష్
టెండరులు పిలిచినట్లైతే మనకు ఎక్స్ట్రా బరెన్ పడుతుంది. టైమ్ కన్జ్యూమ్ అవుతుంది.
Since there are some statutory obligations. ఈ విషయం గురించి
ప్రభుత్వం పరిశీలనతో ఉంది. 1996 లోపల చేయగలుగతారా అంటున్నారు. 1996 లోపల
వేయించాలనేదే మా ఆదుర్దా, ఆందోళన.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆ రోజున అపోజిషన్ లేదన్న విద్యాసాగరరావు
గారు, ఇంకా చాలామంది వెళ్ళినాము. పాతవాళ్ళు ఇది చెప్పే ఎస్కలేషన్ తకువ అవుతుంది.
అప్పుడు మేము ముఖ్యమంత్రిగారిని రిప్రజెంటేషన్ చేసిన మాట వాస్తవం. వారు ఇది నాకు
వదిలిపెట్టండి. I will take a decision అని మాట చెప్పి వారు హామీ
ఇచ్చారు. అయితే తరువాత ఏమీ అయినది మాకు తెలియదు. కానీ ఇప్పుడు వరల్డు
బ్యాంకు వాళ్ళు ఆన్సర్ చెప్పింతవరకు పని ఆపతారా? లేక మధ్యలో రెండు ప్యాకేజీస్
ఉన్నాయి. ముందు సేట్లు బడ్జెట్ లో ఖర్చుపెట్టి తరువాత వరల్డు బ్యాంకు నుంచి వచ్చిన
తరువాత రీఇంబర్సు చేసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. లేదా వరల్డు బ్యాంకు నుంచి
వచ్చిన తరువాత స్వార్లు చేస్తామంటే బహుశ 1996 లోపల కాకపోవచ్చు, రోజు రోజుకు
రేటులు పెరుగుతాయి. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొని రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇమేడియట్ గా ఈ రెండు
ప్యాకేజీస్ కొరకు చేసి అక్కడ ప్రజలకు నేళ్ల కార్యక్రమం ఏమన్నా చేపడుతుందా, లేదా?
వాళ్ల ఉద్దేశ్యం చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. దామోదరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేకు తెలిసినంతవరకూ ఈ ప్యాకేజీ పనికి
సంబంధించి వరల్డు బ్యాంకు నిధులు వచ్చింది ఇది 1994 లోపల పూర్తి చేయాలని వాళ్లు
ఒక నిర్ణయం చేసినట్లుగా మాకు తెలుసు. మళ్ళీ మేము ఎక్స్టెన్షన్ తీసుకొంటామని
అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఎక్స్టెంషన్ లభించిందా? లేదా? ఈ
రుణానికి వరల్డు బ్యాంకు నుంచి మళ్ళీ 1996 వరకు పర్మిషన్ వచ్చిందా? లేదా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, రఘుమారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు కొంతమంది లెజిస్లేటర్లు ముఖ్యమంత్రిగారిని కలసినట్లు చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వం కూడా ఆరోపన వేస్తుంది. ఏవిధంగా చేస్తే బాగుంటుంది అని. ఇది పరిశీలనతో ఉన్నది. నురి ఫ్యాషన్ టెండర్లు కార్ఫర్ చేసినట్లైతే అది పెరిగేటటువంటి పరిస్థితి లేదన్నట్టే ఎస్.ఎస్.ఆర్. ప్రకారం అయితే బాగా ఎన్కలెషన్కు అవకాశం ఉంటుంది. పాత కాంట్రాక్టర్లు అంచే 9వ, 10వ వాళ్లు అంటే ఏవిధంగా ఉంటుంది అనే విషయం యాక్టివ్ కన్సిడరేషన్లో ఉంది.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఏమన్నా చర్యలు తీసుకొంటే తొందరగా అయ్యే అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, నేను అది ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు రావలసి ఉంటుంది. 1996 లోపల తప్పకుండా వారు టైమ్ ఎక్స్టిన్షన్ చేయడం జరుగు తుంది. మనం యాజ్ వెల్ యాజ్ పాజబుల్ చేయాలని ప్లెజ్ ఎన్కలెషన్ తేకుండా సేవింగ్సు ఉండాలని చెప్పి The Government is very much particular.

ప్రకటన

Chairman:- All the papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు

1. A copy in each of the following notifications with which certain Rules have been made as required under sub-section(2) of Section 92 of the Andhra Pradesh Mandala Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Pranalika and Abhivrudhi Sameeksha Mandals Act, 1986:

1. G.O.Ms.No. 517, P.R. & R.D. (Mandal-I) Dept.,
dt.14.10.1981.

2. G.O.Ms.No. 369, P.R. & R.D. (Mandal-I) Dept.,
dt.16.7.1992,

3. G.O.Ms.No. 391, P.R. & R.D. (Mandal-I) Dept.,
dt. 1.8.1992, and
- / 4. G.O.Ms.No. 72, P.R. & R.D. (Mandal-I) Dept.,
dt.9.2.1993.

2. Copies of notifications with which certain Rules have been issued in G.O.Ms.No. 23, PR & RD (Mandal-I) Dept., dt.20.1.192 and G.O.Ms.No. 562, PR & RD (Mandal-I) Dept., dt.17.12.1992, as required under sub-section (5) of Section 217 of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964.

1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన.

- (1) అభ్యర్థన నెం. XIX - సాంకేతిక విద్య.
- (2) అభ్యర్థన నెం. XVIII- సాధారణ విద్య, క్రీడలు, కళలు మరియు సంస్కృతి.

Minister for Higher Education (Sri P. Rajam):- Sir, with your permission, on behalf of the Chief Minister, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.70,41,06,000/- under Demand No. XIX-Technical Education."

Chairman:- Demand moved.

Dr. P.V. Ranga Rao:- Sir, with your permission, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.1685,29,49,000/- under Demand No. XVIII-General Education, Sports, Art and Culture."

Chairman:- Demand moved. All cut motions are deemed to have been moved.

DEMAND No. II - GOVERNOR AND COUNCIL OF
MINISTERS - Rs. 1,87,71,000/-

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs.1,87,71,000/- for Governor
and Council of Ministers by Rs. 100/-

మంతులకు శాసనసభ్యులు యిచ్చే అభివృద్ధి కార్యక్రమాల అప్పికేషనులకు తగు
చర్య తీసుకోబడుట లేనందుకు కనీసం మేరు యిచ్చిన పత్రములు నాడి పలాన చర్య
తీసుకున్నామని కూడ తెల్పుట లేనందుకు నిరసనగా,

DEMAND No. IV - ELECTIONS - Rs. 2,59,43,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.2,59,43,000/- for Elections
by Rs. 100/-

మున్సిపాలిటీలు, పంచాయతీలు, మండల జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుల ఎన్నికలు సాకాలం
నిర్వహించని దానికి నిరసనగా,

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.2,59,43,000/- for Elections
by Rs. 100/-

పంచాయతీ మండలాల, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుల ఎన్నికలు, మున్సిపల్ ఎన్నికలు
జరుపబడనందుకు నిరసనగా

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.2,59,43,000/- for Elections
by Rs. 100/-

మే నెలలో పంచాయతీరాజ్ సంస్థల, మున్సిపాలిటీల ఎన్నికలు నిర్వహించుతామని
చెప్పిన, నిధులు కేటాయించనందుకు దహించనందుకు నిరసనగా,

DEMAND No. XI - SECRETARIAT AND OTHER MISCELLANEOUS
ADMINISTRATIVE SERVICES - Rs.50,13,10,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, i beg to move:

To reduce the allotment of Rs.50,13,10,000/- for Secre-
tariat and other Miscellaneous Administrative Services
by Rs. 100/-

సెక్రటేరియట్ ఫైలు నెల తరబడి పరిష్కరించకుండా ఉంటున్నదానికి నిరసనగా

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.50,13,10,000/- for Secretariat and other Miscellaneous Administrative Services
by Rs. 100/-

సెక్రటేరియట్ లో ఏ సెక్షన్ లోనైనా ఫైల్ నెలలతరబడి పెండింగ్ లో యుంటున్నందులకు నిరసనగా.

DEMAND No. XLVII - TOURISM - Rs. 2,51,46,000/-

Sri K.Subba Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.2,51,46,000/- for Tourism
by Rs. 100/-

For failing to promote tourism as an flourishing industry in the State of Andhra Pradesh.

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.2,51,46,000/- for Tourism
by Rs. 100/-

మన రాష్ట్రంలో ప్రధానంగా కరీంనగర్ జిల్లాలో టూరిజం డెవలప్ మెంట్ ఏమాత్రం వేయడంలేనందుకు నిరసనగా.

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.2,51,46,000/- for Tourism
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోనే టూరిజం కేంద్రాల అభివృద్ధికి ఈ కేటాయింపు ఏమాత్రం సరిపోవండున. నాగార్జునసాగర్ లాంటి టూరిస్ట్ కేంద్రాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XVIII - GENERAL EDUCATION, SPORTS, ART
AND CULTURE - Rs. 1685,29,49,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

గుంటూరు డిల్లాలోసి నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయపు హాస్టళ్లలో గత 7 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న 44 మంది వర్కర్లను కనీసవేతనాలు అమలు జరుపమని అడిగినందుకు వారిని పనినుండి తొలగించిన మైన్ ఛాన్సలర్ చర్యకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Orders of the D.E.O., Hyderabad Dist. vide Rc.No. 279/E6/90, dt. 28.11.91 Upgrading Smt. Hephzibah, SGT. Andhra U.P.S., Bagh Lingampally, Hyderabad, by transferring an Upgraded post sanctioned to Sri Bansilal Balika vid. H.S., after a lapse of 15 years and paying the arrears w.e.f. 1.1.1976 which resulted heavy burden on the Govt. Exchequer.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో పాఠశాలలలో ఉన్న ఖాళీలను నింపనందుకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ప్రాథమిక పాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయులను ఇంతవరకు నింపనందుకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Non-payment of salaries for a period of 5 months in respect of Smt. R.M. Dayakumari, T. Kamala Bai Smt. A. Sivaraja Kumari, Smt. P.V. Subba Ratnam and Smt. Sessa Mani and Smt. Suguna Teachers who were transferred with post and provision to other Schools due to surplus at S.N.R. High School and Andhra Vani U.P.S.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the non-lifting of Budget Control on the Salaries of the aided School Staff Members.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the action of the Govt. Not extending the Automatic Advancement Scheme (10/15/22 years Scales) to the Non-Teaching Staff of Aided Schools in the State.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the action of the Govt. not awarding Advance incentive increments to those who aquired additional qualifications between 1.12.1982 to 30.06.1986.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Non-Regularisation of Services of the 440 teachers appointed in Z.P.P. and Samithis during the period of 1975-81 in Prakasam District.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Non-awarding of 15 years promotion Grade to certain Govt. Teachers in 1986 Pay Scales from the date of their appointment calculating entire incremental service in Khammam District.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Non-Regularisation of Services of 21 language Pandits (15 T.Ps. & 6 H.Ps.) appointed in Z.P. in the year 1983 in Krishna Dist.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the Non-payment of Salaries of all the three teachers of Sri Ramanjaneya P.S., Malakpet, Hyderabad.

where a Special Officer was appointed long back suspending the management and the Special Officer has reported for merger of Schools in any near-by School.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the action of the Director of School Education, A.P. passing orders of approval of inter-Dist. transfers vide proceedings Rc.No. 599/D1-4/92, dt. 3.10.1992 made by the management of St. Thomas (SPG) Boys High School, Secunderabad against the interest of the Senior qualified S.G.B.T. teachers of the same School.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest to the action of the Director of School Education not passing orders of promotion to the post of School Asst. in respect of Smt. D. Vijayamma, S.G.T. St. Thomas (SPG) Boys High School, Secunderabad considering the appeal preferred by the incumbent.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

అధ్యాపకుల విద్యార్థుల రేషియో ప్రకారం పోస్టులు ఇవ్వకుండా ఉన్న పోస్టులను భర్తీ చేయకుండా ఉన్నదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

వృత్తి విధాన ఉపాధ్యాయులకు కనీస కూలిరేటుకన్న తక్కువ వేతనంపై పనిచేయిస్తూ నెలనెలా జీతం ఇవ్వనిదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

పాఠశాలల స్వీపర్లకు, శుద్ధముక్కలు, సౌఖ్యనరీక్ష ఇచ్చు కంటీన్‌కెన్నీ గ్యాంట్లు పెంచని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For feeling to take-over R.P.P. School, Chilkalguda, Secunderabad by the Government.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For failing to get a higher level of assistance from the University Grants Commission to the 540 Degree Colleges in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest of allowing the private Institutions in Andhra Pradesh to have an discretionary management quota defeating both merit and Government Reservations.

Sri Y. Rama Krishnu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For failing to establish Engineering Colleges in the Districts of Adilabad, Karimnagar, Nizamabad, Mahaboobnagar, Medak, Nalgonda, Srikakulam and Vijayanagaram in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For not being able to procure adequate grants from the University Grants Commission for the development of educational institutions in the State of Andhra Pradesh.

Sri G. Appala Suryanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For allowing an un-realistic strength which grew from 88 to 110 students in a single Class in the Junior and Composites Degree Colleges which has resulted in an increased strain on the education facilities in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For Failing to provide adequate vocational courses in the Junior Colleges in the State of Andhra Pradesh.

Sri N. Chandra Babu Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest of not utilising the funds available for bright students from the weaker sections and make available to them the facility of studying in reputed institutions in Andhra Pradesh.

Sri N. Anjaneyulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For failing to take adequate steps to remove illitracy from Andhra Pradesh.

Sri K. Appala Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest of increasing the price of text books which are used by students in Andhra Pradesh.

Sri A Sudarshan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For permitting private Medical and Dental Colleges to function in the State and according new such institutions with Governmental permission.

Sri K. Subba Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In failing to prevent the collapse of School Buildings in the State by attending to their repairs and maianenance in time in Andhras Pradesh.

Sri V. Chandra Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685.29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

In protest of having the highest dropout rate from Schools in Andhra Pradesh in Comersion with other States in our country.

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For failing to increase the sporting infrastructure in the State of Andhra Pradesh.

Sri Dadi Veerabhadrha Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For failing to provide hostel accommodation adequately to the Backward Classes students in Andhra Pradesh.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, ఇబ్బిపాంపట్లం జూనియర్ కాలేజీలో ఫిజికల్ డెవలప్మెంట్, ల్యాబ్స్ మరియు పోస్టులను మంజూరు చేయనందుకు, విద్యార్థుల అసౌకర్యము కలుగుచున్నందున నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, ఇబ్బిపాంపట్లం నియోజకవర్గములోని హైస్కూల్స్లో ఉపాధ్యాయుల కొరత, ప్రాథమిక స్కూళ్లలో ఉపాధ్యాయుల కొరత తీర్చనందుకు నిరసనగా.

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని ఉపాధ్యాయ పోస్టుల ఖాళీల్ని, లెక్కరర్స్ పోస్టుల ఖాళీల్ని నింపేందుకు తగు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా,

Sri D. China Mallaiiah:- Sir, i beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో ప్రధానంగా కరీంనగరం జిల్లాలో విద్యార్థిని, విద్యార్థుల ఉత్తీర్ణత శాతం పడిపోవుచున్నందుకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ప్రతిపల్లెకు పాఠశాల దానితో బిల్డింగ్, ఉపాధ్యాయుడు మండవలసిన విధానాన్ని అమలు చేయకపోగా అనేక పెరిల్స్ పాఠశాలలు లేవు, పాఠశాలలున్నచోట గదులులేవు. ఉపాధ్యాయులు కూడలేని పాఠశాలలున్నవి. విద్యావిధానంలో ఇటువంటి విధానాన్ని లేకుండా చేయకపోవడానికి నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.1685,29,49,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

మొగిలిపాలెం, రామవరం, కోపాడ, బస్కాపురం హైస్కూల్స్లో ఉపాధ్యాయుల స్కౌటు సంపూర్ణముగా యివ్వబడనందున, విద్యార్థుల విద్యావిధానం పడిపోవుచున్నందున నిరసనగా,

DEMAND No. XIX - TECHNICAL EDUCATION - Rs. 70,41,06,000/-

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
గ్యాంట్లకొరకు అభ్యర్థన.

14 మార్చి, 1993.

181

To reduce the allotment of Rs.70,41,06,000/- for
Technical Education by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, వేరవాసరం పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ కరస్పాండెంట్స్ అవినీతి ఆరోపణలు రుజువయినప్పటికీ యంతవరకు చర్య తీసికొనండుకు నిరసనగా,

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.70,41,06,000/- for
Technical Education by Rs. 100/-

For failing to provide additional seats to students in
Chemical Engineering and Computer Engineering in the State of
Andhra Pradesh.

Sri G. Muddu Krishnama Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.70,41,06,000/- for
Technical Education by Rs. 100/-

In protest of demanding a no pregenancy certificate
irrespective of marital status as an precondition for admission
into the Government upgraded District Institute of Education
and Training in Srikakulam District.

Sri D. China Mallalah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.70,41,06,000/- for
Technical Education by Rs. 100/-

మాస్ట్రబాద్లో కాకతీయ యూనివర్సిటీ వైపున 2 డిగ్రీ సబ్జెక్టులు నడుపుతున్నారు.
మేగతా డిగ్రీ సబ్జెక్టులు కూడ నడిపి, పూర్తి డిగ్రీ కళాశాలగా రూపొందించబడనండుకు
నిరసనగా.

DEMAND No. III - ADMINISTRATION OF JUSTICE - Rs.49,40,54,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పాలకొల్లులో నజీకోర్టు ప్రారంభించుటకు యంతవరకు
మంజూరు చేయనండుకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నర్సాపురంలో అదనపు జిల్లా కోర్టు యంతవరకు
ప్రారంభించనండుకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for
Administration of Justify by Rs. 100/-

దీర్ఘకాలంగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తులు చేస్తున్నా. కృషిచేలా చలనపర్చితో మున్సిఫ్
మేజిస్ట్రేటు కోర్టును ఏర్పాటు చేయనడుకు నీరసనగా,

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

For failing to have an adequate number of Grade-I District
Judges in the State thus affecting the quality of Judicial
work.

Sri N. Yethiraja Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

For failing to initiate adequate Legal action against
the violators of the essential commodities act in Andhra
Pradesh.

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

For winding up the Justice K.B.N. Singh Commission of
enquiry which was to enquire into the in-famous Vijayaada
riots.

Sri P. Chalapathi Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

In protest of the failure of reducing the pendency of
cases both criminal and civil in various courts in the State
of Andhra Pradesh.

Smt. P. Aruna:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

For failing to provide adequate funds to strengthen the
districts consumer councils and thus depriving them of minimum
efficiency to serve the people of Andhra Pradesh better.

Sri V. Chander Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for
Administration of Justice by Rs. 100/-

In protest for failing to provide adequate facilities to
the courts in the state of Andhra Pradesh resulting in affec-
ting the working of our courts.

గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన:

Sri P. Narayana Swamy Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for Administration of Justice by Rs. 100/-

For reemploying in Government Service those who have been convicted by the Courts for corruption in the State of Andhra Pradesh.

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for Administration of Justice by Rs. 100/-

మొత్తం రాష్ట్రంలో జడ్జిలలో వెనుకబడిన కులాల మరియు గిరిజన కులాలకు సంబంధించిన జడ్జిల నియామకం చేయడనందుకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.49,40,54,000/- for Administration of Justice by Rs. 100/-

మాస్ట్రాబాద్ మున్సిఫ్ కోర్టు మంజూరి యివ్వగలమని గతంలో ఇరువురు న్యాయ శాఖామాత్యులు వాగ్దానం చేసియుండిరి. అనాటి నుండి నేటివరకు అట్టి వాగ్దానమును ప్రభుత్వము పూర్తి చేయనందుకు నిరసనగా,

DEMAND No. X - TREASURY, ACCOUNTS AND OTHER FISCAL SERVICES -
Rs. 46,34,08,000

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.46 34 08 000/ for Treasury Accounts and other Fiscal Services by Rs 100/-

రాష్ట్రంలో అన్ని వస్తువులపై పెంచిన ధరలను తగ్గించనందుకు నిరసనగా,

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.46,34 08,000/ for Treasury Accounts and other Fiscal Services by Rs 100/-

గ్రామీణ బ్యాంకులలో పేదవారికి రుణాలు సరిగా దొరుకుట లేనందుకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.46 34 08 000/ for Treasury Accounts and other Fiscal Services by Rs. 100/-

మాస్ట్రాబాద్ లోగల ఆప్రో బ్యాంకు ప్రభుత్వముద్వారా మంజూరైన డి.ఆర్. కే. ఐ.ఆర్.డి.పి. యస్.యఫ్.యఫ్. వగైరా దారిద్ర్య రేఖకు దిగువ

వారికివేసే స్కీములకు లోన్లు యివ్వలేనందున, వేదప్రజలు దీనావస్థలకు గురిఅగుచున్నందున, 2వ బ్యాంకు తెరవడమునకు అనుమతి యివ్వబడనందుకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.46,34,08,000/- for Treasury, Accounts and other Fiscal Services by Rs. 100/-

కమర్షియల్ ట్యాక్సెస్ తప్పిచుకొనుటకు జేరో మార్ట్ బిజినెస్ చలాయించుతున్న అనేక వేలమంది వ్యాపారుల వ్యవహారమును కంట్రోల్ చేయబడనందుకు నిరసనగా,

DEMAND No. XII - POLICE ADMINISTRATION - Rs.389,58,21,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

కృష్ణాజిల్లా మొవ్వ మండలంలోని కూచిపూడిలో గ్రామస్థులు పోలీస్ స్టేషన్ భవన నిర్మాణంకోసం రెండేళ్లకిండట స్థలం కంట్రీబ్యూట్ చేసినా ఇంతవరకు పోలీసు స్టేషన్ భవన నిర్మాణం చేయనందుకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

హైద్రాబాద్ సిటీపోలీస్ కమిషనర్ డిటెక్టివ్ డివిజన్ రిజిష్టరుచేసిన క్లౌనింగ్ నెం.68/92 లో అమ్యుతర్ని రెసిడెన్షియల్ కాంపెక్స్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్ సభ్యులకు సంబంధించిన కొన్ని భూమి రిజిస్ట్రేషన్ కాగితాలు చట్టవిరుద్ధంగా మోసంతో ఎవరి వద్ద ఉన్నవో తెలిసినా, అట్టి కాగితాలను స్వాధీనం చేసుకోవటానికి ఏమిచర్యలు తీసుకోనందులకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

5, 10 రూపాయలు చలాను కొరకు 50 రూపాయలు చెల్లించునట్లు ఆదేశాలిచ్చి విద్యార్థులను, ప్రజలను ఇబ్బంది పెడుతున్న దానికి నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

ఎర్రపాలెం మండలం తక్కువగా గ్రామంలోని మహిళలంతా సారా దుకాణాన్ని రానివ్వలేదు, 25వ తేదీన ఎర్రపాలెం సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ సారా కాంట్రాక్టర్ల జేబులో తన పోలీస్ సిబ్బందితోను, ఆ గ్రామం వెళ్లి మధ్యలో సారా దుకాణం పెట్టింది అమ్మకండా అడ్డం ఎవరైనా వస్తే కాలుస్తాను, బొక్కలో వేస్తానని బెదిరించి ముందుగా ఉచితంగా సారా ఫ్యాకెట్లను పంచారు. అతిగా త్రాగి జీ మైసయ్య మరణించాడు. ఇది చూచి భయమై పోలీసు సిబ్బంది పరారయ్యారు. 26వ తేదీ సా. 4 గంటలకు సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ గ్రామంలోకి వచ్చి శవపరీక్ష జరిపించకపోగా 27న అర్ధరాత్రి గ్రామంమీద పడి విచక్షణారహితంగా కొట్టి అరెస్టు చేశారు. బాధ్యతారహితంగా వ్యవహరించిన సబ్ ఇన్స్పెక్టరుపై చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా,

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For failing to prevent bank robberies in the State of
Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For failing to bring to book those responsible for the
large scale violence which was engineered in the State by
Cong. (I) goondas immediately after the unfortunate assis-
nation of Shri Rajiv Gandhi.

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For not initiating action as per the law of the land on
the offenders who resorted to large scale violence in the
aftermath of the unfortunate assasination of Shri Rajiv Gandhi

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

In protest of the ever increasing road accidents in the
State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

In protest of not being able to curtail and also elimi-
nate the increasing number of murders which are taking place
in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

In protest for failing to protest the Statue of the
father of the Nation 'Mahatma Gandhi' from damage at the
hands of miscreants in the Reinbazar area of our State's
Capital, Hyderabad.

Sri K.Subba Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For indiscriminately providing legal weapons to anti-
Social elements belonging or owing allegiance to the ruling
party thus vitiating the atmosphere of piece in the State of
Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For not setting up environment counts in the State of Andhra Pradesh to deal with all types of Populations and punish offenders.

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For using the Police force to hill farmers who were agitating the price-rise in fertiliser in Chilakaluripeta.

Sri K. Subbarayudu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For failing to prevent atrocities on the weaker sections in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For not being able to prevent and also eliminate the rampant growth of dacoities in the State of Andhra Pradesh.

Sri P.V. Krishna Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For failing to develop a meaningful relationship between the Police force and the people of the State in Andhra Pradesh

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For failing to provide a life with dignity to the tribals in remote forest areas in the State of Andhra Pradesh and also failing to take corrective steps which would wear them away from the influence of extremists.

Sri N. Chandrababu Naidu:- Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For failing to curtail the ever increasing atrocities of women in the State of Andhra Pradesh.

Sri P. Narayanaswamy Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For not arresting the abnormal increase in atrocities on women in the State in the form of dowry deaths and related crime.

Sri P. Chalapathi Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For not taking effective steps to eliminate dishonesty in public life in the State of Andhra Pradesh.

Sri M.V. Krishna Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For not even attempting to extend any form of succor to the unfortunate victims of communal violence in the State of Andhra Pradesh.

Sri G. Appala Suryanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

For not being able to properly put to use the Home Guard force in the State of Andhra Pradesh.

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

In protest of the frequent transfers of Police personal in the State of Andhra Pradesh resulting in the Collapse of efficient Police Administration.

Sri L.B. Dukku:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

In protest of the miserable failure of the State Government in even maintaining an semblance of law and order in Andhra Pradesh.

Sri K. Ramakanth:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

In protest for not attempting to arrest the rampant dishonesty which has crept into the Working of the I.T.D.A's in the State of Andhra Pradesh.

Sri P. Kanaka Sunder Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For failing to modernise the Police force in Andhra Pradesh.

Sri V. Chander Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

In protst of the large scale political interference in the day to day functioning of our Police Force making it totally in-effective at a time of crises in Andhra Pradesh.

Sri K. Bojji:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

ఖమ్మంజిల్లా, భద్రాచలం నీయోజకవర్గంలోని వరరామచంద్రపురం మండల పోలీస్ యూస్.ఐ. అక్కరాలు, అవినీతికి పాల్పడుచున్నందున, అధికారులకు ఫిర్యాదు చేసినప్పటికీ చర్య తీసికోనందుకు నిరసనగా,

Sri N. Raghuram:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For failing to put an end to the barbarious practise of lock up deaths in Andhra Pradesh.

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

మాస్కాబాద్లో పోలీసుస్టేషన్ నిర్మాణం క్వార్టర్స్ నిర్మాణం మంజూరు అయ్యి గత 5 సంవత్సరాలుగా పెండింగ్లో యుంటున్నందుకు ఏమాత్రం పట్టించుకోనందుకు ప్రభుత్వానికి నిరసనగా,

Sri A. Sudharshan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

In protest of becoming a willir spectator of the spread of communal violence in the State of Andhra Pradesh.

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

14 మార్చి, 1993.

169

To reduce the allotment of Rs.389,58,21,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల్ని కాపాడాల్సిన పోలీసు డిపార్టుమెంటు పోలీసు అధికారుల్ని
పోలీసుల్ని తగ్గించేయడానికి ఈ నిధులు ఏ మాత్రం సరిపోనందులకు నిరసనగా.

DEMAND No. XIII - JAILS ADMINISTRATION - Rs. 20,40,13,000/-

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.20,40,13,000/- for Jails
Administration by Rs. 100/-

కరీంనగర్ జిల్లాలో సబ్ జైలు నిర్మాణము చేయబడనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.20,40,13,000/- for Jails
Administration by Rs. 100/-

కరీంనగరం జైలులో నిందితులకు, శిక్షలనుభవించుచున్న వారి మనస్తాపాలు
మార్చుటలో వృత్తినిద్యలు నేర్పడంలో నేర్పిన విద్యలలో ఆదాయం సమకూర్చి తమ భార్య
బిడ్డలకు-ఆర్థిక తోడ్పాటు కల్పించుటలో వైఫల్యము చెందినందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XIV - STATINERY AND PRINTING DEPARTMENT -
Rs. 28,31,75,000/-.

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.28,31,75,000/- for Station-
ery and Printing Department by Rs. 100/-

ప్రభుత్వ ప్రింటింగ్ ప్రెస్ లలో విద్యార్థుల టిక్ట్లు బుక్కులు కాఫీలు ప్రింటింగ్ చేయ
బడుట విద్యార్థులకు సమయములో అందించుటలో అనేక జాప్యము జరుగుచున్నందులకు
నిరసనగా.

DEMAND No. XVI - FIRE SERVICES - Rs.14,88,79,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.14,88,79,000/- for Fire
Services by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా చంటిలో ఫైర్ స్టేషన్ నిర్మించమని అనేకసార్లు కోరినను
యింతవరకు ఫైర్ స్టేషన్ నిర్మించుటకు ఎటువంటి చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Kala Venkata Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.14,88,79,000/- for Fire Services by Rs. 100/-

For failing to provide proper facilities at all fire stations in the State of Andhra Pradesh.

Sri K. Appala Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.14,88,79,000/- for Fire Services by Rs. 100/-

In protest for allowing the Vijayanagaram District to be one of the highest fire accident-prone Districts in the State of Andhra Pradesh.

Sri N. Anjaneyulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.14,88,79,000/- for Fire Services by Rs. 100/-

For failing to prevent the unusally high number of fire accidents which occur frequently in the State of Andhra Pradesh.

Sri D. China Mallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.14,88,79,000/- for Fire Services by Rs. 100/-

మాస్సాబాద్ లో కరీంనగర్ జిల్లాలో ఫైర్ సర్వీస్ సెంటర్ నిర్మించలేనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XVII - PENSIONS - Rs. 486,07,71,000/-

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.486,07,71,000/- for Pensions by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పోలూరు మండలము పండితనీలూరు గ్రామము పెద్ద హరిజనవేది నాగిపర్తి గన్సికమ్మ సామ్యులు వ్యవసాయ కూలి పెన్షన్ యింతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.486,07,71,000/- for Pensions by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో వృద్ధాప్య విడో, వ్యవసాయ కూలి పెన్షన్లు సక్రమముగా ఎక్కువ మొతాదులో అర్హులైన వారందరికీ మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.486,07,71,000/- for Pensions by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లాలో గత మూడు సంవత్సరముల బకాయి వృద్ధాప్య, విధవరాండ్ర, వ్యవసాయ కార్మికుల ఫించనుస్థలాల చెల్లించనందుకు నిరసనగా,

Sri D. Sivarama Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.486,07,71,000/- for Pensions
by Rs. 100/-

In protest for not paying periodically destitute pensions which are sanctioned in Andhra Pradesh.

Sri D. China Malliah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.486,07,71,000/- for Pensions
by Rs. 100/-

వయస్సు మేరిన ఉద్యోగులకు టైర్ దాటగానే ప్రతి నెల పెన్షన్ యివ్వటములో విఫలత చెంది సంవత్సరముల తరబడి పెన్షన్ మంజూరీ కాకుండా జాప్యం జరుగుతున్న విధానాన్ని రద్దుపరచి త్వరగా యిచ్చే ఏర్పాటు చేయబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.486,07,71,000/- for Pensions
by Rs. 100/-

గ్రామాలలో వ్యవసాయ కార్మికుల మరియు విధవరాండ్ర, వృద్ధాప్య పెన్షన్లను నెలకు 30 రూపాయలనుండి కనీసం 100 రూపాయలకైనా పెంచబడనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. L - LOANS TO GOVERNMENT SERVANTS AND OTHER
MISCELLANEOUS LOANS - Rs.62,59,25,000/-

Sri G. Appala Suryanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.62,59,25,000/- for Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans by Rs. 100/-

For failing to evolve a system in the extending of loans to Government Servants resulting in heartburn and rampant nepotism in the State of Andhra Pradesh.

Sri A. Sudershan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.62,59,25,000/- for Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans by Rs. 100/-

In protest of not being able to provide the farming community with loans in time to conduct their agriculture activity.

DEMAND No. I - STATE LEGISLATURE - Rs.8,53,50,000/-

Sri D. China Malliah:- Sir, I beg to move:

14 మార్చి, 1993. ముఖ్యమంత్రి తరఫున ఆర్థికశాఖామంత్రి ప్రకటన:
గాస్ట్రో ఎంటరైటిస్ కేసుల గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 8,53,50,000/- for State Legislature
by Rs. 100/-

నియోజకవర్గాల అభివృద్ధికి కేటాయించిన 50 లక్షల రూపాయల నిధుల ఖర్చు
వేయడములో వేయబడే కమిటీల ప్రతిపాదనలు శాసనసభ్యులకు అవకాశం కల్పించబడ
నందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut motions moved.

ముఖ్యమంత్రి తరఫున ఆర్థికశాఖామంత్రి ప్రకటన -
గాస్ట్రో - ఎంటరైటిస్ కేసుల గురించి.

Sri K. Rosaiah:- Sir, with your permission on behalf of the Chief Minister, I would like to make a statement on the incidence of Gastro-enteritis in the State during 1993.

Andhra Pradesh State is known for endemicity to Gastro-Enteritis with an average of 20,000 cases occurring every year. There is a seasonal variation of Gastro-Enteritis cases especially in the periods of acute water scarcity (height of summer) and early monsoon leading to pollution of drinking water sources due to flooding, slugging of garbage excrete.

2. The Gastro-Enteritis position in the State for the last 3 years is, as indicated below:

1990		1991		1992	
Cases	Deaths	Cases	Deaths	Cases	Deaths
13375	444	28244	1129	28544	739

During the calender year in 1993, the total number of Gastro-Enteritis cases and deaths are as follows:

	Cases	Deaths
January 1993	3742	137
February 1993	3523	99

The following are the contributing factors for occurrence of Gastro-Enteritis:

- (1) More number of cases found in villages by the side of canals and rivers.
- (2) Failure to supply wholly protected water in certain villages:
- (3) Scarcity of Drinking water and consequent use of un-wholesome water.

The percentage of occurrence of the case in the rural and Urban areas of the State as indicated below:

(a) Urban cases	: 56.6% during 1992-93
(b) Rural cases	: 43.42% during 1992-93

To combat the problem 9 Technical Committees under the Chairmanship of the Regional Director of Health have been constituted. Emergency squadres at the District and P.H.C. level have also been formed. Innoculation of persons is being organisation on a big scale. The number of persons innoculated in

1991	- 11,50,000
1992	- 12,50,000
1993	- 2,50,000

Health Education measures are being undertaken through T.V., A.I.R, Distribution of pamphlets and announcement in Public places. The need for ensuring supply of safe drinking water has been impressed on the Municipalities.

Adequate quantities of drugs disinfectants and salines have been supplied.

The District Medical and Health Officers have been instructed to take all preventive and control measures against Gastro-Entertis incidence in the State. Drugs and Disinfec-tants worth of Rs.60.00 lakhs have been supplied to all District Medical and Health Officers in the State by the Directorate during 1992-93. Further purchase of drugs and disinfectants for prevention and control of Gastro Enteritis will also be made.

The Commissioner and Director of Municipal Administration Andhra Pradesh, Hyderabad and the Commissioner, Panchayat Raj have been requested to issue necessary instructions to all Municipal Commissioners in the State and Executive Officers of Major Gram Panchayats on the need to take appropriate measures, initiating action well in advance during 1993.

The Government have also issued instructions earlier to the District Collectors, Dist. Medical and Health Officers including other concerned also for taking preventive measures to contain the Gastro-Enteritis in the State.

Members of the Legislative Assembly have been addressed in June, 1992 for extending cooperation in containment of Gastro-Enteritis and in creating awareness among people of their respective constituencies especially people living in remote/tribal areas in respect of drinking of protected water and administering of O.R.S. to G.E. patients.

Immediately after notice, the occurrence of G.E. cases in the month of January, efforts to step-up containment measures were made by:

- (1) Mobilizing the District & P.H.C. level to prevent deaths to take effective measures.

- (2) D.M. & H.Os were addressed to procure Drugs and Disinfectants at the local level in the circumstances.
- (3) The District Collectors and Municipalities were addressed to take all possible steps to improve the water supply.
- (4) Regional level technical committees were sent to places wherever needed.

In addition, the Director of Health has also issued detailed instructions on 11.2.1993 to all the District Medical and Health Officers inviting their attention on the outbreak of Gastro-Enteritis and the steps to be taken by them in averting the spread of Gastro-Enteritis. A meeting was held in the Chambers of the Chief Minister in the premises of the Assembly on 13.3.1993 and reviewed the incidence of Gastro-Enteritis cases and immediate measures to be taken by the Administration. The Director of Health also visited some places recently. A plan of action is being evolved both for short and long term measures to contain the incidence of Gastro-Enteritis in the State.

The situation is being watched and appropriate corrective action being taken.

Chairman:- The House is adjourned for tea break.

(The House then adjourned at 11.10 A.M.)

సభ తిరిగి ఉదయం 11.30 గంటలకు సమావేశమైనది.

(శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు.)

1993-1994 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన.

- (1) అభ్యర్థన నెం. XXXIII మత్స్యగారములు
- (2) అభ్యర్థన నెం. XXXI వ్యవసాయం
- (3) అభ్యర్థన నెం. XLVIII పౌరసరఫరాల నిర్వహణ
- (4) అభ్యర్థన నెం. XXXII పశుసంవర్ధన పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి
- (5) అభ్యర్థన నెం. XXXV సహకారం
- (6) అభ్యర్థన నెం. XXXIV అడవులు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటేశ్వరరావు(ఎల్లవరం):- అద్యక్షా, ఈ రోజున వ్యవసాయ, పశు సంవర్ధక, మత్స్యశాఖ పద్మలపై మాట్లాడడానికి అవకాశం యిచ్చిన చైర్మనుగారికి ముందుగా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. మనరాష్ట్రము భారతదేశములో అన్ని రాష్ట్రాలకంటే అధికంగా వరిధాన్యాలు ఉత్పత్తిచేయడంలో అగ్రగామిగా ఉండడమే గాకుండా అన్నపూర్ణ అని పేరుగాంచిన దక్షిణ రాష్ట్రాలన్నింటిలో ధాన్యగారముగా పేరొందిన మన రాష్ట్రము గురించి కొన్ని వివరాలు మాత్రమే చెబుతాను. ఎందువలన అంటే మన రాష్ట్ర బడ్జెట్ కేటాయింపులు చూస్తూ ఉంటే వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించిన కేటాయింపులు చూస్తూ ఉంటే తగ్గిపోవడం చూస్తూ ఉంటే, వంట విస్తీర్ణము పృథి సంవత్సరము రాసు

గాగ్గంట్లకొరకు అభ్యర్థన.

రాను తగ్గిపోవడం చూస్తూ ఉంటే మనరాష్ట్రములో రాబోయే సంవత్సరాలలో అకలి చావులు వచ్చే విధంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్రములో ఆహార పంటల కీళ్లనష్టము చూసినట్లుంటే 1970-71 సంవత్సరములో 94.90 లక్షల హెక్టార్ల భూమిలో ఆహార ధాన్యాలు పండిస్తే ఈనాడు 74.444 లక్షల ఎకరాలలో ఆహార ధాన్యాలు పండించుతున్నారు. ఆ విధముగా 20 లక్షల ఎకరాల వ్యవసాయ పంట భూమి తగ్గిపోయింది. గత మూడు సంవత్సరాలు పోల్చి చూస్తే 1989-90 సంవత్సరములో 80.47 లక్షల హెక్టార్లలో 127.71 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తి, 1990-91 సంవత్సరంలో 77.62 లక్షల హెక్టార్లలో 123.30 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తి, 1991-92 సంవత్సరంలో 74.44 లక్షల హెక్టార్లలో 119.75 లక్షల టన్నుల, ఉత్పత్తి జరిగింది. మూడు సంవత్సరాలు పోల్చి చూస్తే - మూడు లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తి ప్రతి సంవత్సరము తగ్గుతూ వచ్చింది. అనే విషయాన్ని దీని వలన - మనం గుర్తించాలి. అటువంటి ఉత్పత్తి తగ్గుతూ వస్తున్న వ్యవసాయ రంగానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు చూసినప్పుడు ఆ కేటాయింపులు తగ్గుతూ వస్తున్నవి. 1992-93 సంవత్సరానికి వ్యవసాయ రంగానికి 181 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించితే, 1993-94 సంవత్సరంలో 164.6 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. ఆ విధముగా కేటాయింపులు తగ్గిపోవడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో జొన్నలు 1988-89 సంవత్సరంలో 42.18 లక్షల టన్నులు ఉంటే 1992-93 సంవత్సరానికి 39.21 లక్షల టన్నులకు తగ్గింది. బీయ్యము 106.20 లక్షల టన్నుల నుండి 94.65 లక్షల టన్నులకు తగ్గిపోయింది. రాష్ట్రములో వ్యవసాయ రంగాన్ని శుభివృద్ధి చేసేందుకు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? 2000 సంవత్సరము నాటికి ఆకలి బాధతో అన్నమో రావచంద్రా అని అడుక్కు తినే పరిస్థితులు తీసుకునే వచ్చే విధంగా ఈ కేటాయింపులు ఉన్నవి. ఈ వ్యవసాయ రంగానికి రాష్ట్రప్రభుత్వము ప్రాధాన్యత యివ్వ వలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని నేను ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. కేంద్రం లోనూ, రాష్ట్రంలోనూ కాంగ్రెసు పార్టీ ప్రభుత్వము ఉంది. పెండింగు ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్సు తెచ్చుకుని వాటిని పూర్తి చేసుకుని వాటిని ఉపయోగించుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. మాజీ ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ వోలవరం ప్రాజెక్టుకు శంఖస్థాపన చేసి 15 సంవత్సరాలు కావస్తున్నప్పటికీ ఆ ప్రాజెక్టు ప్రారంభోత్సవానికి నోచుకోని పరిస్థితిలో ఉంది. ఇప్పుడయినా కళ్లు తెరచి, ఆలోచన చేసి, పెండింగు ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్స్ తీసుకుని వచ్చి, వ్యవసాయ రంగానికి మంచిగా తోడ్పడాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఎరువుల ధరలు పెరిగాయి, రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర లేదు. సబ్సిడీ ప్రకటించలేదు. ప్రకృతి వైఫల్యాలు జరిగినా సబ్సిడీ ప్రకటించలేదు. వెంటనే సబ్సిడీ ప్రకటించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. 75 శాతం వ్యవసాయదారులున్నారు. 60 సంవత్సరాలు దాటిన వ్యవసాయదారులకు పెన్షన్ సౌకర్యాలు రూ. 100 ల నుండి రూ. 150 లు వేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. సన్నకారు రైతులకు 2 1/2 ఎకరాలు, చిన్నకారు రైతులకు 5 1/2 ఎకరాలు అని నారమ్స్ పెట్టడం జరిగింది. కానీ పెరుగుతున్న అవసరాలదృష్ట్యా, సన్నకారు రైతులకు 5 ఎకరాలు, చిన్నకారు రైతులకు 10 ఎకరాలుగా మార్చవలెనని మనవిచేస్తున్నాను.

మన రాష్ట్రములో అడవి ప్రాంతము ఎక్కువగా ఉంది. అడవి అనేది రిజర్వుడు ఫారెస్టుగా, రక్షిత ఫారెస్టు ప్రాంతంగాను, అనీరిజర్వుడు ఫారెస్టుగాను వున్నాయి.

ఇందులో కొందరు అడవి దొంగలు అక్కమంగా అడవి కర్రను దొంగ రవాణా చేస్తున్న ఉదంతాలు ఉన్నాయి. ఈ మధ్యన నా నియోజకవర్గంలో జరిగిన ఒక సంఘటన గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాను. నా దురదృష్టము అనుకుంటాను. అందుకు వ్యాతపూర్వకంగా నాకు సమాధానము వచ్చింది. నెం. 7770 ఎల్.పి.క్యూ.లో వేగిన ధరలు 58-130 అలాగే మావిడి రు. 1,358 వుంది. పౌణిక్కెడ్ ఫారెస్టులో కలప నరికినట్లుగా ప్రభుత్వము వారే చారి లెక్కల్లో చెప్పారు. ఇది ఎవరో చేసింది కాదు. మారెడిపల్లిలో ఒక ఎక్స్ మిన్త్రీ వరుణులు తమ పట్టా భూమిలో పర్మిట్ పెట్టుకొని, ప్రక్కనున్న అడవినుండి కర్రనరుకుతూ వుంటే దాని విలువ సుమారుగా 6.50 లక్షలుంటుంది. అలకాగిలో అక్కడ కలప నరికితే అక్కడ బిన్ను ఉద్యోగస్తులైన వార్డన్లు వాపర్స్ను సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. ఇన్ని లక్షల కుంభకోణము అడవి దొంగలు కాన్. రేంజర్స్ వలన కాని జరిగితే, ఇంతవరకు చర్యలు తీసుకోలేదు. ఆ విధంగా వేసిన రేంజర్స్ స్టాఫ్ రేంజర్గా నియమించడం జరిగింది. ఆ రోజు నేను అడిగినప్పుడు స్పెషల్ స్టాఫ్డిని, స్పెషల్ ఆఫీసరును నియమించడం జరుగుతుందని అన్నారు. ఈ ఆన్సులో. కానీ ఈ మధ్య వారు అదే ప్రాంతములో ఒక మెన్ కోసము దరఖాస్తు చేస్తే, ఆ మెన్లో వుండే బింబరును 620 లావు కర్రలను నరికి నట్లు మా దృష్టికి వచ్చింది. ఈస్ట్ గోదావరి ఏజెన్సీ ప్రాంతములో పాపికోండ, భీమవరం, మల్లిపాల అడవులలో కర్ర నరుకుతున్నారు. పర్యావరణ పరిరక్షణ, పరిరక్షణ అని చెబుతూనే ప్రభుత్వము లక్షల విలువగల కర్రను వాల ఇవ్వము వచ్చినట్లు నరుకుతూ పోతూ వుంటే, వారిపైన చివ్విధమైన చర్యలు లేవు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు.

ఈ అడవి ప్రాంతములో బాక్సైట్ అనబడే ఖనిజముంది. దాన్ని మరొక పేరుతో అక్కమంగా రవాణా చేస్తున్నారు. కొన్ని పర్మిట్స్ తీసుకొని వచ్చి, దాన్ని ప్రభుత్వము పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. అడవి దొంగలను పట్టుకొనడానికి 100 స్ట్రోర్ మేటర్లకు ఒక వార్డు, ఒక వాచర్ను పెట్టారు. అడవులలో అనేక రహదారు లున్నాయి అనేక విధాలుగా దొంగతనాలు చేయడానికి అవకాశముంది. అట్లాంటప్పుడు ఈ సీబ్బిండిని ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. లాంగ్ రేంజి డివిజన్లో అనేక ఓస్తులు ఖాళీలుగా ఉన్నాయని మంత్రివరుణులు వారినీ అనంతపురం జిల్లాకో, మరొక చోటికో మళ్లిస్తామని చెప్పారు. అంతదూరం పంపే అవసరం లేదు. అక్కడే వాళ్లను సర్దుబాటు చేసి, అడవులను రక్షించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. గౌరవనీయ మంత్రివరుణులు రేంజర్ అధికారులకు గెజిటెడ్ సెట్టిస్ కల్పిస్తామని అన్నట్లు పేపర్లో ప్రకటనలు చేశారు తప్ప ఈ శాసనసభ సమావేశములోనే ఒక బిల్లును కూడా తీసుకొని రావడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నట్లు తెలిసింది. వాళ్లకు గెజిటెడ్ హోదా కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

వాళ్లు అడవులలో తీరుగుతూ వుంటారు కనుక వారికి ఆయుధాలు సరఫరా చేస్తామని మంత్రివరుణులు బయట ప్రకటనలు చేశారు. ప్రభుత్వ పరంగా ఈ సభలో మంత్రివరుణులు తెలియజేయడం లేదు. ఎందుకో కారణం తెలియదు. మంత్రివరుణులు లేరు. అయినా ఫరవాలేదు వాణిజ్యశాఖ మంత్రిగారు నోట్ చేసుకొంటున్నారు. సంతోషం.

పోలీసు డిపార్టుమెంటును, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటును కొన్ని విషయాలలో నేరుగా చూస్తున్నారు. అడవులను ఫారెస్టు అధికారులు రక్షిస్తున్నారు. పోలీసులూ లా ఆండ్ అర్డరును మెయింటెయిన్ చేస్తున్నారు. అయితే వారి కీలకతల విషయంలో చాలా వ్యత్యాసాలున్నాయి. దాన్ని సవరించవలసిన అవసరముంది. ఏజెన్సీలో అసైనికరులకు ఫారెస్టుంది. పొబ్బె కెండ్ ఫారెస్టుంది. అక్కడ డి ఫారం పట్టాలు ఇచ్చి అక్కడ అక్కడ కలప నరికి తీసుకొనిపోవడం, అక్కడున్న విలువైన ఖనిజ సంపదను దోచుకొని చోచడానికి అనుమతికోసం ప్యూమ్ము చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు సుమారుగా 5-10 అప్లికేషన్స్ మెన్సింగ్ డిపార్టుమెంటులో అడవి ప్రాంతములో పెండింగులో ఉన్నాయి. బాటన్సిటిని పూర్తిగా పరిశీలన చేయవలసిన అవసరముంది. ఆ ప్రాంతములో మెన్సింగ్ లీగ్ పర్ కిలోమీటర్ పాయింట్ కూడా ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది ఇటువంటివి అన్నీ పరిశీలన చేయవలసిన అవసరముంది.

నిత్యావసర వస్తువుల విషయంలో ఈ ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత, దొంగ కార్డులు వున్నాయని చెప్పి, ఆ కార్డులను రద్దుచేశారు. కానీ ఈ రోజు వరకు టిగిటి 3 1/2 సంవత్సరాల పాలన కాలములో ఒక కొత్తకార్డు కూడా కుటుంబానికి ఇవ్వలేదు. అయినా సరే, ఎన్క్యూమరేషన్ చేసిన రికార్డులు ఎం.ఆర్.ఓ. దగ్గరున్నాయి. కొత్త కార్డులను ఇవ్వడానికి అదేశాలను జారీ చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేస్తున్నాను. 1983లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము వచ్చినప్పుడు 6 వేల ఆదాయాన్ని పరిమితిగా పెట్టడం జరిగింది. అది ఆ రోజున్న కీలకము, ఆదాయంను బట్టి నిర్ణయించడం జరిగింది. కీలాలు పెరిగిన దృష్ట్యా దాన్ని 9 వేలకు పెంచవలసిన అవసరముంది.

గిరిజన సహకార సంస్థలున్నాయి, పాడెరు, పితపత్నిలో కిరోసిన్ బంకులను తమ బ్యాంకి కార్యాలయంలో పెట్టుకున్నారు. కానీ ఇతర జిల్లాల్లో మాత్రం ప్రతిని ప్యూమ్ము డేలర్లకు ఇవ్వడం జరిగింది. అట్లా కాకుండా, కార్పొరేషన్ సంస్థలోనే కిరోసిన్ బంకులను ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుసుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. రత్నబోస్:- అధికారి, ఈ రోజు అనేక డిమాండ్లుమీద సభ్యులను తమ అభిప్రాయాలను తెలుపవలసిందని కోరుతూ తమరు నాకే అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

ప్రభుత్వ మిచ్చిన డిమాండ్లను పూర్తిగా ఆమోదించి, ముఖ్యంగా ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. మనరాష్ట్రములో 75 శాతం వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిన వారున్నారు. వ్యవసాయానికి సంబంధించిన, అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు, కోఆపరేషన్ కాన్ మార్కెటింగ్ కాన్ ఫారెస్టు కాన్ ఇవన్నీకూడా వ్యవసాయానికి వ్యయమయితే పెరిగిపోయింది. ప్రభుత్వము నుండి వచ్చే సహాయం తగ్గిపోయింది. అందువల్ల రైతులు వ్యవసాయం పట్ల పూర్తిగా విరక్తి చెందారు. దానికి ప్రభుత్వపరంగా కావలసిన సహాయం

రైతుకు అందడం లేదు. పృథుత్వ సహకారము రైతుకు అందవలెనని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా ఒక అగ్రికల్చర్ డిమాన్స్ట్రేటర్ మా ఏరియాలో కె.సి.పి. ప్లాంట్ వుయ్యారుతో షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఉంది. ఆ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ క్రింద వున్న అంబ్ ఆ ఫ్యాక్టరీకి సప్లయి చేసి రైతులకు సంబంధించి 300 ఎకరాలకు ఒక షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఇచ్చి, అందుకు ఫేలు ఆఫీసరును ఇస్తారు. ఈ 300 ఎకరాలలో ఏ ప్రాంతములో చెరకు తక్కువ వుంది. ఎక్కడ ఎక్కువ ఉంది. తెగులు ఎక్కడ సోకింది, నేరు అందుతున్నదా లేదా ఎరువులు ఎప్పుడు వేయాలి. ఎక్కడ వేయాలి ఇవన్నీ కూడా ఈ ఫేలు ఆఫీసరు రైతులకు కావలసిన సలహాలను ఇస్తూ వుంటాడు. పృథుత్వపరంగా ఇక్కడ కె.సి.పి.లో 300 ఎకరాలకు ఒక వేలు ఆఫీసరుంటాడు. అయితే మనకు 30వేల ఎకరాలకు కూడా ఒక ఫేలు ఆఫీసరు లేదు. ఇది దురదృష్టకరమైన విషయం. ముఖ్యంగా అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటును, గతములో ఏర్పాటు చేసిన మండల్ వ్యవస్థకు మండలాధికారులుగా అందరి అధికారులను నియమించక పోవడంవల్ల, మండలాధీనర్థను ఇంచార్జిగా వేయకపోవడం వల్ల, అగ్రికల్చర్ డిపార్టు మెంటు ఈ రకంగా ఉపయోగపడకుండా పోతున్నది. సిబ్బంది కొరత వుంది. ఇప్పటికైనా, రైతులకు ఎప్పుడూ సహాయపడే ఈ అగ్రికల్చర్ డిమాన్స్ట్రేటర్స్ సంఖ్యను పెంచవలెనని

11-20 పృథుత్వానికి వీన్సుడించుకొంటున్నాను. ఈ డిమాన్స్ట్రేటర్స్ను ఎక్కువగా వేయండి

- 6. రైతులకు ఎక్కువగా సహాయపడడానికి, మా ప్రాంతములో, రోసెర్పి సెంటర్స్ కావాలి. రైతులకు కావలసినది, ఏ ప్రాంతములో, ఏ నేలలో ఏ గింజలు వేస్తే ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది అనేది కావాలి. అటువంటి సాయిల్ టెస్టింగ్ కు రోసెర్పి సెంటర్స్ కావాలి. అవి ఎక్కువగా రైతులకు అందుబాటులో ఉండాలి. ప్రతి సంవత్సరం ప్రతి ప్రాంతానికి ఈ రోసెర్పి అధికారులు వెళ్లి అక్కడ భూసారపరీక్షలు చేసి రైతులకు ఎక్కువగా సహాయం చేసి భూసార పరీక్షలలో తెలిసిన దాని ప్రకారం ఏ పంట వేస్తే ఎక్కువ, అధికంగా ఆదాయం వస్తుంది అనేది చెప్పే రైతులు వేసుకొనే అవకాశం ఉంది. ఉదాహరణకు మేకు చెవుతున్నాను. ఒక టన్ను చెరకుకు ఇచ్చే రేటుకన్నా ఒక టన్ను వంటి చెరకుకు ఇచ్చే రేటు ఎక్కువ. మేరు గమనించండి. రైతు ఒక ఎకరం నేలలో 100 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి కంచెతుమ్మ విత్తనాలు తీసుకుపోయి ఒకసారి దున్ని చల్లితే సుమారు 18 నెలల తరువాత దాదాపు 60 టన్నుల ఫైర్వుడ్ వస్తుంది. ఆ రైతుకు ఏ పెట్టుబడి అవసరం లేదు, ఈతిబాధలు లేవు, అతివృష్టి, అనావృష్టి బాధ లేదు. ఇదే రైతు ఆ ప్రక్కన ఒక ఎకరములో చెరకు నాటు వేస్తే సుమారు రు. 9 వేలు, రు. 10 వేలు ఖర్చు అవుతుంది. దీనిలో ఈతిబాధలు వున్నాయి. అతివృష్టి, అనావృష్టి బాధలు ఉన్నాయి. తెగులు వస్తే తట్టుకోవాలి. ఇవన్నీ చేసినా కాని సక్రమంగా ఫ్యాక్టరీ వారు రేటు ఇవ్వాలి. ఇంత చేసినా వారు ఇచ్చేది ఒక టన్ను చెరకుకు రు. 400 మాత్రమే. ఇంతా చేసి రైతు ఎంతో కష్టపడి ఎండకు ఎండి, వానకు తడిసి పండిస్తే అతనికి వచ్చేది టన్ను చెరకుకు రు. 400 మాత్రమే. ఈ వ్యత్యాసానికి, ఒక ఎకరములో టన్ను చెరకుకు రు. 400 చొప్పున ఒక ఎకరానికి అతనికి వచ్చే దిగుబడి 25 నుంచి 30 టన్నులు. 30 టన్నులకు అతనికి వచ్చేది సుమారుగా రు. 12 వేలు. అంటే కేవలం అతనికి వచ్చేది రు. 2 వేలు. అంటే కౌలుకి కూడా సరిపోవడం లేదు. ఈ వ్యత్యాసాన్ని గమనించండి. చెరకు ద్వారా మన పృథుత్వానికి చాలా రకాలుగా ఆదాయం వస్తుంది. ఒక టన్ను చెరకు ఆడిస్తే వచ్చేది ఒక టన్ను పంచదార. దానిమీద వచ్చే ప్రొడక్టులు తీసుకొండి. ఈ డైవోడక్టు మొలాసిస్ కాని, చెరకు విప్పికాని ఏదీ వేస్తే

పోవడానికి వీలులేదు. అన్నీ కూడా మనం ఉపయోగించుకుంటున్నాము. మొలసెస్ ద్వారా గాని, వెరీ రకంగా వచ్చే బైప్రోడక్టుల మీద అన్నిటి మీద ఒక రకంగా చెప్పాలంటే ప్రభుత్వాలే బ్రతుకుతున్నాయి. ఏదో రకంగా, మరి చెరకుకు చాలా తక్కువ రేటు ఇస్తున్నాము. కనీసం టన్నుకు రు. 800 ఇవ్వాలి. అలా ఇచ్చిన నాడు ఇటు ప్రభుత్వానికి, అటు అధికారులకు ఎవరికీ నష్టం ఉండదు. రైతు ఎంతో సంతోషంగా ఎక్కువ ఎకరాలలో చెరకు పండించే ప్రయత్నం చేస్తాడు. అదేవిధంగా మిగతా పంటలకు కూడ గిట్టుబాటు ధర రావాలి. మరి పేడే ఉంది. గత 20 సంవత్సరాల నుంచి తక్కువ ధర రైతుకు వస్తోంది. గిట్టుబాటు ధర లేదు. ధాన్యం మీద వచ్చే బైప్రోడక్టుల తీసుకోండి. ఊక కానీ, నూక కానీ, తవుడు కానీ, బిట్టు కానీ, వాటికి అన్నిటికీ కూడా రేటు ఉంది. అయితే బస్తా ధాన్యం అమ్మితే వచ్చే ధరకు బస్తా బియ్యం ధరకు వ్యత్యాసం ఎందుకు, ఆలోచించండి. ఇవన్నీ కూడా మధ్య దళాలే లాభం చేసుకుంటున్నారు. కానీ రైతుకు మాత్రం సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశం వారికి లేదు. అయితే ప్రభుత్వం - అధికారులను ముఖ్యంగా నేను దృష్టిలో పెట్టుకొని- మరి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు నిర్ణయించవచ్చు ఈ రేట్ ఫిక్షెషన్ అనేది. వారికి కూడా మన ప్రభుత్వం నుంచి ఒక రివజుజెంట్ షన్ తీసుకొని ఖచ్చితముగా గిట్టుబాటు ధర ఉండాలి. ఒక బస్తా ధాన్యానికి ధర ఎంతయితేఉందో, ఒక బస్తా బియ్యానికి అంతే ఉండాలి అనే రకంగా చేస్తే బాగుంటుందని వెప్పి మనవివేస్తున్నాను. నేను కోరుతున్నాను. అగ్రికల్చరల్ ఆఫీసర్స్ చాలా తక్కువగా ఉన్నారు. డిమాన్ స్ట్రోబర్, ఒక అబెండర్, ఒక అసిస్టెంట్ ఉంటే వారయితే మొత్తం మండలం సర్వేయాలి అంటారు. వారి స్టాఫ్ పెంచాలి. పెంచి రైతులకు కావలసిన ప్లా ఈర్టింగ్ వెర్నెటీస్ డ్రాప్స్ కానీ అదే విధంగా రోసెర్స్ సెంటర్స్ రైతులకు ఉపయోగపడాలి. దీనితోపాటుగా - రైతు ఈవేళ కేవలం టీ.వోలో చూసి రేడియోలో విసి, పత్రికలద్వారా తెలుసుకొని ఈ ప్లా ఈర్టింగ్ వెర్నెటీస్ సాగు చేస్తే సరయిన అవగాహన లేక అతను చాలా తీవ్రంగా నష్టపోవలసి వస్తోంది. చివరికి వీరక్తి కూడా చెందుతున్నాడు. చివరకు ఇలా వీరక్తి చెందడంవల్ల వ్యవసాయం అంటేనే విసుగుపట్టి మానివేసే స్టేజీ వచ్చిందని నేను అనుకుంటున్నాను. నేను ముందే మనవివేశాను. నూటికి 75 మంది ఈ రాష్ట్రములో వ్యవసాయం మీదే ఆధారపడుతున్నారు. ఈ రైతులు వీరక్తి చెంది ఒక సంవత్సరం పండించకపోతే, వారిలో కనుక యూనిటీ వచ్చినట్లయితే, ఐక్యత పుట్టి తాము కూడా స్ట్రయిక్ చేయాలి అనుకున్నప్పుడు ఈ ప్రభుత్వాలు ఏమవుతాయి, దీగి వస్తుందా, ప్రజలందరూ ఏమౌతారని ఒకసారి ఆలోచించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఆ పరిస్థితి రాకుండానే ఉద్యోగస్థులందరు, ప్రభుత్వం గుర్తించి కొంచెము ఎక్కువ మందిని వేసి రైతులకు ఉపయోగపడాలి. వారికి కావలసిన విత్తనాలు, ఫెర్టిలైజర్స్, మెన్యూర్స్, వేటిలోకల్, తేకుండా సకాలములో రైతులకు అంద చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తరువాత కోపరేటివ్ డిపార్ట్మెంటు ఉంది. ఈ కోపరేటివ్ డిపార్ట్మెంట్లో రైతుకు ఎంతో సన్నిహిత సంబంధము ఉంది. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే సహకార వ్యవసాయ పరపతి సంఘం ఉంది. ఈ కోపరేటివ్ డిపార్ట్మెంట్ గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఆపరేషన్ కానీ కోపరేషన్ మాత్రం ఉండడం లేదు. ఎందుకు చెబుతున్నాను అంటే గతములో వ్యవసాయ పరపతి సంఘాలు, అదే విధంగా అగ్రికల్చరల్ మార్కెటింగ్ కమిటీలు రకరకాలుగా ఉండేవి. ఇవన్నీ సింగిల్ విండో ద్వారా రావడం వల్ల ఈ ఉద్యోగస్థులలో విపరీతమైన లంచగొండితనం పెరిగిపోయింది. మీరు చూడండి. ఇదివరకు ఈ

వ్యవసాయ సహకార పరపతి సంఘాలు అంటే స్థానికంగా ఉన్న పెద్దలు అతని క్రింద ఉన్న పెయిడ్ సెక్యూరిటీ, వీరే లోనింగ్ ఎమౌంట్ రైతులకు ఇచ్చేవారు. ఈవేళ సింగిల్ విండో వల్ల లోన్ అప్లికేషన్ పెట్టుకోవాలంటే మరి జిల్లా అధికారి పర్మిషన్ కావాలి. అదేవిధంగా లోనింగ్ ఎమౌంట్ శాంక్షన్ చేయాలంటే అక్కడ ఉన్న పెయిడ్ సెక్యూరిటీ దగ్గర నుంచి, బ్యాంకులో ఉన్న సూపర్వైజర్ దగ్గర నుంచి బ్యాంకులో ఉన్న మేనేజర్ దగ్గర నుంచి, అడిటర్ దగ్గర నుంచి కోపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకులో ఉన్న అధికారుల దగ్గర నుంచి అందరికీ ముడుపులు ఇవ్వాలి. ఒక ట్రాక్టర్ కు ఒక రైతు లోన్ తీసుకోవాలంటే దాదాపు సంవత్సరంన్నర అయినా రాని పరిస్థితి ఉంది. అతను పోలం తాకట్టు పెట్టి నాకు లోన్ ఇవ్వండి అంటే అధికారులు, అగ్రికల్చరల్ బ్యాంకు అధికారులు, సహకార సంగ ఉద్యోగస్థులు వారి జేబులో డబ్బు ఇచ్చినట్లుగా భావిస్తూ రైతులను ఎన్నో రకాలుగా తిప్పుకుంటున్నారు. వారు ఇచ్చే లోనింగ్ ఎమౌంట్ కూడా పూర్తిగా సరిపోవడం లేదు. ఉదాహరణకు ఒక ట్రాక్టర్ దాదాపు ఈవేళ 2.40 లక్షల రూపాయలు ఉంటే గానీ ట్రాక్టర్ ఎక్స్ డెన్సిటీ రైతుకు చేరదు. అయితే మనము వచ్చే లోనింగ్ ఎమౌంట్ చాలా తక్కువ, మిగతా డబ్బులు, ఇటు లోనింగ్ ఎమౌంట్ కి కావలసిన డిపాజిట్స్ మరి బ్యాంకుకు కట్టాలి. మరి డీలర్ దగ్గరకు వెడితే ఈ ఎమౌంట్ కాకుండా ఇంకో రు. 50 వేలు. రు. 60 వేలు ఎక్కువ కట్టవలసి వస్తుంది. అందుకని మేకు ఒక సలహా ఇస్తున్నాను. ఈ ట్రాక్టర్ లోనింగ్ కాని, డీలర్ షిప్ కాని ఎప్పుడు డీలర్ కి ట్రాక్టర్స్ పన్నాయి అనేది కంపెనీ నుంచి మే బ్యాంకు ద్వారా తెలుసుకోవాలి. ఈవేళ బ్యాంకు లోన్ శాంక్షన్ చేస్తే ఆ చెక్ తీసుకొని డీలర్ దగ్గరకు వెడితే ఇప్పుడు లేదంటే ఇంకో రెండు మూడు నెలలకు వస్తుంది అంటారు. అదే మనము దొంగదారిన వెళ్లి ఇంకో రు. 10 వేలు, రు. 15 ఏలు ఇస్తాము అంటే వెంటనే ట్రాక్టర్ వస్తుందని ఇచ్చేస్తారు. రైతు భూమి తాకట్టు పెట్టి వడ్డీతో సహా కట్టవలసిన రుణం అయితే ఏదో లాభం వస్తున్నట్లుగా ఉద్యోగస్థులు ప్రవర్తిస్తున్నారు. అలా కాకుండా అటు డీలర్స్ ను మీరు కంట్రోలులో పెట్టుకోవాలి. ఎందుకంటే ట్రాక్టర్ అనేది కేవలం వ్యవసాయానికి ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తున్నారు. కాబట్టి అటు డీలర్స్ ని కూడా గవర్నమెంటు దృష్టిలో పెట్టుకొని, అలాగే కోపరేటివ్ డిపార్ట్ మెంటు ఏ డీలర్ కు నెలకు ఎన్ని ట్రాక్టర్స్ వస్తున్నాయో, ఎవరెవరిక ఇస్తున్నారో అనేది మీరు అదుపులో పెట్టుకోవాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఇటు అగ్రికల్చరల్ సైడ్ కాని మీరు ఇచ్చే లోన్స్ కేవలం బండి ఎడలకు ఇస్తున్నారు. లేక పాడి గెడెలు, కోళ్లు పెట్టుకోడానికి లోన్స్ ఇస్తున్నారు. మీరు ఇచ్చే లోనింగ్ ఎమౌంట్ ఎంత, దానలో రైతు షేర్ కేవెటర్ ఉండాలి. అయితే ఇవన్నీ కాదు, ఒక బండ, ఎద్దు తయారు చేయాలి అంటే కనీసం రు. 28 వేలు రు. 30 వేలు అవుతుంది. మీరు ఇచ్చే లోన్ మొత్తం కలిసినా రు. 8 వేలు. రు. 9 వేలు ఉంటుంది. దీనిలో రైతు షేర్ కేవెటర్ కట్టాలి. ఇది కాకుండా రైతు తరువాత వేరే అప్పు తీసుకొని, మూడు నాలుగు శాతం వడ్డీకి అప్పు తీసుకొని ఈ బండి, ఎద్దు తయారు చేసుకోవాలి. అందుకని మీరు లోనింగ్ ఎమౌంట్ పెంచండి. అదేవిధంగా పాడిగెడెలకు కూడా మీరు ఇచ్చే ఎమౌంట్ చాలదు. అదే కాకుండా మీరు కొన్ని నిబంధనలు పెట్టారు. ఇది ఎక్కడో సంత ఉంటే ఆ సంతలో కొంటేనే మేము లోనింగ్ ఇస్తాము అంటారు. ఆ సంతకు వ్యవసాయ అధికారులను తీసుకుపోవాలి. బ్యాంకు అధికారులను తీసుకుపోవాలి, వెటర్నరీ డాక్టర్ ను తీసుకుని వేరందరికీ కావలసిన ముడుపులు ఇవ్వాలి. ఇవన్నీ ఇచ్చినప్పుడు

కొరకు అభ్యర్థన.

రైతులకు లోన్ శాంక్షన్ అవుతుంది. మరి ఇవన్నీ కూడా తీరిగి అతను వడ్డీతో సహా కట్టు వలసిన పరిస్థితి ఉంది. అందుకని మీరు, కోఆపరేటివ్ డిపార్ట్మెంటు అధికారులు రైతుకు కావలసిన రుణం అతను వోలం తాకట్టుపెట్టి తీసుకుంటున్నాడు కాబట్టి పూర్తిగా వెంటనే ఇచ్చేయండి. అదే ఒక ప్రభుత్వోద్యోగికి గాని, పారిశ్రామికవేత్తకుగానీ, అప్పు కావాలంటే 12.00 పెై అధికారికి ఒక అప్లికేషన్ పెట్టుకొంటే వెంటనే 'శాంక్షన్' అంటున్నారు. ఆ డబ్బుతో మ. అతను పిల్లల పెళ్ళిళ్లు చేయవచ్చు. పిల్లల్ని పెై చదువులు చదివించవచ్చు లేదా ఇల్లు కట్టుకోవచ్చు. కాని ఇక్కడ మాత్రం కొన్ని నిబంధనలు పెట్టాం. ఫలానా వాటికి మాత్రమే లోన్ ఇస్తామంటున్నాం, మిగతా వాటికి లేదు అంటున్నాం. ఇది ఎంత దురదృష్టకర పరిస్థితో మీరు ఆలోచించండి. మా ఏరియాలో కొన్ని పెైమురీ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ఉన్నాయి. అవి అవినీతి భాగవతంలో కూరుకుపోయినా అనేక సంవత్సరాలుగా వాటిని పట్టించుకొనే నాధుడు లేడు. ఫలితంగా రైతులు ఋణాలు రాక అల్లాడిపోతున్నారు. మా గన్నవరం మండలంలోని ఒక గామంలో గత సొసైటీ 1983 లో సిక్ అయింది. అది అవినీతి భాగవతంలో కూరుకుపోతే నేను శాసనసభ్యుడిగా వుండి అక్కడి అవినీతిని బయటపెట్టి ఆ సొసైటీస్ సూపర్వైజ్ చేయించాను. కాని దురదృష్టవశాత్తూ ఆ సొసైటీ పరిస్థితి ఈనాటి వరకూ అట్లాగే ఉంది. సొసైటీల బైలాస్లో క్లియర్గా ఏమని ఉంది అంటే ఏ సొసైటీలో నైనా ఉద్యోగస్థులుగానీ లేక సెక్యరటరీగానీ అవినీతికి పాల్పడినా, ఇంకెవరు పాల్పడినా ఆ మొత్తం బాధ్యత అధ్యక్షుడిపై, పాలకవర్గంపై ఉంటుంది. ఇది ఎంత దురదృష్టమో ఆలోచించండి. లోన్ శాంక్షన్ కావాలంటే ఆ సొసైటీ అనుమతి వొందాలి, తరువాత అక్కడ ఉన్న కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ అనుమతి వొందాలి. జిల్లా అధికారుల అనుమతి వొందాలి. వేరెవరి ప్రమేయం లేకుండానే ఒకసారి లోన్ తీసుకొన్న వ్యక్తికి, ఆ లోన్ ఎమవుంట్ రికవరీ కాకుండానే రెండవసారి లోన్ ఇస్తారా? లోన్ రికవరీ కాకముందే రెండవసారి, మూడవసారి, నాలుగవసారి, ఐదవసారి కూడా లోన్స్ ఇస్తున్నారు. అక్కడ ఆడిటర్స్ ఉండరా; డీనిలో వారికి ప్రమేయం ఉండదా; అక్కడ ఉన్న సూపర్వైజర్ ప్రమేయం ఉండదా? కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ బ్యాంచ్ మేనేజర్ ప్రమేయం ఉండదా? అట్లాగే జిల్లా కోఆపరేటివ్ ఆఫీసర్ ప్రమేయం ఉండదా? అవినీతిలో వేరందరి ప్రమేయం ఉన్నప్పుడు మీరు పట్టుకొనేది ఎవరిని? సొసైటీ ప్రెసిడెంట్ లో లేక పాకలపక్క సభ్యులలో పట్టుకొంటున్నారు, మీ అధికారులను వదలిపెడుతున్నారు, ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన పరిస్థితి. అందువల్ల బైలాస్ను ఎమెండ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అవినీతికి ఎవరు బాధ్యులు. ఒకసారి ఇచ్చిన లోన్ ఎమవుంట్ రికవరీ కాకముందే రెండవసారి, మూడవసారి, నాలుగవసారి, కూడా లోన్స్ ఇస్తున్నారంటే డీనికి బాధ్యులు ఎవరు? అక్కడ ఉన్న ఆడిటర్స్ నిర్ణయించుకున్నారా? అందరినీ పనిషీచెస్సై, తప్ప ఈ అవినీతి భాగవతంనుంచి సొసైటీలు బయటపడవు. ఇప్పటికైనా కోఆపరేటివ్ డిపార్ట్మెంట్ మెలుకోవడం మంచిదని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

కొరకు అభ్యర్థన.

తప్ప ఈ అవినీతి భాగవతంనుంచి సొస్కేట్లు బయటపడవు. ఇప్పటికైనా కోఆపరేటివ్ డిపార్ట్‌మెంట్ మేలుకోవడం మంచిదని మనవిచేస్తూ సెలవుతోసుకొంటున్నాను.

శ్రీ యస్. సత్యనారాయణరావు(అవనిగడ్డ):- అధ్యక్షా, ఈ డిమాండ్ మీద మాట్లాడేందుకు నాకు అవకాశం కల్పించినందుకు ప్రకృతమంగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈ డిమాండ్‌ను చూస్తే ఇది తీరోగమనాన్ని సూచిస్తోందే తప్ప పురోగమనాన్ని చూపించడం లేదు. నిధుల విషయంలో చాలా కుదింపు జరిగింది. ఈనాడు రాష్ట్ర జనాభాలో 75 శాతం మంది వ్యవసాయదారులు ఉన్నారు. వారు వ్యవసాయం మీదనే ఆధారపడి బతుకుతున్నారు. రాష్ట్రానికి వచ్చే నీకరాదాయంలో 42 శాతం వ్యవసాయం మీద, దానికి సంబంధించిన శాఖలమీదా వస్తుంది. అయినప్పటికీ వ్యవసాయంపై కేంద్ర ప్రభుత్వంగాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంగాని అశ్రద్ధ వహించి దానిని చిన్నమాపు చూడడం జరుగుతోంది. నీజం చెప్పాలంటే కేంద్రంయొక్క పినూత్తు ఆర్థిక విధానంవల్ల ప్రకృతమంగా రైతులమీదే భారం పడుతోంది. ఎందుకంటే సబ్సిడీలు గానీ, కేటాయింపులుగానీ లేకపోవడం వల్ల దాని ఫలితం ఏమిటంటే ఎరువుల ధరలు పెరగడంవల్ల, అట్లాగే పెస్టిసైడ్స్ ధరలు పెరగడం, అవి రైతులను ఎంతో దెబ్బతీశాయి. ఈ విధంగా అనేక రకాలుగా అటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఇటు కేంద్రప్రభుత్వం చిన్నమాపు చూడడంవల్ల రైతాంగం దెబ్బతినే పరిస్థితి వచ్చింది. దానిఫలితం ఏమిటంటే సంవత్సరం సంవత్సరానికి దిగుబడులు తగ్గిపోతున్నాయి. 1991-92లో 123 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు పండించడం జరిగింది. 1992-93లో 140.10 లక్షల టన్నులు పండించాలని ప్రతిపాదీస్తే 113 లక్షల టన్నులు రావడం జరిగింది. 1993-94లో 145.50 లక్షల టన్నులు ప్రతిపాదించారు. అయితే ఎంత పంట వస్తుందో అనుష్ఠానంగా ఉంది. అసలే ఉత్పత్తి తగ్గిపోతుంటే కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా కేటాయింపులు తగ్గించడం, సబ్సిడీలు తగ్గించడం - ఈ రకంగా అన్యాయం చేస్తుంటే రైతాంగం ఎటుపోవాలో అర్థం కావడం లేదు. ఈ విధంగా రైతులపై శీతకన్ను వేయడంవల్ల రైతాంగం చాలా దెబ్బతంటున్నారు. ఇకపోతే ఈ డిమాండ్‌లో విధానాలు, పథకాల గురించి ఏమీ పేర్కొనలేదు. విధానాలపై మార్పులేమీ సూచించలేదు. ఒక అధిక దిగుబడి వంగడాల గురించి మాత్రం సూచించారు. అధిక దిగుబడి వంగడాలు కూడా 23 జిల్లాలలో కేవలం 6 జిల్లాలకు మాత్రమే 75 పర్సెంట్ మదింపు వచ్చింది. ఈస్ట్ గోదావరి, వెస్ట్ గోదావరి, నెల్లూరు, పక్కాళం, చిత్తూరు, నల్లగొండ, ఈ ఆరు జిల్లాలకు మాత్రం ఇవ్వడం జరిగింది. మీ వ్యవసాయ విధానంవల్ల దిగుబడి సంవత్సరం సంవత్సరానికి తగ్గిపోతోంది. మీ విధానం దుర్భిక్ష పరిస్థితులకు దారితీసేదిగా ఉంది తప్ప అభివృద్ధిని సాధించేందుకు దోహదపడతా లేదు. వ్యవసాయ రంగాన్ని పూర్తిగా నెగ్లెక్ట్ చేయడం జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ఎందుకు చెపుతున్నానంటే మన రాష్ట్రంలో 1990లో 6 కోట్ల 50 లక్షల జనాభా వుంటే అది 2000 సంవత్సరం నాటికి 1 కోటి 10 లక్షలకు పెరిగి అవకాశం ఉంది. మీకు తెలుసు. జనాభా పెరుగుదల జామెట్రీక్ ప్రోగ్రామ్‌లో ఉంటే ఫుడ్ ప్రొడక్షన్ అనేది అర్థమెట్రీక్ ప్రోగ్రామ్‌లో ఉంటుంది. అంటే జనాభా 1 నుంచి 2, 2 నుంచి 4, 4 నుంచి 8 - ఇలా పెరిగితే ఫుడ్ ప్రొడక్షన్ మాత్రం 1, 2, 3, 4 - ఇలా అర్థమెట్రీక్ ప్రోగ్రామ్‌లో ఉంటుంది. అంటే రెండువేల సంవత్సరం నాటికి అప్పటి జనాభాతో పోల్చిచూస్తే ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి తగ్గి కరువు కాటకాలు ఏర్పడే ప్రమాదం ఉంది. ఎక్కువ నిధులు కేటాయించి ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి పెంచకపోతే

దుర్భిక్షం ఏర్పడి ఆకలి మరణాలు కూడా సంభవించే ప్రమాదం ఉందని మనవిస్తున్నాను. మనరాష్ట్రంలో 1.50 లక్షల పౌక్వార్య మామిడితోటలు ఉన్నాయి. ఏ రాష్ట్రంలోనూ ఇంత విస్తారమైన మామిడితోటలు లేవు. కానీ దురదృష్టవశాత్తూ మన ఆదాయం తక్కువ. అందుకు కారణం సరైన పెన్సిస్కెడ్స్ లేకపోవడం, సరైన పెట్టుబడులు పెట్టకపోవడమేనని మనవిస్తున్నాను. అంతేకాక మనరాష్ట్రంలోని కరువు ప్రాంతాలలో 3.12 లక్షల పౌక్వార్య బీడు భూమి ఉంది. ఆ భూములలో మామిడితోటలుగానీ, జామ, దానిమ్మ తోటలు పెంచవచ్చు. మహారాష్ట్రలో సబ్సిడీ ఇవ్వడంవల్ల అక్కడ ఒక్క సంవత్సరం కాలంలోనే 2.5 లక్షల పౌక్వార్యలో మామిడితోటలు పెంచడం జరిగింది. ఆ విధంగానే కరువు ప్రాంతాలలో కూడా సబ్సిడీ ఇచ్చినట్లయితే మామిడి, దానిమ్మ, నారింజ, తదితర పండ్ల తోటలను పెంచి మనం అభివృద్ధి చెందవచ్చునని మనవిస్తున్నాను. ఇక వ్యవసాయ రంగంలో ఇన్సూరెన్స్ గురించి చెప్పాలి. కోఆపరేటివ్ లోన్ టేసుకొన్నప్పుడు ప్రతి రైతు ఇన్సూరెన్స్ ప్రీమియం కట్టాలి. కానీ మనదగ్గర వున్న నిబంధనలు ఏమీబంజీ ఒక మండలంలో వున్నవారంతా ఒప్పుకొంటేనేగానీ అందుకు అవకాశం లేదు.

ఎందుకంటే స్కెక్టర్స్ వస్తే మండలాల్లో ఎంతో నష్టం వస్తుంది. ఇన్సూరెన్స్ 12.10 రావడం లేదు. దానికి ఏక్కు పాసు చేయాలి. రైతులకు లాభం కలగడం లేదు. ఆంధ్ర మదేశంలో ప్రశ్న, పొగాకు రైతులు ఎట్లా వున్నారో తెలుసు. వారి బాధలు తెలుసు. ఆ రకంగానే ఫిషరీస్ విషయం - నూలు గానీ, పరికరాలు గానీ సమయంలో అందడం లేదు. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఆ వసతులను ఏర్పరచి వారికి కావలసిన ఇండ్లు, పడవలు, నూలు సప్లయి చేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత, కోస్టల్ పిరియాల్ కొన్ని వేల ఎకరాలు వున్నది. దానిమీద మత్స్యకారులు ఎప్పటినుంచో ఆధారపడి అక్కడ జీవిస్తున్నారు. కానీ, యీ మధ్య పెద్దపెద్ద ఇండస్ట్రీయలీస్టులకు యివ్వాలని ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. అది అన్యాయం. వారు ఆశపడి ఉన్నారు. ఆ భూమి మీద ఎవరు అయితే వున్నారో వారికి సపోర్టు చేయాలి. వారికి సహాయం చేయాలి. రొయ్య చెరువులు, చేపల చెరువులు మీద మత్స్యకారులు అభివృద్ధి చెందేటట్లు చూడాలి. వారందరు కూడా అభివృద్ధి చెందాలి. కోస్టల్ పిరియాల్ ప్రతి మత్స్యకారునకు ఇళ్లు కేటాయింవాలి. స్కెక్టర్స్ సెంటర్స్ వుండాలి. లీంకు రోడ్లు ఏర్పాటుచేయాలి. దానివల్ల వారి వ్యాపారాలకు అనుకూలంగా వుంటుంది. నాకు అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- నేను పార్టీపరంగా ఒక్కన్నే మాట్లాడుతున్నాను. కాబట్టి,

నాకు కనీసం ఒక అర్థగంట అయినా సమయం యివ్వాలి. మనం అనేక సమస్యల మీద మాట్లాడుతున్నప్పుడు డిమాండుమీద మాట్లాడండినీ సలహా యివ్వారు. మేద్వారా ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాను. ప్రధానంగా 75 శాతం పౌపులేషన్ వ్యవసాయం మీద, వ్యవసాయానికి సంబంధించిన ఇతర పనులమీద మనం ఆధారపడి వున్నాం. ఇండిపెండెన్సు వచ్చిన 46 సంవత్సరాల తరువాత ఇంకా వ్యవసాయం మీద ఎంతవరకు అయితే ప్రగతి, పురోగతి సాధించాలో అంత సాధించలేదు అనిపిస్తోంది. ఇప్పటికీ కూడా ఏజ్డ్లు బండి, నాగలి వాటిని ఇవాళ గ్రామాలలో వాడుతున్నారు. మద్య

తరగతి గానీ, ఇంకా సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులు బ్యాంకులను కొనుక్కునే పరిస్థితి వేక నాగళ్లమీద ఆధారపడి ఉన్నారు. వీటిని ఇంఫ్రావ్ చేయాలనే ఆలోచన - మెకనైజ్డ్, సెమిమెకనైజ్డ్ ఇంప్లిమెంటుస్ వీటి విషయంలో ప్రభుత్వం కాన్సర్వేటివ్ చేయాలని వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకో యీ మద్య ఫుడ్ గ్రెయిన్ ప్రొడక్షన్ మీద ప్రతి సంవత్సరం కేటాయింపులు తగ్గిస్తున్నారు. Foodgrains production during 1991-92 was 12.43 crores; during 1992-93 it was 10.47 crores and this year it decreased to 9.84 crores.

అంటే ఫుడ్ గ్రెయిన్ ప్రొడక్షన్ లో యిప్పటికే స్వయం సమృద్ధి సాధించామనే ఆలోచనతో తగ్గిస్తున్నారా? ఎందుకు? ప్రభుత్వం ఆలోచన ఏమిటి? ఒకవేళ ఎప్పుడు అయినాసరే అడ్వర్సు సీజనల్ కండిషన్స్ వస్తే నానా యిబ్బందులకు గురి కావాలని వస్తుంది. కాబట్టి, ఏ పరిస్థితుల్లో కూడా దీనికి కేటాయింపులు తగ్గించకుండా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను; అదేవిధంగా ఆయిల్ సేడ్స్ కు తగ్గించారు. క్రాప్ ఇన్ స్యూరెన్స్ కు తగ్గించారు. యివన్నీ ముఖ్యమైన ప్రధానమైన అంశాలు - అడ్మినిస్ట్రేషన్ మీద మాత్రం పెంచేస్తున్నారు. కానీ అవసరమైన రంగాలకు కేటాయింపులు తగ్గిస్తున్నారు. దీనివల్ల అల్టిమేట్ గా మనం దెబ్బతినే ప్రమాదం ఉంది. ఫుడ్ గ్రేన్ ప్రొడక్షన్, ఆయిల్ సేడ్స్ ప్రొడక్షన్ నాన్ ఫ్యాన్ ఎక్స్ పెండిచర్ లో, నాన్ ప్రొడక్షన్ ఐటిమ్స్ మీద కేటాయింపులు పెంచుతున్నారు. దీన్ని గమనించాలని మేడ్యారా మనవిచేస్తున్నాను. లాండు లాబ్ అనేది ఎంతవరకు పనిచేస్తున్నదో ఆలోచించాలి. సరిగి ఇంప్లిమెంటు కావడంలేదు. మన లాబ్ ఎక్స్ పర్టిమెంటుస్ ఫలితాలు రైతులు అనుభవిస్తున్నారా? లాబ్ లో జరిగే పరిశోధనలు తీసుకుపోయి ఎగ్రికల్చరు ఆఫీసర్లు ఎంతవరకు పనిచేస్తున్నారు. ఎగ్రికల్చరు ఆఫీసర్లు వ్యవసాయ పద్ధతుల గురించి, క్రిమి సంహారక మందుల గురించి సలహాలు యివ్వకపోవడం మూలంగా, వారు మండలాలలో డి.ఆర్.డి.ఎ. ఐ.ఆర్.డి.పి. లెక్కలు, ఎస్.సి. బెనిఫిషరీస్ ను బెండ్లీఫై చేయడం యిది వారు చేస్తున్న చని. గ్రామంలో తిరిగి ఏరకమైన పంట, ఏ రకమైన మందులు, ఎరువులు వాడాలి వారు సలహా యివ్వడం లేదు. మండల్ ఆఫీసులో ఐ.ఆర్.డి.పి, డి.ఆర్.డి.ఎ. ఇతర గవర్నమెంటు స్టాన్సర్ చేసిన స్కేమ్స్ ఏవి అయితే ఉన్నాయో వాటిని చూస్తున్నారు. మన పరిశోధనా కేంద్రాలలో జరిగే పరిశోధనల మీద అందరికీ రీట్రీయంబేషన్ క్యాసెట్స్ బట్టి ఎప్పటికప్పుడు ప్రయోగాత్మకంగా, ప్రాక్టికల్ గా యివన్నీ తీసుకొని రైతులకు చెప్పేవిధంగా ఆలోచించాలి. అదేవిధంగా టి.వి. రేడియో ద్వారా ప్రచారం చేస్తున్నాము. ఎద్వాన్ను ఎగ్రికల్చరు గురించి చెప్పుతున్నాము. మీకు కూడా గ్రామాలలో వున్న పరిస్థితి తెలియండి కాదు. సాయంత్రం 6 గంటల తరువాత చూపు తున్నారు. రైతులు దినం అంతా కష్టపడతారు. వారు కార్యక్రమంలో నిమగ్నమై వున్నప్పుడు, ఆ సమయంలో టి.వి.లో చూపిస్తే ఎక్కువ ఎట్రాక్టు చేయకపోవచ్చు. ప్రభుత్వం, అధికారులు దీనిపై ఆలోచించాలి. ఏ టైమ్ అయితే ఎక్కువ రైతులు, రైతు కూలీలు టివి చూడడానికి వేలవతుందో ఆ టైమ్ లో వ్యవసాయ క్షేత్రానికి సంబంధించిన ప్రగతినీ చూపాలి. ఇవాళ వ్యవసాయ ధరలు చూస్తే, అమ్మబోతే అడవి కొనబోతే కొరివి అన్నట్లుగా ఉన్నది. వ్యవసాయదారుడు వేరుశనగ అమ్మితే తక్కువ ధర, అదే పల్లె నూనె కొంటే ఎక్కువ ధర చెల్లించాలి. పత్తి అమ్మితే ధర తక్కువ? మిర్చి అమ్మితే ధర తక్కువ? పశువు అమ్మితే ధర తక్కువ, యివన్నీ కొంటే ధర ఎక్కువ. మళ్లీ అవసరం వుండి కొంటే

విపరీతమైన ధర. ఇవాళ రైతు పండించిన పంటను మార్కెట్లో కొనుగోలుదారు ఏ ధర చెప్పితే ఆ ధరకు యివ్వడం జరుగుతున్నది. రైతులు యిన్ని నెలలు 7 నుంచి 8 గంటలు కష్టపడి, భార్య పిల్లలకు దూరంగా వుండి, వేసు దగ్గర ఉండి, కష్టపడి పండించిన పంట తనకు యివ్వడం వచ్చిన ధరకు అమ్ముకునే పరిస్థితిలేదు. వారిమాట వినే పరిస్థితి లేదు. కొనుగోలుదారు మాటనే నడుస్తుంది. బిజినెస్ వర్గాలవారి మాట నడుస్తుంది. అంటే వ్యవసాయదారునకు ఎక్కడ కూడా మార్కెట్ అవకాశం లేకుండా పోయింది. గిట్టుబాటు ధర, మద్దతుధర గురించి గౌరవనీయులు వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు చెప్పారు. గిట్టుబాటు ధరపై ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకుంటుంది? ఇవాళ ఆయిల్ సీడ్స్ ప్రొడక్షన్ పెరగాలని మనం పెద్ద ఎత్తున బాస్టు ఆప్టేషము. ఎక్కడ పెరిగింది? పల్లెగాని, సన్ ఫ్లవర్ గాని పెరిగిన తరువాత ఆయిల్ ఇంపోర్టు వేసుకున్నాం. దానివల్ల నూనెగింజలు ధర విపరీతంగా తగ్గిపోయింది. రైతులు నానా అగవార్లుకు గురి అయ్యారు. 350-450 రూపాయలు క్వింటాలుకు లేదు. పల్లెనూనె 28-30 రూపాయలకు వున్నది. వ్యాపారస్థులు దోచుకుంటున్నారు. దీనిమీద ప్రభుత్వం తగిన చర్య తీసుకోవడానికి ఎందుకు విఫలమవుతున్నది? ఏ రకమైన దోపిడీకి గురికాకుండా ప్రభుత్వం రక్షిస్తుండా అని నేను మీద్యారా అడుగుతున్నాను. గౌరవనీయులు శ్రీ జానారెడ్డిగారు తెలంగాణా ఫోరమ్ కన్వీనర్ గా వున్నారు. ప్రత్యేకంగా యీ విషయం వారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఎగ్రికల్చరు యూనివర్సిటీ ఏదీ అయితే వున్నదో అది మొత్తం రాష్ట్రానికి సంబంధించింది. ఎగ్రికల్చరు యూనివర్సిటీలో కొన్ని తారతమ్యాలున్నాయి. ఉదాహరణకు రోసర్పి యూనిట్లు 47 ప్రాంతాలలో వున్నాయి. ప్రాంతీయ విభేదాలు ఇక్కడ మాట్లాడడం కాదు. యీ తారతమ్యాల గురించి తగిన చర్య తీసుకోవాలని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. అగ్రికల్చర్ రోసర్పి యూనిట్స్ ఆంధ్ర ఏరియాలో 47 ఉంటే తెలంగాణాలో 17 ఉన్నాయి. ఈ రెషియో తగ్గించడానికి మీరు ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. తెలంగాణాలో 40 శాతం రైతు కూలీలు ఉన్నారు. పాపులేషన్ 40 శాతం ఉంది. ఈ దామాషా మీద అగ్రికల్చర్ రోసర్పి స్టేషన్స్ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా 12.20 అగ్రికల్చర్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు ఇవి సెంట్రల్ స్టాన్సర్డ్ స్కీమ్స్ వీటన్నిటినీ కాపాడు మ. కోవాలి. వీటిని కాపాడుకోలేకపోతే కేంద్రప్రభుత్వం తరలింపే ప్రమాదం ఉంది. అదే విధంగా వాటర్ షెడ్ ప్రోగ్రాంకి కూడా కేంద్రప్రభుత్వం కొంత సబ్సిడీ ఇస్తుంది. వీటి అన్నిటిని ఎఫెక్టివ్ గా ఇంప్లీమెంటు అయ్యేట్లు చూడాలి.

డైరీ డెవలప్ మెంట్ అండ్ యానిమల్ హెల్త్ అండ్ విషయానికి వస్తే, మా పార్టీ ఉప నాయకుడు, శ్రీ రవేంద్రనాధరెడ్డి స్పష్టముగా చెప్పడం జరిగింది. యానిమల్ హెల్త్ అండ్ అదనపు సంపాదకులు కొన్ని అవకతవకలకు పాలుపడినట్లు చెప్పినా ఇంతవరకూ ఏ రిప్లయి రాలేదు. డా. పాండురంగారావు, గత సంవత్సరం మంజూరు ఇచ్చిన వాటికి ఒక కోటి రూపాయల మందులు కొన్నారు. లాస్ట్ ఇయర్ ఇంప్లీమెంట్ కాలేదు. లాస్ట్ యియర్ హాస్పిటల్ ఇంతవరకూ ఓపెన్ కాలేదు.

ఫైర్మన్:- ఆ విషయం గురించి గతంలో నేను 10 నిమిషాలు ఇచ్చాను. ఇంకో విషయానికి వెళ్ళండి.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- ఎరువులు, క్రిమీసంహారక మందులు, విత్తనాలు రైతులకు ప్రధానంగా కావలసినవి. విత్తనాల సంస్థ సరిగా పనిచేస్తున్నదా? లేదా? స్టేట్ నీడ్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ ఎన్నో సందర్భాలలో మొలకెత్తిన విత్తనాలు సప్లయ చేసినట్లు ఆరోపణలు వచ్చాయి. వాటిపై వేదారణ జరిపి సర్వేన విత్తనాలు సప్లయ చేసేట్లు ప్రభుత్వం చూడాలి. డి.ఎ.పి. గురించి, పొటాష్ గురించి మాట్లాడుకొన్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వము ప్రయత్నం చేసి ఉన్నకు 1000 రూపాయలు తగ్గించి దిగుమతి చెయ్యాలని చెబితే ప్రయత్నిస్తామని మంత్రిగారు అన్నారు. ఈ వెయ్యి రూపాయలు తక్కువ కొరకు దిగుమతి చేసుకొనే విషయంలో పెద్ద కుంభకోణం జరిగినట్లు ఆరోపణలు వచ్చాయి. మొత్తం జిల్లాలో 13 టెండర్లు వేశారు. లోయస్టో టెండర్లు ఉన్న వాళ్లకు కారని, ఎక్కువ టెండర్లు ఉన్న వాళ్లకు ఇచ్చారు. అదేవిధంగా వాళ్లకు బ్యాంకు గ్యారెంటీ లేకుండా ఉన్న వారికి ఇవ్వడం జరిగింది. ఇందులో ఆశ్చర్య పక్షపాతము జరిగింది. మేకు సంబంధించిన వారు కాబట్టి వాళ్లకు సహాయపడడానికి ప్రయత్నం చేశారా? మరి వి.టి.సి. ఫెర్టిలైజర్ కంపెనీ...

Chairman:- That issue has been elaborately discussed and one senior IAS Officer was appointed to enquire into the matter. Already it is in force. We have already discussed. కొత్త విషయాలు చెప్పండి.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- ప్రతిపక్ష నాయకులను సమావేశ పరిచి లీడర్స్ ముందు పెడతామని మంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. ఏమైనది? ఇప్పుడు వాళ్లకు వెయ్యి రూపాయలు తగ్గించుతామని చెప్పారు. గ్రామాలలో ఆ పరిస్థితి లేదు తగ్గించి అమ్మడం లేదు. ఏ రకమైన ప్రభావము లేదు. కావాలంటే మా వరంగల్ మార్కెట్ లో నీన్ననే తెలుసుకొన్నాను, సార్ యామ్ రెడీ టు హ్యూప్.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- మేము తగ్గించిన ధరకంటే ఈ రోజు మార్కెట్ లో ఇంకా 10, 20 రూపాయలు తక్కువ ఉంది. మేరు ఎక్కడైనా పోయి కొనుగోలు చేసి శాసనసభలో ప్రశ్నిస్తే బాగుంటుంది. 344 రూపాయలకు నిర్ణయించిన సబ్సిడీతో కానీ ప్రివేలింగ్ 310 నుంచి 320 రూపాయలు ఉంది. డి.ఎ.పి. ఇంతకంటే తక్కువ ఇస్తామన్నా తీసుకొనే పరిస్థితి ఉంది. ఇట్లీ ఈస్ ఎ ఆక్యువల్ థింగ్ కార్షియం కి సబ్సిడి ఇచ్చింది. కాదు అది కంట్రోల్ షెయిస్. అక్కడక్కడ బ్యాక్ మార్కెటింగ్ జరుగుతోంది. అందుకని అవసరమైన దాడులు జరుగుతున్నాయి. మేరు ఖచ్చితమైన సమాచారం అందచేస్తే చర్యలు తీసుకొంటాము.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- తప్పకుండా అందిస్తాము. ఆపరేషన్ ఫ్లూడ్ పోగా గ్రాండ్ క్రింద ఇప్పటికి ఫేజ్ 1, 2, 3, ఇప్పటికి కూడా మన జిల్లాలో కవర్ కాలేదు. అనంతవార్, మెహబూబ్ నగర్, వరంగల్ ఇవన్నీ కూడా కవర్ కాలేదు. అదేవిధంగా అన్ని గ్రామాల నుంచి పంటలకు మేత దొరకని కారణంగా వాటిని వధ శాలలకు పంపుతున్నారు. ఈ రోజు అల్ కబీర్ లాంటి వధశాలలకు వేలాది పశువులు మన హౌస్ దరబాదుకు వస్తున్నాయి.

అల్ కబీర్ కు ఇంతకుముందు ట్రయల్ రన్ కంప్లెట్ అయ్యేవరకు పరిశ్చన్ ఇవ్వమని అన్నారు. కాని ఇది ప్రీవేలేజ్ మోషన్ క్రింద వస్తుంది. ఎందుకంటే ట్రయల్ రన్ కాకుండా, కంప్లెట్ కాకముందే పరిశ్చన్ ఇచ్చారు. రోజుకు వేలాది పశువులు కోతకు గురి అవుతున్నాయి. వాతావరణ పరిస్థితులు మారిపోతున్నాయి. సహజత్వం వోయే పరిస్థితి ఉంది. ఈ పరిస్థితులను ప్రభుత్వం ఆలోచించి అల్ కబీర్ రాకుండా చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉందా? లేదా? అడుగుతున్నాను. అదేవిధంగా మహబూబ్ నగర్ లో షిప్ పాపులేషన్ ఎక్కువ అక్కడ షిప్ పాపులేషన్ ఉన్న దామాషాలో వెటర్నరీ సెంటర్లు కానీ, రీసెర్చ్ సెంటర్లు కానీ లేవు ఈ విషయమై ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయడం లేదు.

ఫైర్మన్:- నేను అబ్జెక్ట్ గా ఇచ్చాను. టైం సర్వినీయోగం చేసుకోవాలి. మేరు కూర్చోండి.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, అదేవిధంగా ఈ వెటర్నరీ సర్వీసులు అప్పాయింటుమెంటు సిక్స్ పాయింటు ఫార్ములా ప్రకారంగా కాకుండా వేరే రీజియన్ లో వాళ్లకు ఇస్తున్నారు. ఈ ప్రాంతములో వాళ్లకు ఉద్యోగ అవకాశాలు లేకుండా వోతున్నాయి కాబట్టి ఈ విషయం గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా ఫారెస్టు, డీని గురించి చాలామంది చెప్పారు. నేను కేవలం ఇక్కడ ఉన్న చీఫ్ కన్సర్వేటర్ ఆఫ్ ఫారెస్టు ఏమీ చేస్తున్నారన్న విషయం చెబుతున్నాను. నలుగురిని డైరెక్ట్ చేసి ఆయనకు ప్రమోషన్ ఇచ్చారు. ఎందుకంటే ఆయన ఎఫెక్టివ్ గా పనిచేస్తారని Because he belongs to Chittoor District, all offices have been shifted to Chittoor. Bio-technology Centre has been shifted to Tirupathi; Environmental Complex has been shifted to Chittoor; Mechanised Plantation Unit has been shifted to Chittoor; Shelter Bed Plantation Unit has been shifted to Chittoor; and School of Forestry has been shifted to Tirupathi అంటే ఒక అధికారి 12.3 ఒక జిల్లాకు సంబంధించినవాడు అయితే ఆ జిల్లాలో - అంటే చిత్తూరులో మొత్తం ఆఫీసు మ. లన్నీ ఉంటే ఎట్లా చిత్తూరు జిల్లాలోకంటే ఎక్కువ అడవులు వరంగల్, కరీంనగర్, ఆదిలాబాద్, ఈస్ట్ గోదావరి, విశాఖపట్టణం జిల్లాలలో ఉన్నాయి. అక్కడ అడవులు తరిగి వోతున్నాయి. కొందరు అడవుల్ని కొట్టివేస్తున్నారు. అక్కడ తరిగివోతున్న అడవుల్ని పెంచాలి తప్ప చిత్తూరు జిల్లాలో అభయారణ్యాన్ని ఏర్పాటుచేశామనో లేక ఇంకో కారణం చెప్పొ మొత్తం ఆఫీసులనన్నింటినీ అక్కడికి షిఫ్ట్ చేస్తే ప్రజలలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి వచ్చే ప్రమాదం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఫారెస్టు మినిస్టరుగారు లేరు...

ఫైర్మన్:- కోఆపరేషన్ మినిస్టరుగారు వ్యాసుకొంటున్నారు. వారు పోస్ ఆన్ చేస్తారు.

డాక్టర్ బి. రాజేశ్వరరావు:- అదేవిధంగా రాష్ట్రంలో 63,580 చదరపు కిలో మీటర్ల ఫారెస్టు ఉంటే అందులో 48% అంటే 29,013 చ.కి. వైశాల్యం కలిగిన అడవులు తెలంగాణలో ఉన్నాయి. అదేవిధంగా టేక్ ఫ్యాంటేషన్ తీసుకొంటే - Out of 86,160 hectares, 56,738 hectares are in Telengana area. దాని వాల్యుం సుమారు 20కోట్ల రూపాయలు. అట్లాంటప్పుడు ఇక్కడ యూనిట్స్ ఉండాలి కానీ ఆ యూనిట్స్ అన్నిటినీ డెవలప్మెంట్ బిల్డురుకు తీసుకు వోతామంటే ఎట్లా? ఈరోజు ఫారెస్ట్లో లాభం కలుగుతోంది అంటే తునికాకవల్ల లాభం కలుగుతోంది. ఈ తునికాకు తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉంది. తునికాకు వల్ల ప్రభుత్వానికి 15 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం వస్తోంది. ఇట్లాంటివోటి అడవుల పరిరక్షణలో నిర్లక్ష్యం వైఖరి వుంటే ఎట్లా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ విషయాన్ని విభేదాలతో మాట్లాడాలన్న ఉద్దేశం కానకాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక సివిల్ సప్లయ్స్ విషయానికివస్తే వరంగల్ జిల్లాలో వడ్లను సేకరించి, ఆడించి, ఆ బియ్యాన్ని శ్రీకాకుళం జిల్లాకు పంపిస్తున్నాం, అలాగే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సేకరించిన వడ్లను ఆడించి ఆ బియ్యాన్ని తెచ్చి ఆదిలాబాదు జిల్లాలో అమ్ముతున్నాం. ఆదిలాబాదులో సేకరించిన వాటిని అనంతపురంలో అమ్ముతున్నారా? ఇదేం విధానం? ఎక్కడైతే వడ్లను సేకరిస్తారో అక్కడే బియ్యం అమ్మితే మనకు పెద్ద మొత్తంలో ట్రాన్స్పోర్ట్ ఛార్జీస్ మిగులుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. కొట్లాడి రూపాయలు ట్రాన్స్పోర్టుకు ఖర్చు పెడుతున్నాం. మనకు కలకత్తరు ఉన్నారు. జాయింట్ కలకత్తరు ఉన్నారు. ఇతర ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్స్ ఉన్నారు. వేరంతా కూడా ఒక పాలసీని డిస్కండ్ చేసి ఏ జిల్లాలో అయితే వడ్ల ప్రొక్యూర్మెంట్ తక్కువగా ఉందో అక్కడికా మాత్రమే బియ్యాన్ని పంపించండి. ఎక్కడైతే ప్రొక్యూర్మెంట్ మరియు డిస్ట్రిబ్యూషన్ సమానంగా ఉన్నాయా అక్కడ ప్రొక్యూర్ చేసిన వడ్లను అక్కడే ఆడించి అక్కడే డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయండి. ఈ పాలసీ వల్ల కొట్లాడి రూపాయలు అదా అవుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఫెయిర్ ప్రైస్ ఫాఫ్స్ డిలర్స్ నియామకం విషయంలో మే పాలసీని జిల్లాలలో ఇంప్లిమెంట్ చేయడం లేదు. ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు, వికలాంగులకు, స్త్రీలకు ఫెయిర్ ప్రెయిజ్ ఫాఫ్స్ డిలరీషిఫ్ ఇవ్వాలి కానీ వారికి ఇవ్వడం లేదు. కాబట్టి వారికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి వారికి ఎన్నిఫాఫ్స్ ఇవ్వాలో అన్ని ఫాఫ్స్ ఇవ్వేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ మల్లాది స్వామి (కాకినాడ):- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్స్ మాట్లాడేందుకు నాకు అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. మన రాష్ట్రానికి రమారమి 974 కిలోమీటర్ల సముద్రతీరం ఉంది. మన రాష్ట్రంలో సుమారు 60లక్షల మంది మత్స్యకారులు ఉన్నారు. బెస్తలు, వాడ బలిజలు, గంగ పుత్రులు, అగ్నికుల క్షత్రియులు, నెయ్యలు - ఇలా అనేక కులాలుగా పిలవబడి మత్స్య పరిశ్రమలలో జీవిస్తున్నారు. మత్స్య పరిశ్రమకు ప్రణాళికేతర కేటాయింపు 787.18 లక్షలుగా తెలుపబడింది. కానీ మత్స్యకారులు సంక్షేమానికి ఎలాంటి నిధులూ కేటాయించినట్లు లేదు. మత్స్యకారుల సంక్షేమానికి ప్రత్యేకమైన నిధులు కేటాయించే విధానం వుండాలని కోరుతున్నాను. ఈనాటికి మత్స్యకారుల గ్రామాలలో చూస్తే వైద్య, విద్యా సౌకర్యాలు గాని, రహదారులు, వీధిదీపాలు, త్రాగడానికి మంచినీరు కూడా లేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఈ గ్రామాల దుస్థితిని మెరుగుపరచడానికి తగిన నిధులు కేటాయించాలని కోరు

తున్నాను. ఇప్పటికే మత్స్యకారుల్లో చదువుకొన్నవారి సంఖ్య కేవలం 2, లేక 3 శాతం మాత్రమే ఉంది. నిరక్షరాస్యుల్ని అక్షరాస్యులుగా చేయడానికి ప్రభుత్వం వయోజన విద్య, అక్షరదేక్ష, అనియత విద్య అని రకరకాల పేర్లతో కార్యక్రమాల్ని వేచివేస్తూ వేటితో ఏ ఒక్కటి మత్స్యకారులు నివసిస్తున్న ప్రాంతాలలో అమలు జరగడం లేదు. అక్కడ ఈ కార్యక్రమాలను ప్రారంభించవలసిన అవసరం ఉంది. అంతే కాకుండా వారికి మత్స్య పరిశ్రమలో సాంకేతిక విద్యను గరపడానికి కోర్సులు నిర్వహించి మత్స్య పరిశ్రమలో వారు అతుస్తున్నత పరిస్థితిలో ఉండేట్లు చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా మత్స్యశాఖలో వేరికి ఉద్యోగాలు రిజర్వ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అంతేకాక మత్స్య పరిశ్రమకు సంబంధించి సాంకేతిక శిక్షణకు ఇచ్చే కళాశాలలో వేరికి ఎక్కువ శాతం సీట్లు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. ఇక మత్స్య కారులకు చెందిన కులాలనన్నింటినీ షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ లిస్టులో చేర్చాలని 1960 నుంచి కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలకు విన్నవించడం జరుగుతోంది కాని ఇప్పటివరకూ అది జరగలేదు. కాబట్టి వేరిని కోస్టల్ ట్రైబ్స్ గా గుర్తించి షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ కు కల్పిస్తున్న వసతులన్నింటినీ వేరికి కూడా కల్పించే విధంగా కార్యక్రమాల్ని రూపొందించాలని కోరుతున్నాను. ఇక మత్స్య పరిశ్రమకు సంబంధించిన చట్టాన్ని ఆమోదించాక కొన్ని పథకాలను రూపొందిస్తామంటున్నారు. ఆ పథకాలేమిటో తెలియదు. చట్టాన్ని ఫైనల్ చేసే ముందు మత్స్యకారుల ప్రతినిధులతో కూడా చర్చించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే వేటలో మరణించిన మత్స్యకారుల కుటుంబాలకు ఇప్పుడు 21 వేల రూపాయల చొప్పున ఎక్స్ గ్రేషియా చెల్లిస్తుంటే దానిని 25వేల రూపాయలకు పెంచుతామన్నారు. కాని ఇప్పటివరకూ పెంచడం జరగలేదు. వెంటనే ఈ మొత్తాన్ని పెంచాలని కోరుతున్నాను. ఇక సముద్రంలో చనిపోయిన మత్స్యకారుడి శవం లభించనప్పుడు డెత్ సర్టిఫికేట్ కావాలంటే చాలా ఇబ్బందులు పడవలసి వస్తోంది. కాబట్టి స్థానికంగా వున్న మత్స్యశాఖ కార్యాలయం వారే డెత్ సర్టిఫికేట్ ఇప్పిట్లు చూసి ఎక్స్ గ్రేషియాను చెల్లించే కార్యక్రమం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రస్తుతం ఇచ్చిన ఎక్స్ గ్రేషియాను బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేసి ఏడు సంవత్సరాలవరకు తీసుకోకూడదని అంటున్నారు. దీనివల్ల మరణించిన వారి కుటుంబాలకు తేరని ఇబ్బంది కలుగుతోంది కాబట్టి వారికి వెంటనే ఎక్స్ గ్రేషియా ఇచ్చించేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. ఎక్స్ గ్రేషియా పేమెంట్ కు సంబంధించి పెండింగులో వున్న కేసులన్నింటినీ వెంటనే సెటిల్ చేయాలని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఇన్సూరెన్స్ చేసిన బోట్స్ కు సంబంధించిన క్రెయిమ్స్ ను అనేక సంవత్సరాపాటు సెటిల్ చేయడంలేదు. దీనివల్ల బ్యాంకులకు చెల్లించవలసిన డబ్బును చెల్లించలేకపోతున్నారు. అందువల్ల ఇన్సూరెన్స్ క్రెయిములను సకాలంలో చెల్లించేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే రాష్ట్రంలో మత్స్యకారుల సహకార సంఘాలు 3402 ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలోని చెరువులు, కాలువలు, కుంటలు, రిజర్వాయర్లు మొదలైన వాటిని లీజ్ కు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అయితే ఈ లీజ్ కు ఇచ్చే పద్ధతి పంచాయతీల కోరలకు బల్వేపోయేదిగా ఉంది. మత్స్యకారుల సొన్నెటీలకు చెరువులు మొదలైన వాటిని మత్స్యశాఖ ద్వారా లీజ్ కు ఇచ్చే విధానాన్ని అవలంబించకపోతే వారు బ్రతికే పరిస్థితి లేదు కాబట్టి మత్స్యశాఖ ద్వారా వారికి లీజ్ కు ఇచ్చే కార్యక్రమాల్ని రూపొందించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక అతివృష్టి, అనావృష్టి ఏర్పడినప్పుడు రైతాంగానికి ఏ విధంగా నష్ట పరిహారం చెల్లిస్తున్నారో మత్స్యకారులకు కూడా అనేకమైన రాయితీలు కల్పించాలని

కొరుతున్నాను. చెరువుల ఎండిపోయినప్పుడు కౌలు మాపే చేస్తున్నామని మత్స్యశాఖ మంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. చాలా సంతోషం. ఇటీవలకు నష్టపోయిన మత్స్యకారులకు 2.40 రాయితేలు ఇవ్వడానికి ఇంతవరకూ ఏ చర్య తీసుకోలేదు. ఇకన్నా తగిన చర్యలు 3. తీసుకొని నష్టపోయినవారికి రాయితేలు కల్పించాలని కొరుతున్నాను. మత్స్య కార్మికుల తరఫున నేను ఒక్కడినే చెబుతున్నాను. నాకు టైం ఇవ్వండి. ఇటీవల రొయ్యల పెంపకానికి భూమి కేటాయింపే ప్రసిద్ధికి ఒక నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. 4.5.91 న ప్రతి దరఖాస్తు దారుడు రు. 500 లు చెల్లించాలి. ఈ రు. 500/- తీరిగి ఇవ్వబడదు. ఈ విధంగా వేయడంవల్ల వేలాది అప్లికేషన్స్ రావడం జరిగింది. మత్స్య కార్మికుల సొసైటీలకు 60శాతం టెక్నోక్రాఫ్ట్స్ కు 20 శాతం అలాగే ఎంటర్ప్రెన్యూర్స్ కి 25 శాతం ఇచ్చే విధంగా ఈ ప్రకటన జరిగింది. వేలాది అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి. ఎంత డబ్బు వచ్చిందో తెలియదు. ఒక్కొక్క అప్లికేషన్ కు రు. 500 ల బొప్పన కనుక ఎన్ని లక్షలు వచ్చిందో తెలియజేయ వలసిందిగా కొరుతున్నాను. అప్లికేషన్స్ పెట్టిన వారికి కూడా సమస్యను ప్రీవిధంగా పరిష్కారం చేశారు? ఎవరెవరికి ఇచ్చారు? ఎక్కడెక్కడ ఇచ్చారు అన్న వివరాలు కూడా తెలియని పరిస్థితి వచ్చింది కాబట్టి తెలియజేయాలి. 17 వేల హెక్టార్లు ఉండి అంటున్నారు. వాస్తవంగా ఉన్నదా, లేదా? సర్వే చేశారా; ఇప్పుడు ఏనాటి సర్వే ప్రకారంగా చెబుతున్నారు? ఈనాటి సర్వే ప్రకారం 17 వేల హెక్టార్లు ఉన్నదో లేదో తెలుసుకోవాలి. వాస్తవంగా చూసినట్లయితే ఈ భూములన్నీ కూడా ఇతరులవరంగా ఉన్నాయని తెలిసింది. మనం 17 వేల హెక్టార్లు అంటున్నాము కాని అంత భూమి లేని పరిస్థితి ఉందని చాలామంది చెబుతున్నారు కాబట్టి దీని విషయంలో సరయిన నిర్ణయం తీసుకుని సర్వే చేయించి అంత భూమి ఉన్నదే లేనదే తెలుసుకుని ఎంతమందికివ్వగలుగుతామో అంచనా వేయాలి.

ఆ ప్రాంతాలలో చూసినట్లయితే మత్స్య కార్మికులు ఉపయోగించుకుంటున్న భూమి ఇతరుల పరం చేయాలనే పరిస్థితి కలుగుతోంది. అటువంటి పరిస్థితి అయినట్లయితే మత్స్యకారులకు ఆందోళన కలుగుతుంది. వారి హక్కులను వీడనాడే పరిస్థితి కాదు. వారి హక్కులకు భంగం కలగకుండా ప్రతి ఎలీజబుల్ ఫ్యామిలీకి ఒక్కొక్కరికి ఒక్కో హెక్టారు భూమి ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. తాళలేదు మండలంలో ఉన్న గామాలకు పరిసర ప్రాంతంలో ఉన్న భూములను కూడా ఎంటర్ప్రెన్యూర్స్ కు ఇచ్చారు. ఒక్క గామస్థుడుకి కూడా ఒక హెక్టారు కూడా ఇవ్వని పరిస్థితి. ఆ పరిస్థితిలో ఆ ప్రాంతంలో ఉన్నవారికి వృత్తిని కోల్పోతామనే ఆందోళన, ఈ పరిశ్రమమీద బృతకలేమనే బాధ కలగకుండా ప్రభుత్వం వారికి సర్వీసియోగం చేసేవిధంగా రొయ్యల పెంపకం కొరకు కేటాయించిన భూములను తప్పనిసరిగా వారికి కేటాయించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయ పథకంలో తుఫాను అత్యవసర పునర్నిర్మాణం క్రింద రు. 30 కోట్లు కేటాయించారు. అవి ఏవిధంగా ఖర్చు పెట్టారన్న విషయం తెలియజేయాలి. బోట్లు, తెప్పల తయారీకి గాను అండమాన్ దీవుల నుంచి సరుకు తీసుకువచ్చి కాకినాడ బోట్ యార్డ్ లో, అలాగే బదరు నిజాంపట్నం మీనే బోట్ యార్డ్ లో కూడా కొటి రూపాయలతో బోట్లు తయారు చేయాలని నిర్ణయించింది. కానీ ఈనాడు ఆ కలపను కూడా కొటి రూపాయల ఖరీదు చేసే దానికి వికృమించే దానికి 7.2.93న ఒక ప్రకటన మత్స్యశాఖ వారు ప్రకటించారు. ఆ కొటి రూపాయల కలపను ఏమీ చేయదలచుకున్నారు? బోట్ల నిర్మాణం

ఎందుకు ఆపుచేస్తున్నారు? ఆపువేయవలసిన పరిస్థితి ఏమిటి? ప్రభుత్వం సరయిన సంజాయిషీ చెప్పాలి. ఈ బోర్డు విషయంలో ఎటువంటి కార్యక్రమాలు చేసుకుంటుంది? ఈ పథకం ఘోరంగా అమలుకాకుండా ఉంటే మత్స్య కార్యకర్తలకు కలిగే నష్టం ఎంతో తీవ్రంగా ఉంటుంది కాబట్టి ఈ విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. 1990-91లో చూసినట్లుంటే బడ్జెటులో ఎటువంటి కేటాయింపులు చేయలేదు. 1991-92లో రు. 4.25 కోట్లు సైకోనీస్ ఎమర్జెన్సీ రేకన్స్ట్రక్షన్ ప్రాజెక్టు క్రింద పేసారు. బ్యాంకుకు హామీ అడిగారు. ప్రభుత్వం బ్యాంకులకు హామీ ఇవ్వలేదు. అందుకని ఈ ప్రాజెక్టు అంతా వ్యర్థం అవుతోంది. మనం ఉపయోగించుకోలేక పోయాము. 1992-93లో అదే స్కీము క్రింద రు. 22 వేలు మాత్రం కేటాయించారు. 1993-94 వచ్చేసరికి రు. 6 వేలు మాత్రమే కేటాయించారు. డీనిని బట్టి చూస్తూ ప్రపంచ బ్యాంకు ఇచ్చిన సిఫులు పి విధంగా మత్స్యకారులకు సర్వీసియోగం అయ్యాయన్న విషయం పరిశీలన చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. డి.ఆర్.డి.పి. స్కీములో గ్యామీణ ప్రాంతాలకే అందుతోంది. పట్టణ సమీపంలో ఉన్న మత్స్యకారులకు చెందడం లేదు. కాబట్టి డి.ఆర్.డి.పి. స్కీము పట్టణ వాసులకు కూడా కలుగజేయాలి. ఇక పొదుపు సహాయం క్రింద చేపలు పట్టించుకు 8 నెలలకు నెలకు ఒక్కొక్కటి రు. 45 చొప్పున ఈ పథకంలో వేయింపి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రు. 720 లు ఇచ్చి నాలుగు మాసాలకు నెలకు రు. 270 లు చొప్పున ఇవ్వే విధంగా చేస్తున్నారు. అందరికీ అందుబాటులో లేదు. అందరికి అందుబాటులోకి వచ్చేలా చేస్తూ ఎక్కువ చేసి చేయండి. లేదంటే వారి పరిసర ప్రాంతాలలో ఉన్న బంజరు భూములను ఇచ్చి దానిమీద ఫల సాయాన్ని చేసుకోవడానికి రుణ సదుపాయం కలుగజేయండి. ఛాటీ గ్యామీణ పరిశ్రమలు కూడా వాళ్లను అదేవిధంగా ఎంకరేట్ చేయండి. 1992-93 లో చేపల పెంపకం ప్రాజెక్టుకు రు. 83.13 కోట్లతో 7 సంవత్సరాలలో అమలు జరుగు తుందని తెలిపారు. ఈ ప్రాజెక్టు వల్ల మత్స్యకారులకు డైరెక్టుగా కలిగే సదుపాయాలు వెల్లడించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మత్స్య శిక్షణా కేంద్రంలో చాలా మందికి ట్రైనింగు ఇస్తున్నారు.

ఫెర్మన్:- స్వామిగారు కూర్చోండి. సుబ్బారాయుడుగారు వైండింగ్ చేయండి.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- నేను వైండింగ్ చేస్తాను. నాకు అయిదు నిమిషాలు తగ్గింపి సుబ్బారాయుడుగారికి అవకాశం ఇవ్వండి.

ఫెర్మన్:- చాలామంది పేర్లు ఇచ్చారు. హాసులో చాలా డిమాండ్లున్నాయి. మంత్రిలు రిప్లయి ఇవ్వాలి. సుబ్బారాయుడుగారు కూడా 15 నిమిషాలు అడిగారు. త్వరగా మాట్లాడండి. కో ఆపరేట్ చేయండి.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు:- అధ్యక్షా, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. సువిశాలమయిన పనితీరుమయిన ఈ భారతదేశంలో అంతర్భాగమయిన మన ఆంధ్రరాష్ట్రం అన్నపూర్ణగా పేరుగాంచి ఇప్పుడు ఈనాడు ప్రభుత్వాల యొక్క విధానాలమూలంగా అన్నపూర్ణగా పోయి వేరేవోళ్లు

అడుక్కుతినే పూర్ణగా తయారుకావడం ఈనాటి ప్రభుత్వాలు ఈ ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని తయారు చేస్తున్నందుకు నేను చాలా తీవ్రమయిన పిచారాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఈ రోజున ఫిషరీస్, అగ్రికల్చర్, సివిల్ సప్లయ్, యానిమల్ హజ్జెండ్లరీ, డెయిరీ డెవలప్ మెంట్, క్రో ఆపరేషన్, ఫారెస్టు, ఈ డిమాండ్స్ కు ఎంతో ఉన్నతమయిన ప్రత్యేకత సంతరించుకున్నది. ప్రకృతి సహ సమతుల్యంగా ఉండి రాష్ట్రాన్ని కానీ దేశాన్ని గానీ సుభిక్షం చేయాలంటే ఈ డిమాండ్స్ కి కావలసిన నిధులు ఎంతో ఎక్కువ ఉంటేనే కానీ దానికి సరయిన న్యాయం చేయలేనటువంటి వాళ్ళం అవతాము. ప్రకృతిని సహ నిర్మూల్యంగా ఉంచీ ప్రజలందరికీ ఉపయోగపడేలా చేయాలన్నా ప్రభుత్వం ఈ డిమాండ్స్ కు ఎక్కువ నిధులు మంజూరు చేయవలసి ఉందని సభాముఖంగా మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈ రోజున మనరాష్ట్రంలో ఇటు భారతదేశంలో నూటికి 70 శాతం ప్రజానీకం ఈ వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నాము. ఈ సందర్భంగా నేను మనరాష్ట్రంలో వ్యవసాయ కమతాలు ఏవిధంగా ఉన్నాయో అన్నదాని గురించి కొంచెం వివరిస్తాను. మనరాష్ట్రంలో మొత్తం 70 లక్షల మంది ఇప్పటికీ కమతాలలో ఉన్నారు. అందులో ఒక పాక్షారు ఉన్న సంఖ్య 24 లక్షల 70వేల మంది. రెండు ఎకరాలు ఉన్నవారు 38 లక్షల 68 వేల మంది, 2 నుంచీ 4 ఎకరాలు ఉన్న వారి సంఖ్య 6 లక్షల 87 వేల మంది ఈ విధంగా 75 శాతం చిన్న సన్నకారు రైతాంగం ఉన్నారు. 4 నుంచీ 10 పాక్షార్ల కలవారి సంఖ్య 6 లక్షల 90 వేలు. 10 పాక్షార్ల పైబడిన వారు 1 లక్ష 80 వేల మంది. ఈ విధంగా మనరాష్ట్రంలో ఇంతమంది చిన్న సన్నకారు రైతులు ఉంటే ఈ రోజున పెరిగిన రేట్లకు కంటితడుపుగా సబ్సిడీ గత సంవత్సరం కేంద్రం నుంచీ రు. 80 కోట్లు లభిస్తే ఈ ఆంధ్రరాష్ట్రంలో మేము సీలింగ్ అమలు పరచాము. యావత్ భారతదేశంలో సీలింగ్ అమలుపరచిన ఘనత మన ఆంధ్ర రాష్ట్రానికే దక్కిందని చెబుతున్న ఈ ప్రభుత్వం చిన్న సన్నకారు రైతుల సంఖ్య మా దగ్గర లేదు కనుక రు. 83 కోట్లు పంచతకపోయామని చేపట్టడం చాలా విచారకరమయిన 12.50 సమస్య. ముఖ్యంగా మనం ఏదయినా గుడికి వెళ్ళినప్పుడు పూజ ప్రారంభ సమయంలో మ. 'కేశవాయ స్వాహా', నారాయణాయ స్వాహా' మాధవాయ స్వాహా' అని అంటారు. మరి అలాగే ఈ రు. 83 కోట్లు ఎవరు గుటకాయ స్వాహా చేశారు? ఇంతమంది సన్న, చిన్న కారు రైతులకు డబ్బులు పంచపెట్టుకుండా ఎందుకు గుటకాయ స్వాహా చేశారు? అదే విధంగా రాష్ట్ర ఆదాయంలో 47 శాతం వ్యవసాయ రంగం నుంచీ మనకు సమకూరుతుంది. అలాంటి పరిస్థితులలో రైతులు ఉత్పత్తి చేసే ధాన్యం ధరలు 282.5 శాతం వుంటే వారు కొనుగోలు చేసే ధాన్యం ధరలు 304 శాతం వున్నది. ఇది ఎరువుల ధరలు పెరగక ముందు వున్న నిష్పత్తి. మరి ఈ రోజున ఎరువుల ధరలన్నీ పెరిగిన తరువాత ఈ నిష్పత్తి ఎంతకు పెరిగిందనేది కూడా ఈ సందర్భంగా మనం గుర్తించాలి. పారిశ్రామిక వస్తువులకు వచ్చిన ఆదాయంలో ప్రతి సంవత్సరం 6 శాతం, 7 శాతం పెరుగుతూ ఉంటే ఈ వ్యవసాయం చేసుకునే వ్యవసాయదారులకు వచ్చే ఆదాయం కేవలం 0.53 శాతం మాత్రమే. ఇంత మందికి తిండి పెట్టే రైతాంగానికి ఇంత తక్కువ శాతం ఆదాయం రావడానికి గల కారణాలు ఏమిటో ప్రభుత్వం గుర్తు చేసుకుని రైతులకు ఖచ్చితమైన న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎంతో పవిత్రమైన వ్యవసాయపరంగా అభివృద్ధి చెందిన మనరాష్ట్రంలో

పాక్వారుకు కేవలం 1750 కేజీల ధాన్యాన్ని మనం పండిస్తూ వుంటే అదే జపాన్ లో పాక్వారుకు 6700 కేజీల ధాన్యాన్ని పండిస్తున్నారు. ఎందుకు ఈ వ్యత్యాసం ఉన్నది? మనకు ఎన్నో జీవనదులు, ఎంతో చక్కటి అవకాశాలు వున్నాయి. ఎందుకు ఆ స్థాయికి రైతును పెంచలేకపోతున్నాం? ప్రభుత్వం యొక్క నిర్లక్ష్యవైఖరి మూలంగా పాక్వారుకు ఇంత తేడా వస్తున్న విషయంలో ప్రభుత్వం ఖచ్చితమైన పరిశీలన చేసి మనరాష్ట్రంలో కూడా ఎక్కువ పంట పండించే దానికి అవకాశాలు కలుగజేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

(బెల్)

అధ్యక్షా, తమరు బెల్ కొడుతున్నారు. నేను తమరికి ఒక విషయం మనవిచేయదలచు కున్నాను. తమరు బెల్ కొట్టాలన్నా శక్తికావాలి. ఆ శక్తి కావాలంటే రైతు పండించిన వరి మీనుములతో తయారు అయిన ఇడ్ల, వడ తింబో కానీ మనకు శక్తి రాదు. అందుచేత కనీసం ఒక 10 నీమిషాల అవకాశం యివ్వాలి. తమరు రైతుల కష్టసుఖాలను గుర్తించాలి. నోరుతేసి మూగజీవుల గురించి, నోరు వుండి మాట్లాడలేని అమాయక రైతాంగం గురించి మాట్లాడుతున్నాను తప్ప నాకు ఇంకో ఉద్దేశ్యం లేదు. ఈ రోజు మనం పాక్వారుకు 1750 కేజీలు పండిస్తూ వుంటే అదే జపాన్ లో పాక్వారుకు 6700 కేజీలు పండిస్తూ వుంటే ఆ స్థాయికి మనం చేరుకోవాలంటే రైతులకు మనం కొన్ని సబ్సిడీలు ఇస్తే కానీ వారికి కొంత ప్రాధాన్యత ఇస్తే కానీ ఆ స్థాయికి చేరుకోలేరు. ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో కానీ, దేశంలో కానీ పరిస్థితులు ఏ విధంగా తయారు అయ్యాయంటే రైతులకు క్రొత్తగా ఇచ్చే సబ్సిడీలు లెకుండా వున్నవాలిని కూడా ఊడదీసే ఘనత ఈ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి దక్కింది. ఈ సందర్భంగా కొన్ని రేట్ల వివరాలు తెలియజేస్తున్నాయి. కేంద్రలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి రాకముందు 50 కేజీల డి.ఎ.పి. బస్తా ధర రు. 180-70 షెనలు వుంటే ఈనాడు కేంద్రంలో కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారం లోకి వచ్చినప్పుడు ఆ 50 కేజీల డి.ఎ.పి. బస్తా ధర రు. 444కు పెంచిన ఘనత ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీకి దక్కింది. అదేవిధంగా 50 కేజీల 28.28 బస్తా ధర గతంలో నేషనల్ ఫ్రంట్ అధికారంలో వుండగా రు. 188 లు వుంటే ఈనాడు రు. 434 లకు పెరిగింది. అదేవిధంగా 20.20 బస్తా ధర గతంలో రు. 146లు వుంటే ఈనాడు రు. 348 లకు పెరిగింది. 17.17 బస్తా ధర గతంలో రు. 142 వుంటే ఈనాడు అది రు. 347 లకు పెరిగింది. గత ప్రభుత్వ కాలంలో పోటాషి ధర కేవలం రు. 60 లు వుంటే ఈనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత అది రు. 239లకు పెరిగింది. గత ప్రభుత్వ కాలంలో సూపర్ ధర రు. 45 లు వుంటే ఇప్పుడు రు. 150 లకు పెరిగింది. అదేవిధంగా క్రిమినంహారక మందులు గత ప్రభుత్వ కాలంలో నువకాన్ 500 మిల్గ్రాముల ధర రు. 109 వుంటే ఈనాడు అది రు. 340లకు పెరిగింది. డెమకాన్ 5 మిల్గ్రాముల ధర రు. 200 లు వుంటే అది ఈ రోజున రు. 355 లకు పెరిగింది. అదేవిధంగా గుళికలు 10 కేజీలు గత ప్రభుత్వంలో రు. 280 లు వుంటే ఈనాడు కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రు. 440 లకు పెరిగింది. ప్రభుత్వం రైతుల మీద ఇంత చిన్నచూపు ఎందుకు చూస్తున్నది. రైతు తన స్థాయిని పెంచుకుని తన పంటను ఉత్పత్తి చేయడానికి ఏ విధంగా అవకాశం కల్పిస్తున్నది

అనడానికి నిదర్శనం. రైతును కుంగదీసే విధానం ఈనాడు ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. కనీసం రైతుకు న్యాయం అయినా చేయండి. ప్రభుత్వం కొత్తగా ఇచ్చేది ఏమీ లేకపోయినా వున్న అవకాశాలనయినా రైతుకు కల్పించి న్యాయం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా 1991-92వ సంవత్సరంలో మనరాష్ట్రంలో 123 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు ఉత్పత్తి అయ్యాయి. 1992-93వ సంవత్సరంలో మన టార్గెట్ 144 లక్షల టన్నులకు ఫిక్స్ చేస్తే మనం కేవలం ఉత్పత్తి చేసింది 113 లక్షల టన్నులు మాత్రమే అని తెలియచేస్తున్నాను. మనం అనుకున్న దానికంటే 27 లక్షల టన్నుల వరి ధాన్యాన్ని మనం గత సంవత్సరం తక్కువగా ఉత్పత్తి చేసుకోగలిగాము. ఈ రోజు 1993-94వ సంవత్సరంలో 145 లక్షల టన్నులు మన టార్గెట్ అయితే దానిని ఏ విధంగా మనం రీప్ అవుతాము. 1992-93 బడ్జెట్ కంటే 1993-94వ సంవత్సరం బడ్జెట్లో అప్పుడే రు. 16 కోట్లు తేడా కనిపించింది. గత సంవత్సరం వున్న బడ్జెట్ను పెంచడం పోయి ఇవాళ దానిని తగ్గించడం జరిగింది. గతంలో రు. 443 కోట్ల బడ్జెట్ వుంటే ఈ సంవత్సరం 1993-94వ సంవత్సరంకు రు. 427 కోట్లకు తగ్గించారు. ఇలా అయితే రైతుల ఉత్పత్తి ఏ విధంగా పెరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వానికి చిత్తమిడి ఉంటే ఈ బడ్జెట్ ఎలోకేషన్ను పెంచి తప్పనిసరిగా రైతులను ఆదుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజున మన బడ్జెట్లో ఈ వ్యవసాయ రంగానికి కేవలం 8.53 శాతం పెట్టారు. దాని ద్వారా 31 శాతం ప్రొడక్షన్ మన రైతులకు వస్తుంది. గతంలో 90 శాతం వరకు రైతులు ఖర్చు పెడితే 60 శాతం ప్రొడక్షన్ అగ్రికల్చర్ ద్వారా మన రాష్ట్రప్రభుత్వానికి వచ్చేది. ఈ రోజున ప్రొడక్షన్ పడిపోవడానికి కారణం ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం తప్ప రైతులు కాదు గనుక తప్పనిసరిగా వ్యవసాయాన్ని గుర్తించి రైతులకు ఖచ్చితమైన న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. పంజాబ్లో తక్కువ శాతం రైతాంగం వున్నా సెంట్రల్ హార్వీకు 65 శాతం ధాన్యం అందించగలుగుతున్నారు. అదే మన రాష్ట్రం 40 శాతం మాత్రమే అందించగలుగుతున్నది. ఈ పాటి పంటలలో గతంలో మన రాష్ట్రం ప్రధమ స్థానంలో వుంటే ఈ రోజున వెస్ట్ బెంగాల్, పంజాబ్ కలిసి రెండవస్థానంలో వుంటే, మన రాష్ట్రం మూడవ స్థానానికి దిగజారింది. దానికి కారణాలు ఏమిటి?

100 మ. ఇక పంటల ఇన్సూరెన్స్ విషయానికి వస్తే, ఈ రోజు బడా బాబుల బీరువారో, ఉండే పట్టుబేరలకు సహితం ఇన్సూరెన్స్ ఉంది. వారి ఇండ్యూల్జ్ ఉండే ప్రతి చిన్న వస్తువుకి ఇన్సూరెన్స్ ఉంది కానీ, రైతుల భార్యల పుస్తాల్లు తాకట్టుపెట్టుకొని, రెయిం బగళ్లు కష్టపడి పనిచేసే వ్యవసాయం మీద ఇన్సూరెన్స్ లేదు. ఎంత వీనమైన పరిస్థితి ఇది? ఎవరో కేవల కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలో రుణాలు ఉన్న వారికే ఈ పథకం వర్తిస్తున్నది. ఇది కేవలం రుణ ఇన్సూరెన్స్ తప్ప నిజంగా పంటల ఇన్సూరెన్స్ పథకంగా లేదు. అదీ కూడ మండలాన్నీ యూనిట్గా తీసుకొంటున్నారు. ఎవరి పంట వోతే వారికి వాల్స్ చేయాలి కానీ మొత్తం మండల సర్వనాశనం అయితేనే ఇన్సూరెన్స్ అని చెప్పితే, మరి రైతులను ఏ విధంగా ఈ ప్రభుత్వం ఆదుకొంటున్నట్లు? కాబట్టి ఆ విధంగా చేయకుండా రైతులను ఆదుకోవాలిందిగా కోరుతున్నాను.....అదేవిధంగా మత్స్యకారులు...

ఫైర్మన్:- మీరు దయచేసి కూర్చోండి. ఈ డిమాండ్ మీద మిగతా పార్టీల వాళ్లు ఎంత కోఆపరేటివ్ చేస్తున్నారు చూడండి.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు:- ఒక నిమిషం సార్. తడ నుండి ఇబ్బాపురం దాకా ఉన్న కోస్టల్ బెల్ట్ లో సుమారు 60, 70 లక్షల మంది మత్స్యకారులున్నారు. వారికి వేస్తున్న న్యాయం ఏమిటి; సాల్ట్ ఏరియాలో ఉన్న ఆ ల్యాండ్స్ అన్నీ కూడ మత్స్యకారులకు లీజుకు ఇచ్చి, అదే విధంగా వారికి పట్టాలు ఇచ్చి, వారికే ఆ ల్యాండ్స్ ఇచ్చి ప్రాజెక్ట్ లు డెవలప్ మెంట్ కు కృషి చేయండి. ఈ రోజు దీనికి సంబంధించి నేడే మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో సంపూర్ణంగా దొరకడం లేదు. మన రైతులు ఒరిస్సా వంటి ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్లి నేడే తీసుకోవలసిన దుస్థితి ఏర్పడింది.

ఫైర్మన్:- రఘుమారెడ్డిగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు:- సార్ ఒక్క నిమిషమే సార్...

ఫైర్మన్:- లేదు, లేదు ఇప్పటికే 15 నిమిషాలైంది. సుబ్బారాయుడుగారు దయచేసి కూర్చోండి. మీరు బాగానే చెప్పారు.

(ఈ దశలో శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి, తనకు మాట్లాడడానికి అవకాశం రానందున, పేపరు, పింపివేస్తూ నిరసన తెలియచేశారు).

ముత్యంరెడ్డిగారూ కూర్చోండి.

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- మాకు మాట్లాడే హక్కులేదా; నేను వెళ్లిపోతాను ఈ సభ నుండి. ఈ రోజు రైతులు ఎన్ని బాధలుపడుతున్నారు. మీరు వారికేమీ న్యాయం చేస్తున్నారు?

ఫైర్మన్:- ముత్యంరెడ్డిగారు ఒక నిమిషం. మీరు బాగానే మాట్లాడుతున్నారు. అందుకే నేను బ్యాక్ బెంచెస్ వారికి కూడ అవకాశం ఇవ్వడం కొరకే అందర్నీ తొందరగా ముగించమంటున్నది.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- సార్ నేను వెండింగ్ అప్ మానుకొంటున్నాను. దయచేసి వారికి అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి (ద్వీమాడ):- అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రధానమంత్రి, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి అందరూ కూడ రైతు కుటుంబాల నుంచి వచ్చిన వారమనే చెప్పుతున్నారు. అయితే వీరు రైతు కుటుంబాలకు చేసిన సహాయం ఏమిటి? గౌరవ మంత్రివర్యులు జానా రెడ్డిగారు రాత్రి 8 గంటల వరకు టైమ్ తీసుకొని గత శాసనసభలో పామ్ ఆయిల్ బిల్ పాస్ చేయించుకొన్నారు. ఈవేళ రైతులకు వచ్చే రేటు తగ్గిపోయాయి. వారికి మీరేమీ చేయడం లేదు. ఈ రిసర్వీలు, ఈ ఉద్యోగస్థులు మాకేమీ లాభం? ఈనాడు రైతులు ప్రయివేట్ ఏజెన్సీల నుండి విత్తనాలు కొనుక్కొని బ్రతుకవలసి వస్తున్నది. రేటు విషయమై

మాట్లాడానికి 304 క్రింద ఇంతవరకు మాకు అవకాశం ఇవ్వలేదు. రైతులకు వచ్చే రేట్లు తగ్గిపోయిన విషయం ఈనాటి వరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియదా? అధికారులకు తెలియదా? ఈరోజు మొక్కజొన్నల నుండి, పృత్తి గింజల నుండి, తవుడునుండి ఇలా పోష వస్తువు నుండి నూనెను తీస్తున్నారు. విదేశాలకు వంటనూనెల గిరాకీ బాగా ఉన్నందున మన రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అవుతున్న వంటనూనెలను వాటికి ఎక్స్‌పోర్ట్ చేసి, నూనెగింజలను పండించే రైతులను ఎందుకు ఆదుకోరు? ఎందుకు ఎక్స్‌పోర్ట్ చేయడం లేదు? "కొట్ల ప్రభుత్వం రైతుల ప్రభుత్వం" అని చెప్పుకొంటున్నారు కాని రైతులకు చేసింది ఏమిటి? కనీసం ఇక్కడ మాట్లాడడానికైనా 5, 10 నిమిషాలు ఇవ్వకపోతే ఎలా? ఈనాడు రైతులకు నేరు, కరెంట్ లభించడం లేదు. కరెంట్ లేకపోవడంవల్ల, సన్‌ఫ్లవర్ వంటి వంటలు వేసుకొందామంటే, "అమ్మబోతే అడవి, కొనపోతే కొరివి"లాగా తయారయింది.

ఇప్పుడు సబ్జెక్టు కాదు కాని రోశయ్యగారు చెప్పారు ఒక లక్ష విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఇస్తామని. నా నియోజకవర్గంలో 1400 విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఇస్తున్నట్లు చెప్పి ఇంత వరకు ఒక్క కనెక్షన్ కూడ ఇవ్వలేదు. అబద్ధాలను నిజాలుగా చెప్పి, ఈ సభను, పత్రికలను చాకచక్యంగా తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, వారి ఆవేదనను అర్థం చేసుకొన్నాను, వారి ఆవేదనతో నేను నూటికి నూరుపాళ్లు ఏకీభవిస్తున్నాను. వారికి కూడ నేను మనవిచేసేదేమిటంటే, రివేటెడ్గా ప్రతి రోజూ చెప్పుతున్నాను - అయ్యా మనం ప్రజలకు ప్రయోజనకారి అయిన వర్కలు చేసుకొందాం అంటే, ప్రజల సమస్యల మీద చర్చించడానికి ఎవరు కలిసి రావడం లేదో మీరే ఆలోచించాలి. రెండవదే "లక్ష కనెక్షన్లు మేము ఇస్తున్నాం అన్నమాట చెప్పారు. 1400 కనెక్షన్లు నా నియోజకవర్గంలో ఇస్తామని చెప్పారు, కాని అది అబద్ధం. ఒకటికీ కూడ రాలేదని" వారు అంటున్నారు. అధ్యక్షా, "అబద్ధం" అన్న మాటను వీరీడ్రా చేసుకోమంటున్నాను. అబద్ధం అన్నమాట మర్యాద కాదు.

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- నేను భేజీ చేసుకొంటున్నాను

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నన్ను మాట్లాడనేవండి పూర్తిగా. అబద్ధం అన్నమాట సాంప్రదాయం కాదు. శాసనసభలో ఉపయోగించే పదం కాదు. దయచేసి....

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- ఆ వర్ణను వీరీడ్రా చేసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- దయచేసి మీ నియోజకవర్గంలో మండలాల వారిగా ఇచ్చాం మాడండి. మీ నియోజకవర్గంలో ఎన్ని మండలాలు ఉన్నాయో నాకు తెలియదు. మీ మండలాలకు రావలసిన కోటా వచ్చిందా లేదా, రానట్లయితే ఎన్ని మండలాలకు రాలేదు, ఒకవేళ కోటా వచ్చినా ఎమర్జెన్సీ అయిందా కాలేదా. ఆ వివరాలన్నీ దయచేసి మీరు వ్యాసి ఇవ్వండి. నేను రేపే మీకు తెలియచేస్తాను.

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- రోశయ్యగారు బదులు చెప్పారు. చాల సంతోషం. ఇంతకు ముందు వ్యాసి అడిగిన 51 వేల విద్యుత్ కనెక్షన్లు వివరాలు తెల్లరికల్లా బేబుల్ మీద పెడతామన్నారు. ఇంతవరకు పెట్టలేదు. నా నియోజకవర్గంలో నాలుగు మండలాలు ఉన్నాయి. ఒకటి డ్రాట్ మండలం ఉంది. ఒక్క మండలంలో 660 ఇంకొక మండలంలో 400 కనెక్షన్లు ఉన్నాయి. కనీసం ఆ వివరాలు అయినా మాకు చెప్పకపోతే ఎలా? రెఫ్ షాన్సింగ్ బోర్డులో మమ్మల్ని అడుగుతారు. వారిమీద ఏదో అభాండాలు వేయాలని కాదు నా ఉద్దేశ్యం. 51 వేల కనెక్షన్లు వివరాలు బేబుల్ మీద పెట్టతామని రోశయ్యగారు చెప్పారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను చెప్పానా?

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- మీరే చెప్పారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- బహుశా మీరు ఏమీ వినీ ఏమీ చెబుతున్నారో తెలియడం లేదు. 100

మ.
ఛైర్మన్:- ముత్యంరెడ్డిగారూ, ఒకసారి సభలో మంత్రిగారు ఏదైనా పెడతానంటే పెడతాడు. గ్యాస్ట్రో ఎంట్రాలజీ మీద స్టేట్మెంట్ యిస్తామని, ఈ రోజు ఇచ్చారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ముత్యంరెడ్డిగారూ, మీరు ఆవేదనతో మాట్లాడుతున్నారు. మీ ఆవేదన అర్థం అవుతోంది. రైతులకు న్యాయం జరగాలి అని రైతులను పట్టించుకోవడం లేదని, నూటికి నూరుపాళ్లు మేతో ఏకీభవిస్తున్నాను. ఆవేశంతో వున్నవి మరచిపోయి మాట్లాడకండి. నేను చెప్పని మాటను చెప్పినట్లు చెప్పకండి. నీ నియోజకవర్గంలో వుండే ఏ మండలాలకు ఎన్ని యిచ్చారూ, ఎన్ని యివ్వగోరూ, యిచ్చినా ఎనర్కయిజ్ కాలేదా, దయచేసి యివ్వండి అంటే ఎందుకూ? మీరు బోబిల్ మీద పెట్టవలసిందే అంటే ఎలా? నేను పాయింటెడ్గా అడుగుతున్నాను. మీ నియోజకవర్గంలో ఎన్ని మండలాలున్నాయో వాటికి 50వేల న్తుంటే 1 లక్ష చేశాకు ఎలాబోంట్లు వచ్చిందా? రాలేదా? ఒకవేళ రాకపోతే ఏమిటని కనుక్కుంటాను. వచ్చి కూడా ఎనర్కయిజు కాకపోతే నేను రెఫ్ కనుక్కుని చెబుతాను అని చెప్పాను.

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- మూడు మండలాల్లో 1400 కనెక్షన్లున్నాయి. రైతులకు కావలసింది ముఖ్యంగా గిట్టుబాటు ధర. ఇప్పుడు ఎరువుల ధర ఈ ప్రభుత్వం పచ్చాక 50శాతం పెంచారు. నూటికి నూరుపాళ్లు పెంచారు. రైతులకు కావలసినవన్నీ ధరలు పెంచారు. కరెంటు, రిగ్గులు, బోరింగులు అన్నీ పెంచినవి దించమని నా ఉద్దేశం కాదు. రైతులకు గిట్టుబాటు ధర కావాలి. రైతులకు మార్కెటులో ఎక్స్పోర్టు చేసే అవకాశం కల్పించి వారిని కాపాడాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికుందని చెబుతూ, ఈ సమయం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. కిరణ్ కుమార్:- అధ్యక్షా,...

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- అల్లరిచేస్తేనే వారికి ఛాన్సు వస్తుందనుకోవడం పొరబాటు. మీ, విప్ గారిని అడగండి. వారు ఎలా పేర్లు యిస్తే అలా పిలుస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- నేను వైండింగ్ అఫ్ చేస్తాను. మా సుబ్బారాయుడిని మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ముత్యంరెడ్డిగారు మాట్లాడినదానికి జవాబు చెప్పడం మర్యాద. వారు మాట్లాడినదానికి జవాబు యివ్వాలి.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- సుబ్బారాయుడుగారు మాట్లాడుతుంటే మధ్యలో ఆపి నందుకు బాధపడ్డాడు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- జవాబు అక్కరలేదాండి. అలా అయితే అంబటి రాంబాబు, కిరణ్ కుమార్లు మాట్లాడతారు, వారికి కూడా యివ్వండి. రిఫల్యు లేకుండా వేద్దామంటే వేద్దాం. మీరు వైండింగ్ అఫ్ చేయరు. చేయమని రెండు మూడు సార్లు కోరినా మాట్లాడతామంటారు, ఎలా?

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- మా యువకులు మాట్లాడతామంటున్నారు. 30 నిముషాల్లో వెప్పేరి 5 నిముషాల్లో ఎలా చెప్పడం?

ఫైర్మన్:- సుబ్బారాయుడుగారికి 20 నిముషాలు సుమారుగా యివ్వాను. మీరు తీసుకుంటే 40 నిముషాలవుతుంది. యిద్దరూ కలిసి 35 నిముషాలు మాట్లాడారు కదా? ఇంకా 5 గురు మినిస్టర్లు జవాబులు యివ్వాలి. శాసనసభలో వ్యవసాయం, ఎరువులు వంటి విషయాల మీద 3/4 గంటలు చర్చించాము. సహకరించండి.

ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అర్థం చేసుకోండి. 5 నిముషాలు యివ్వండి వైండింగ్ చేస్తాడు.

ఫైర్మన్:- సుబ్బారాయుడుగారు, మీరు కోఆపరేట్ చేయండి. మీరు మరోసారి అవకాశం తీసుకోండి.

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు:- గత వారం రోజులుగా, అధ్యక్షా, మనం 6 డిమాండ్లు పెట్టడం జరిగింది. సుమారు 14 మంది సభ్యులు మాట్లాడడం జరిగింది. అయితే సివిల్ సప్లయ్ శాఖ గురించి కేవలం 5 గురు సభ్యులు మాత్రమే చిన్న పాసింగ్స్ చేయడం జరిగింది. తమరు మాట్లాడినప్పుడు, ఎఫ్.సి.ఐ. వాళ్లు గ్రామాలలో యిస్తున్న బీయ్యంలో సరైన తూకం లేదని చెప్పడం జరిగింది. దానికి వారికి తగిన ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. అంతేకాక విజిలెన్సుశాఖను గ్రామాలకు వేళ్లి 10-20 కేజీలు తక్కువగా బీయ్యం యిచ్చి వారిని యిబ్బంది పెట్టకూడదని అది పరిశీలించమని ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది అంతేకాకుండా, కొత్తగా తెల్లకార్డులు గులాబీరంగు కార్డులు అధికంగా యివ్వమని తమరు చెప్పడం జరిగింది. గులాబీరంగు కార్డులు కలెక్టర్లు ఎన్ని కోరితే అన్ని సరఫరా చేయడం జరిగింది. తెల్లకార్డులు బీయ్యం సేకరణ పూర్తి అయితే తప్ప కొత్తవి యివ్వకూడదని నిర్ణయం తీసుకున్నాం. ఈ సంవత్సరం పెద్ద ఎత్తున

హౌక్యూర్మెంటు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. మనకు కావలసిన బియ్యం గోదాంలొకి వచ్చి
తర్వాతే మిగతా కార్డులు యివ్వాలని ఆ విధంగా ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. బోగస్
కార్డులు ఏఏ గ్యామాలలో ఏరాలో ఆ గ్యామాలలోనే వాటిని యివ్వాలని తమరు కొరడం
జరిగింది. ఆ విధంగా ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది.

తర్వాత మితులు రాజగోపాల్ గారు ఘగర్ ధర పెంచారన్నారు. అది కేంద్రప్రభుత్వం
యిష్యూ ధర పెంచడం వల్ల మన రాష్ట్రంలో కూడ పెంచడం జరిగింది.

మితులు పాలడుగు వెంకట్రావు గారు రేవాంపల్లె పేరియడ్లు గురించి గత
మేటింగులో ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పిన విధంగా గిరిజన ప్రాంతాలలో కూడ ఈ పథకం
ప్రవేశపెట్టి సుమారు ఒక కోటి 30 లక్షల మందికి యిది వర్తించేటట్లుచేయడం జరిగిందని
మనవిచేస్తున్నాను.

వెంకటేశ్వరరావుగారు బోగసు కార్డులను ఎలిమినేట్ చేస్తున్నారు గానీ, కొత్త
కార్డులు యివ్వడం లేదని అన్నారు. ఇంకా, 6 వేల రూపాయల ఆదాయం వారికి పింకు
కార్డులు యిస్తున్నారనీ, యిది చాలాకాలం నుంచి వుంది గ్రాబట్టి, దానిని పెంచమని
వారు కొరడం జరిగింది. ప్రభుత్వం దాని గురించి యింకా నిర్ణయం తీసుకోలేదని మనవి
చేస్తున్నాను.

తర్వాత, పాడేరులాంటి టెర్రిబల్ ఏరియాలో, ఓ.సి.సి. ద్వారా కిరోసిన్ సరఫరా
చేస్తున్నట్లు మిగతా ఏరియాలోకూడా చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

తదుపరి, రాజేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ వరంగల్లులో బియ్యంకొని, విశాఖపట్నం
ట్యాన్స్ పోర్టు చేసి ఆ ట్యాన్స్ పోర్టు ఛార్జీలు వేయడం వల్ల ధర పెరుగుతుందని అన్నారు.
అలా జరగడం లేదనీ, ఎక్కడి బియ్యం అక్కడే వుంచుతామనీ, అధికంగా ఛార్జీ పంచడం
జరుగుతుందని, ట్యాన్స్ పోర్టు కోసం ఛార్జీలు పెంచడం లేదనీ మనవిచేస్తున్నాను.

డీలర్లు రిజర్వేషన్లు సరిగా పాటించడం లేదని అన్నారు. నిబంధనల ప్రకారం
ఎస్.సి.లకు 15 శాతం, ఎస్.టి.లకు 6 శాతం, వికలాంగులకు 3 శాతం వుండాలి.
కాని రాష్ట్రంలో ఎస్.సి.లకు 16.5 శాతం, ఎస్.టి.లకు 5.1 శాతం, వికలాంగులకు
1.6 శాతం యివ్వడం జరుగుతోంది. మే వరంగల్లు జిల్లాలో ఎస్.సి.లకు 19.3 శాతం,
ఎస్.టి.లకు 6.2 శాతం, వికలాంగులకు 0.5 శాతం యివ్వడం జరుగుతోంది. కానీ,
ప్రభుత్వ నిబంధనలు పాటించవలసిందిగా కలెక్టర్లకు ఉత్తరం వ్రాయడం జరుగుతుందని
మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా 1982 నుంచి ఈ చౌకధర డిపోలు ప్రారంభించి, అనాటి
ముఖ్యమంత్రి శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు కిరో బియ్యం రూ.1.90 లకు యివ్వడం
జరిగింది. ఆ తర్వాత రూ.2.00 లకు, ఆ తర్వాత జనార్ధనరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా
వచ్చేక రూ.3.50 చేయడం జరిగింది. అనాడు కుటుంబానికి 16 కేజీలు యిప్పే బియ్యం,
విజయభాస్కరరెడ్డిగారు వచ్చేక దానిని 20 కేజీలకు పెంచారు. అంతేకాకుండా కోటి 42లక్షల

కార్డులు గ్యామాలతో పంచడం జరిగింది. 37,761 చౌకధరల దుకాణాల ద్వారా 442 ఎం.ఎల్.పి. పాయింట్ల ద్వారా బీయ్యం సరఫరా చేయడం జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను. విజయభాస్కరరెడ్డిగారు వచ్చే పబ్లికాలలో కిలో రూ. 5/- పథకం ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అయితే బీయ్యం ధర అధికంగా లేకపోవడం వల్ల కొన్నిచోట్ల సకృమంగా కొన్నిచోట్ల సరిగ్గా అందకపోవడం అవుతోంది. హైదరాబాదు, విశాఖపట్నం, విజయనగరం వంటి చోట్ల రూ. 5/-లు నడుస్తోంది. ధాన్యం సేకరణ ఈ సంవత్సరం పెద్ద ఎత్తున జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం 1982 నుంచి, ఎన్నడూ లేనంతగా ఈ సంవత్సరం సేకరణ జరిగింది. సుమారు 30 లక్షల టన్నుల బీయ్యం సేకరించాలని అనుకుంటే ఈవార్షికి 21 లక్షల టన్నులు సేకరించడం జరిగింది. కేంద్రప్రభుత్వానికి 2:1 నిష్పత్తిలో మనం బీయ్యం యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. 30 లక్షలు టన్నులు సేకరిస్తే అందులో 10 లక్షలు వారికి యివ్వవలసి వుంది. అయితే కేంద్రప్రభుత్వానికి విన్నవించడం జరిగింది. 5 లక్షల టన్నుల కంటే ఎక్కువ యివ్వలేమని చెప్పడం, వారు కూడా 7 లక్షల టన్నులు యిస్తే సరిపోతుందని చెప్పడం జరిగింది కనుక ఈ 30 లక్షల టన్నుల బీయ్యం సరిపోతాయని మనవిచేస్తున్నాను. మాకు ఇక్కడ 22 లక్షల టన్నులు అవసరం ఉంటుంది కాబట్టి 5 లక్షల టన్నులకంటే పొమ్మ ఇవ్వలేమని చెప్పాము. వారు కూడా 7 లక్షల టన్నులు ఇస్తే సరిపోతుంది అని చెప్పడం జరిగింది కాబట్టి 30 లక్షల టన్నులు సేకరిస్తే సరిపోతుందని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. విజిలెన్స్ సెల్ గురించి చెప్పాలంటే చాలా ఎఫెక్టివ్గా పనిచేస్తుంది. కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, తమిళనాడు రాష్ట్రాలనుండి వచ్చేవాటిని సీజీ చేయడం జరిగింది. అందువలన ఆ రాష్ట్రాలలో బీయ్యంధర పెరగలేదు. 1080 కేసులు వోయిన సంవత్సరం బుక్ చేశారు. 1000 మందిని ఇందుకు సంబంధించి అరెస్టు చేయడం జరిగింది. 18కోట్ల రూపాయల విలువగల వస్తువులను స్వాధీనం చేసుకోవడం జరిగింది. మా సెల్ బాగా పని చేస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడినా కూడా ఏమిర్కలు చేయలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

1.20 వినీయోగదారుల సంఖ్య మనరాష్ట్రంలో చాలా ఉంది. సుమారు 2500 సంఘాలు ఉన్నాయి. ఈ సంఘాలు కన్స్ట్రూమర్స్ గురించి కోర్టులు పెట్టి వేరికి సహాయం చేయడం జరుగుతోంది. రాష్ట్రం మొత్తంమీద రాష్ట్ర కేంద్ర వినీయోగదారుల సంస్థ ఏర్పాటు చేయడమే కాకుండా రిటైర్డ్ జడ్జిని పెట్టి ఈ సంఘం స్థాపించడం జరిగింది. వారికి కూడా సుమారు 755 ఖిర్యాదులు అందాయి. 94 పరిష్కారం చేయడం జరిగింది. ఊల్కాలో కూడా 4 ఊల్కాలో ఫుల్ టైం బేసిస్ మీద వినీయోగదారుల సంఘాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. నెల్లూరు, కరీంనగర్, కృష్ణా, హైదరాబాదులలో వేటిని పెట్టాము. మిగిలిన ఊల్కాలో కూడా వేటిని స్థాపించమని వత్తిడివస్తే, కేంద్రప్రభుత్వం కూడా ఈ సంఘాలను పెట్టమని ఆదేశించింది. అన్ని ఊల్కాలో కోర్టులు పెడితే 1 కోటి 20 లక్షలు ఖర్చవుతుంది కాబట్టి ఆ డబ్బు కేంద్రాన్ని ఇమ్మని కోరడం జరిగింది. ఈ విధంగా రాష్ట్రంలో సివిల్ సప్లయిస్ డిపార్ట్మెంట్ పనిచేస్తుంది అని మనవిచేస్తూ, ఈ పంజిణి లక్ష్యాలను ప్రజలకు అందించే నిమిత్తం మా శక్తివంధన లేకుండా కృషిచేస్తున్నాము అని తెలుపుతూ ఈ బిల్లును ఆమోదించమని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రారావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు, కొత్తగా కార్డులులేసి వారికి, ఆరువేల రూపాయల లోపు ఆదాయం వున్నవారికీ తెల్లకార్డులు ఇస్తామని ఆదేశించారు. జనవరిలో ఇస్తామని చెప్పారు. చాలామంది ఈ కార్డుల గురించి ఎదురు చూస్తున్నారు. బోగస్ కార్డులను రద్దు చేశారు. కొత్తవాళ్ళకు కార్డులు లేవు. ఇస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఈ 6 వేల రూపాయల ఆదాయాన్ని 11 వేలకు పెంచే ప్రతిపాదన ఉందా?

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు:- ఇండాకే మనవిచేశాను. మేము అనుకున్న బియ్యం సేకరణ పూర్తి అయ్యేవరకు కొత్తకార్డులు ఇవ్వడం జరగదు. రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు 6 వేల పరిమితిని 9 వేల వరకు పెంచమని. ఇది ప్రభుత్వ ఆలోచనలో లేదు. అయినప్పటికీ సభ్యులు అడిగారు కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

శ్రీ జి. అప్పలసూర్యస్వామి:- మీరు మద్దతు ధరను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రొక్యూర్ చేస్తుంటారు. సాధారణంగా, కానీ ప్రైవేటు కొనుగోలుదారులు మద్దతు ధరకు కాకుండా తక్కువకు తీసుకుంటున్నారు. ఇటువంటి ఇన్సిడెంట్స్ మీ దృష్టికి వస్తే ఎగ్జామిన్ చేసి చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు:- మా దృష్టికి రాలేదు. కేంద్రప్రభుత్వం క్రిందటి సంవత్సరం మద్దతుధర ప్రకటించింది కానీ ఈ సంవత్సరం పెంచలేదు. అదేవిధంగా ప్రొక్యూర్ చేస్తున్నాము. మీరు చెప్పినటువంటి సంఘటనలు మా దృష్టికి వస్తే తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎం. రత్నబోసు:- 7 డిమాండ్లు ఒకేరోజు పెట్టి 2 నిముషాలే మాట్లాడాలి అని అంటే కష్టం కాబట్టి క్వారీఫీచేషన్స్ అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ముందుగా ప్రొక్యూర్మెంట్ అయిన తరువాతనే కొత్త రేషన్ కార్డులు ఇవ్వడం జరుగుతుందని చెప్పారు. రేషన్ కార్డులు కేవలం చౌకధరల దుకాణంలో బియ్యం తీసుకోడానికి మాత్రమే కాదు. ముఖ్యమయిన కారణం వైద్యసహాయం ఇవ్వడం కోసం కార్డులు కావాలని అడుగుతున్నారు. హాస్పిటల్లో వైద్యఖర్చులు నిమిత్తం కార్డులు ఇవ్వాలని కోరుతున్నారు. ఇస్తున్నారా? లేదా? మీరు బియ్యం ఇవ్వకపోయినా ఫరవాలేదు.

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు:- తెల్లకార్డు ఇచ్చిన తరువాత బియ్యం ఇవ్వము అనేది సరైన పద్ధతి కాదు. తప్పకుండా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇంకో విషయం ఏమిటంటే, డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ల కొరకు, హాస్పిటల్స్ కు వెళ్ళడానికి ఈ కార్డులు చాలా ముఖ్యం. దీని మీద డిపార్ట్మెంట్ లో చర్చ జరుగుతోంది. ఐటిఐఫీచేషన్ కార్డులు ఇద్దామని కూడా ఆలోచిస్తున్నాము.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి:- మినిష్టరుగారు విజిలెన్స్ డిపార్ట్మెంట్ గురించి విమర్శలు రాలేదని అనుకున్నారు గానీ విజిలెన్స్ డిపార్ట్మెంట్ సరిగా పనిచేయడం లేదు. ఉదాహరణకు ఈనాడు గ్రామాలలో హోల్సేల్ డీలర్స్ కిరోసిన్ సప్లయి చేయాలి. కానీ ఆ

విధంగా సప్లయ చేయడంలేదు. ఎందుకంటే డిలర్ కు వేళ్లకు ఒక ఒప్పందము కుదుర్చు కొని మూడు నెలలకు ఒకసారి వారికి సప్లయ చేసి మిగిలిన కిరోసిన్ పెట్రోలు బంకులకు అమ్ముకుంటున్నారు. పెట్రోలు బంకులలో కల్తీ జరుగుతోంది. ఈ విధంగా కిరోసిన్ డిజిల్ కల్తీ జరగడం వలన వాహనాలకు ఇబ్బంది ఏర్పడుతోంది. విజిలెన్స్ డిపార్ట్మెంట్ ఇక్కడ పనిచేయడం లేదు. హోల్సేల్ డిలర్స్ సకలమంగా పనిచేయడం లేదు. దీనిపైన ప్రభుత్వ చర్య ఏమిటి?

ఇంకొక విషయం చాలా కార్డులు పరివేత కార్యక్రమం క్రింద గుంజుకోవడం జరిగింది. తిరిగి కార్డులు ఇవ్వాలని నిర్ణయం చేశారు. ఇంతవరకు ఇవ్వలేదు. ఈ విధంగా చాలామందికి కార్డులు దొరకలేదు. ముఖ్యంగా 6 వేల రూపాయల ఆదాయం ఉన్నవారికి దొరకలేదు. ఇంతకంటే ఆదాయం ఎక్కువ ఉన్నవారు సబ్సిడీ బీయ్యం తీసుకున్నారు. గామాలలో ఇటువంటి పరిస్థితి ఉంది. కనీసం ఇవ్వడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటారు? కేంద్రప్రభుత్వం అంతర్ రాష్ట్రాల మధ్య అంకాలు తొలగించేందని చెప్పారు. మరి రైతు పండించే పంటను ఎక్కడికయినా తీసుకుపోవడానికి ఈ రాష్ట్రం అనుమతించుందా?

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు:- కేంద్రప్రభుత్వం నుండి ఆదేశాలు రాలేదు. అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ జరిగితే అందులో కేంద్రమంత్రి శ్రీ బలరాం జక్కర్ చెప్పడం జరిగింది. సేట్లో ధాన్యం తీసుకుపోవడానికి ఎటువంటి అటంకాలు లేవు. నల్గొండ నుండి శ్రీకాకుళం వెళ్లి ప్రొక్యూర్మెంట్ చేసి మాకు ఇస్తున్నారు. వాళ్లకు తేసి అటంకాలు రైతులకు ఎందుకు ఉంటాయి? రైతులకు కూడా ఇస్తున్నాము. రైతులను ఒకరిద్దరిని పట్టుకున్నట్లు నా దృష్టికి వస్తే వెంటనే వీడుదలచేయమని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. కిరోసిన్ ప్రాబ్లం విషయంలో హోల్సేల్ డిలర్లు సరిగా పట్టుకుపోవడం లేదని కంప్లయింట్స్ రావడం జరిగింది. దానిమీద చర్యలు తీసుకుంటాము. పెట్రోలు బంకులలో కిరోసిన్ కల్తీని వాస్తవం. మేము పట్టుకోవడం జరిగింది. డిలర్స్ మేము పంపలేదు అంటున్నారు. వాళ్లు వాళ్లు కుమ్మక్కయి బాగుందని సర్టిఫికేట్ ఇస్తున్నందువలన మేము ఏమీ చేయలేకపోతున్నాము. దీనిని ఏ విధంగా పరిష్కరించాలా అని ఆలోచిస్తున్నాము. త్వరలోనే చర్యలు తీసుకుంటాము.

1.30 శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా గిరిజన ప్రాంతములలో అంటే, మ. సబ్ పాన్ అండ్ ఫిజిన్స్ విషయాలలో తెల్ల కార్డు ఉన్నవారికి, గులాబీ రంగు కార్డు ఉన్న వారికి అందరికీ బీయ్యం ఇవ్వే ప్రొవిజన్ ఉంది. కానీ ఈ మధ్యలో సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ధర పెంచేందని చెప్పి, కిలో రు. 4.20 పెసలు చొప్పున సబ్ ఫ్లాన్ ఏరియాలో - ఇన్ కం ఎక్కువ ఉన్నవారికి కూడా ఈ ప్రొవిజన్ అందజేస్తూ కిలో రు. 3.50 నుంచి రు. 4.20 వరకు తీసుకుని బీయ్యం సరఫరా చేస్తున్నారు. ఏమైనా అడిగితే సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు బీయ్యం ధర పెంచారు. ఇన్ని రోజులు రు. 3-50 కు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు రు. 4.20కు పెంచారని చెప్పడం జరిగింది. ఇంకా ఫ్లెన్ రైస్ అయితే రు. 4.20

తేసుకుంటామని కూడా చెప్పడం జరిగింది. రాష్ట్రప్రభుత్వం రు.3.50 కు ఇస్తేనే బాగుంటుంది. దీని గురించి అవసరమైతే కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి సబ్సిడీ తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ధర పెంచడం న్యాయం కాదు. ఇన్ని రోజుల నుంచి సబ్ ఫ్రాన్ ఏరియాలో వారు భూములు అమ్ముకోవడానికి వేలులేదు. కొనుక్కోవడానికి వేలులేదు. ఎలాంటి ఫెసిలిటీస్ లేవు. అలాంటి ప్రాంతాలలో నివసించే వారికి ఇది వెసులుబాటు కలిగించే కార్యక్రమం కాబట్టి? ఈ రు.3.50 నుంచి రు.4.20 కు పెంచడం న్యాయం కాదు. మంత్రిగారు ఈ విషయాలకు సమాధానం చెప్పవలసిందిగా మేధావారి కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, సిటీస్ లో మున్సిపాలిటీల దగ్గర కిలో బియ్యం రు. 5.00 కు అమ్మిస్తున్నామన్నారు. ఇంతవరకు ఎన్ని అమ్మించడం జరిగింది? ఎన్ని సెంటర్లు ఉన్నాయి? ఎక్కడ ఈ సెంటర్లు ఉన్నాయి? ఇప్పటిదాకా అమ్మిన క్యాంజీట్ ఎంతో చెప్పాలి. రైతుల పేరుమీద పర్మిట్స్ ఇవ్వడం లేదు కనుక రైతులకు కూడ ధర తగ్గి పోయింది. మినిష్టర్స్ గారు ఇండాక పర్మిట్స్ ఇస్తున్నామని అన్నారు. ఇచ్చిన పర్మిట్స్ మీద ట్యాక్స్ పోర్ట్ రైతులమీద మీరు కేసులు కూడా బుక్ చేసినవి ఉన్నాయి. నిర్మల్ నుండి నీజామాబాద్ వస్తుంటే, కేసులు బుక్ చేశారు. అవి వెత్తడా? చేసుకుంటారా? అట్లాగే టాట్స్ న్నాడ్స్ కు వెళ్లడానికి మూవ్ మెంట్స్ మీద రెస్ట్రిక్షన్స్ కూడా లేవు. అయినా పర్మిట్లు ఇవ్వడంలేదు. పర్మిట్లు ఇప్పించడానికి ఖచ్చితమైన ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు:- ఇండాక మనవిచేశాను. పాడే కి ఇంటర్ స్టేట్ నిబంధనలు ఏవో లేవు. టాట్స్ న్నాడ్ స్టేట్ కు మొన్న రైస్ కు మాత్రం మిల్లర్లకు పర్మిట్లు ఇవ్వమని కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. మన రూల్స్ ప్రకారం 1:1 ఇవ్వాలి. అతనికి ఇచ్చే వన్ లో సగం సిటీలో అమ్మాలి. మిగిలిన సగం బయటకు పట్టుకెళ్లాలి అని నిబంధనలు ఉన్నాయి. దానిప్రకారం మొన్న మేము ఒక క్వెటీరియా పెట్టి టాట్స్ న్నాడ్ బియ్యం పంపించడానికి పర్మిట్లు ఇస్తున్నాము. మనకు బియ్యం సేకరణలో సహకరించిన 75 శాతం నుంచి 100 శాతం వరకు మనకు బియ్యం ఇచ్చిన మిల్లర్లకు 25 శాతం వారు ఇచ్చిన బియ్యంలో పర్మిట్ ఇవ్వమని, 74 నుంచి 50 శాతం వరకు రైస్ ఇచ్చిన మిల్లర్లకు 15 శాతం వరకు వారికి బయటకు తీసుకుపోవడానికి పర్మిట్లు ఇవ్వమని, ఆ క్రింద ఉన్న వారికి 10 శాతం పర్మిట్లు ఇవ్వమని ఒక వారం రోజుల క్రితం ఆదేశాలు ఇవ్వడం కూడా జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు బియ్యం గురించి వారందరూ మనవిచేశారు. డ్యైబల్ ఏరియాలలో తెల్లకారులకు ఉన్నవారికి రు.3.50 వో.న ఇస్తున్నాము. ఇండాక చెప్పినట్లు ఎకనామిక్ కాస్ట్ అని కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు నిర్ణయించిన రేటుకు ఇస్తున్నాము. మళ్లీ కేంద్రప్రభుత్వం... 21, 22 తేదీలలో ఫుడ్ మినిస్టర్ల సమావేశం ఉంది. ప్రధానమంత్రిగారు కూడా సమావేశానికి వస్తున్నారు. అక్కడ ఈ విషయం మాట్లాడి వాల్లకు కూడా సబ్సిడీ పూర్తిగా వచ్చేటట్లుగా వేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

కావాలంటే రేపు ఉదయం అందజేస్తాను. ఇప్పుడు ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్నవి హైదరాబాద్, విశాఖపట్నం, విజయనగరంలలో పనిచేస్తున్నాయి. మీగతా చోట్ల ఎవరూ ముందుకు రాకపోవడంవల్ల కేంద్రాలు పనిచేయడం లేదు. కనుక రేపు ఉదయానికి ఏ ఏ ప్రాంతాలలో ఎంతెంత ఇవాము. ఎంతెంత ఖర్చయినదో కూడా మేకు డిటైల్స్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి(ఎచ్చెర్రం):- అధ్యక్షా, పెట్రోలియం, కిరోసిన్తో కలుపుతున్నమాట వాస్తవమే అని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. వారు వారు కుమ్మక్క అవుతున్నారు. మేము ఏమీ చేయలేకపోతున్నాము, అని వారియొక్క నిస్సహాయత వ్యక్తం చేస్తున్నారు. మరి రాష్ట్రంలో ఉన్న 4 వేలరుగ్ల ఏవైతే ఉన్నాయో, ఇప్పటివరకు కొంచెం భయంగా కలుపుతుంటారు. వారు మంత్రిగారియొక్క నిస్సహాయత, ప్రభుత్వం యొక్క నిస్సహాయత తెలుసుకొని తరువాత దర్జాగా, బ్యవ్హండంగా కలుపుకుంటూ పోతూఉంటే, ఇక బళ్లు ఉండే ఓనర్స్ యొక్క గతి ఏమిటో మంత్రిగారిని జవాబు చెప్పమని మేడ్యారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు:- ప్రతిభా భారతిగారు చాలా గట్టిగా మాట్లాడుతున్నారు.

పెట్రోలు గురించి నేను చెప్పింది ఏమిటంటే, కిరోసిన్ కలిపిన దగ్గర మేము టెస్ట్ చేసే బాటిల్ కంపెనీకి పంపించాము. కంపెనీవాడు, డీలరు, కుమ్మక్క అవుతున్నారు. ఆ పాయింటు చెప్పాను కాని, ప్రభుత్వం కాదు. అప్పటికి కూడా మేము పట్టుకుని సీక్స్ చేస్తున్నాము. సుమారు ఈ సంవత్సరం రు. 2,14,96,848.00 సరుకు మేము సీక్స్ చేయడం జరిగింది. అవి ఇంకా రిపోర్టులో ఉన్నాయి. మేము చేయవలసిన కార్యక్రమాలు మేము చేస్తున్నాము. అయితే, అక్కడ ఉన్న డిఫిక్టీ మేకు మనవిచేశాను. మన డిపార్ట్మెంటు వారిని పంపిస్తే, సరియైన రిజల్ట్స్ వస్తాయి. పెట్రోలియం డీలర్లు కంపెనీవారు కుమ్మక్క అవడంవల్ల ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. మొన్న ఒక మేటింగు పెట్టి, దీనిని ఏ విధంగా పరిష్కరించాలి అని ఆలోచించాము. మన లాబరేటరీలకు పంపించే టులు ఏర్పాటు చేయడానికి హిందూస్థాన్ పెట్రోలియం, భారత్ పెట్రోలియం వారితో మేటింగ్ పెట్టి నిర్ణయించాలని అనుకుంటున్నాము. ఏమీ ఏమైనప్పటికీ, కూడా సాధ్యమైనంతవరకు ఈ విషయంలో చర్య తీసుకుంటాము. సభ్యులెవరికైనా దృష్టికి వస్తే మాతో పర్సనల్ గా చెబుతున్నారు. మేలాంటివారు మా దృష్టికి తీసుకువస్తే, తగిన చర్యలు తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. అంతేకాని, మేము ఏదో కరెప్షన్స్ ప్రాసెస్ అని అనుకోకుండా దయచేసి సహకరించమని మే అందరికీ మనవిచేస్తున్నాను.

డా.ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి:- లాబ్ లో ట్రోడర్ మేనేజ్ చేస్తున్నదని చెప్పారు...

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు:- ల్యాబ్ లో కాదు. మేము హిందూస్థాన్ పెట్రోలియంలో పట్టుకుంటే, వారు పాడ్ ఆఫీసుకు పంపించాలి. అక్కడ వారు, డీలరు, కుమ్మక్క అవుతున్నారని అన్నాను.

డా. ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- సివిల్ సప్లయ్స్ ఆధర్వర్యంతోనే ల్యాబ్ ఏర్పాటు చేసి తక్షణం డిటెక్టివ్ చేసే చర్యలు తీసుకుంటారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. ఆంజనేయులు (ఎల్.ఎ.ఎ.):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఉన్న ఎం.ఎల్.ఏ.ల పాయింట్లు సరిపోయినన్ని తేపు. ఒక్కొక్క ఎం.ఎల్.ఏ. పాయింట్ నుంచి రెండు మూడు మండలాలకు సరఫరా కావాలంటే, చాలా కష్టం, సరఫరా కావడం తేదు. అక్కడ నుంచి 50, 60 కిలోమీటర్లకు పోలేకపోవడం చేత సరఫరా కావడం తేదు. ప్రతిమండలంలో ఖచ్చితంగా ఒక ఎం.ఎల్.ఏ. పాయింట్ ఏర్పాటు చేయమంటే అది మంత్రివర్గం అడుగుతున్నాను. (2) ఎఫ్.సి.ఐ. ద్వారా ధాన్యన్ని కొనుగోలు చేస్తున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన రు.60/- మద్దతు ధర వారు ఇవ్వలేకపోవడం చేత వ్యక్తూర్ మెంట్ ఆగిపోతుంది. ఎవరూ కూడా ఎఫ్.సి.ఐ.కి ధాన్యాన్ని పంపడం తేదు. మరి ఆ ప్రకటించిన మద్దతు ధరను రాష్ట్రప్రభుత్వం చెల్లించడానికి ఆదేశాలు జారీ చేస్తుందా? ఈ రెండు నిర్ణయాలు చెప్పమని మంత్రిగారికి కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు:- అధ్యక్షా, ధాన్యం ఎక్కడా సేకరించడం తేదు. బీయ్యం సేకరిస్తున్నాము. బీయ్యం కేంద్రప్రభుత్వం ప్రకటించిన మద్దతు ధరకే కనుక్కోవడం జరుగుతోంది. రైతులు ప్రోత్సాహంగా వచ్చి ఇవ్వడం కూడా జరుగుతోంది. (2) మే ఎం.ఎల్.ఏ.ల పాయింట్స్ ఎందుకు తగ్గించామంటే, పూర్వం తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటినే ఎం.ఎల్.ఏ. పాయింట్లుగా పెట్టడం జరిగింది. ఇంతకు ముందు ప్రతి మండల తెవెల్లో ఉండేది. దానివల్ల బ్యానసపోర్టేషన్ ఛార్జీలు పెరిగాయి. అక్కడ గొడొన్ రెంట్, హమాల్ ఛార్జీలు అవి అన్నీ కలుపుకుంటే చాలా ఎక్కువ అయ్యేది. అందుచేత డైరక్టుగా పూర్వం తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లు ఏవైతే ఉన్నాయో, వాటినుంచీ నేరుగా పంపించడం జరుగుతోంది. కనుక దానివల్ల ఇబ్బంది లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఛైర్మన్:- ఇప్పుడు సివిల్ సప్లయ్స్ డిమాండు మీద రిపోయిట్, క్వారీఫికేషన్లు అయిపోయాయి. మిగిలిన మినిస్టర్లు రిపోయిట్ అండ్ క్వారీఫికేషన్స్ రేపు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ సభను రేపు ఉదయం 8.30 గంటలకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned at 1.39 P.M. till 8.30 A.M. on Monday the 15th March, 1993).

